

A. BAYO
C. MARIGHELLA
J. CONNOLLY
G. WEBER

POLİTİK VE ASKERİ SAVAŞ SANATI IV

Politik ve Askeri Savaş Sanatı IV
ISBN 978-605-4087-18-1
İlkeriş Yayınları / Belgesel Kitaplar
Birinci Baskı, Haziran 2018, Ankara
192 Sayfa

POLİTİK VE ASKERİ SAVAŞ SANATI

IV

ISBN 978-605-4087-18-1

POLİTİK VE ASKERİ SAVAŞ SANATI
IV

Bu derlemedeki yazılar, Alberto Bayo, "150 Questions for a Guerrilla", Carlos Marighella, "Minimanual of the Urban Guerrilla", James Connolly, "Street of the War", Gaby Weber, "Die Guerilla Zieht Bilanz"/Giriş yazar ve yayınlarının İngilizce baskılarından Türkçeye çevrilmiş ve yayına hazırlanmıştır.

Belgesel Kitaplar-9
Birinci Baskı
Haziran 2018, Ankara

Baskı
Sözkesen Mat.Tic.Ltd. /Ankara
Tel: +90 312 3952110
Sertifika No:13268

İlkeriş Yayınları

www.ilkeris.com
iletisim@ilkeris.com

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM I

General Alberto Bayo

- 9 Giriş
- 17 Gerilla Nedir

BÖLÜM II

Carlos Marighella

- 78 Şehir Gerillasının el Kitabı
- 80 Şehir Gerillasının Tanımı
- 81 Şehir Gerillasının Kişisel Nitelikleri
- 83 Şehir Gerillası Nasıl Yaşar
- 86 Şehir Gerillasının Teknik Hazırlığı
- 88 Şehir Gerillasının Silahları
- 91 Şehir Gerillasının Varoluş Nedeni: Atış
- 93 Ateş Grupları
- 95 Şehir Gerillasının Lojistiği
- 97 Şehir Gerillası Tekniği
- 97 Şehir Gerillası Tekniğinin Karakteristikleri
- 98 Şehir Gerillasına Özgü Avantajlar
- 99 Sürpriz
- 99 Alanın Tanınması
- 101 Hareketlilik ve Sürat
- 103 Enformasyon
- 106 Kararlılık

107	Şehir Gerillası Eylemlerinin Hedefleri
109	Şehir Gerillasının Eylem Biçimleri
110	Saldırıları
111	En Popüler Model: Banka Soygunları
113	Baskınlar
114	Bir Yerin İşgali
114	Pusular
115	Sokak Taktikleri
117	Grevler ve Boykotlar
118	Silah, Cephane ve Patlayıcı madde; Depoların Boşaltılması
119	Öldürme
120	Adam Kaçırma
120	Sabotaj
122	Terörizm
122	Silahlı Propaganda
123	Sinir Savaşı
125	Şehir Gerillasının Yedi Hatası
126	Gerillanın Güvenliğı
127	İzlenmesi Gereken Yöntemler
128	Yaralılara Yardım
128	Halkın desteğı
130	Şehir gerillası: Gerilla Yetiştirme Okulu

BÖLÜM III

James Connolly

134	Sokak Savaşı
134	Askeri Anlamda Sokak Nedir

BÖLÜM IV

Gaby Weber

140	Gerilla Bilanço Çıkartıyor
-----	----------------------------

GENERAL ALBERTO BAYO

BÖLÜM I

GİRİŞ

Alberto Bayo, 1892 yılında Küba'nın Camaguey Eyaleti'nde doğdu. İlköğrenimini New Orleans şehrinde yaptı. İspanyol-Amerikan Savaşı sona erince, babası Albay Bayo, Kanarya Adaları'nda bir göreve atandı.

Albay Bayo, geleceği ile ilgili kararları, oğlunun kendisinin almasını istiyordu. Ya İspanya'da öğrenimine devam edecek ya da kendisi gibi bir asker olacaktı!

Küçük Alberto, bunlardan ikincisini seçti. Henüz 14 yaşında iken topçu neferi olarak askerliğe başladı.

Alberto, 1912 yılında Madrid şehrindeki Pi-yade Akademisi'ne girdi ve 1915 yılında teğmen rütbesiyle akademiye bitirdi. İspanya Hava Kuvvetleri'nde pilotluk yapan Alberto'nun büyük kardeşi Celestino, 1912 yılında bir uçak kazasında ölümler İspanya'nın ilk hava şehidi olmuştu. Bu yüzden, İspanya Kralı, çıkardığı özel bir izinle Alberto'nun da hava kuvvetlerine geçmesini sağladı.

Bayo 1916 yılında pilot olarak Havacılık Okulu'nu bitirdi. Fakat bir yandan da okuldaki ilkel eğitim şartlarına ateş püskürüyordu: "Bir öğrenci öğretmeni ile birlikte üç saatlik eğitim uçuşu yapıyor, sonra da kendi başına yapayalnız bırakılıyordu." Daha sonra atış, gözetleme ve bombardıman kurslarına da devam etti.

Bayo, bir yandan da sivil havacılığın gelişebilmesi için gayretler gösteriyordu. Caraban-

chel Alto'da 18 uçak ve iki hangarlı "Bayo Hava Alanı" adlı sivil havacılık okulunu kurarak İspanya havacılık tarihinin öncülerinden biri haline geldi. Bunu izleyen altı yıl içerisinde Kuzey Afrika'da İspanya Kralı'na başkaldıran yerli halka karşı çeşitli uçuş görevleri aldı.

1921 yılında Alberto Bayo'ya Arapların bulunduğu bir kesime zehirli gaz bombası atması için emir verildi. Ne var ki bu gazların halk üzerinde ne şekilde bir etki bırakacağı Bayo'dan saklanmış ve bunların zararsız kimyevi bombalar olduğu söylenmişti. Alberto görevini tamamladıktan sonra o kesimdeki yerli halkın zehirli gazın etkisiyle görme yeteneklerini tamamen kaybedip kör kaldıklarını öğrendiğinde bütün askeri kanalları atlayarak doğrudan doğruya Kral'ın kendisine bir protesto mektubu gönderdi. Kral, Bayo'ya verdiği cevapta, "Kuzey Afrika'daki yerli halkın aslında Kafir kişiler olduğunu, bu bakımdan kendilerine hiçbir değer verilemeyeceğini" bildiriyordu. Bayo kendine verilen bu insanlık dışı cevaptan duyulanarak İngiltere ve Fransa'da yayınlanan dergi ve gazetelere İspanya hanedanının bu tüyler ürpertici tutumunu yeren yazılar yazdı.

İki yıl sonra Alberto Bayo, genç bir kadın yüzünden, şu anda Franco Ordusu'nun generallerinden biri olan Joaquin Gonzalez Gallarza ile polemige tutuşmuş ve bu olay 22 Haziran 1923 günü bir kılıç düellosu ile sona ermişti. Aynı zamanda bu, İspanya tarihinin en son kanuni düellosu da olmuştu. Bayo, bu düelloda ensesinden ve sağ elinden hafif yaralar almasına rağmen rakibini çok ağır bir şekilde yaralamıştı. Haberi duyan Kral derhal Bayo'yu zindana attırmıştı.

Gonzalez tam 28 gün ölümle pençeleşip iyileştikten sonra Bayo serbest bırakıldı ve İspanya Yabancılar Lejyonu'nda bir göreve atandı.

Bayo, gerilla savaşları konusunda en önemli bilgi ve tecrübeleri Kuzey Afrika'da Yabancılar Lejyonu'nda öğrendi. Kral'a başkaldıran yerli halk, gerilla savaşını gayet ustaca uygulayarak İspanyol Ordusu'na ağır kayıplar verdiriyordu. Lejyon Ordusunu devamlı baskı ve saldırılar altında tutuyor ve İspanyollar henüz karşı saldırı için hazırlanırken gözden kaybolabiliyorlardı. Yerli gerillalar son derece usta bir kamuflaj (gizleme) ve tuzak kurma tekniği uygulayarak gereğinde on ya da on iki savaşçı ile koca bir İspanyol taburunu durdurabiliyorlardı. Bu savaşlardan birinde Bayo her iki ayağından, vücudunun sağ yanından ve sol baldırından yaralar almıştı.

1925-26 yılları arasında Fransız Ordusu ile işbirliği yapan İspanyollar, yerli halkın isyanını bastırdı. Bunun üzerine Bayo İspanya'daki bir garnizonda idari bir göreve atandı. Bütün işi önemsiz raporlar hazırlayıp belgeler imzalamaktı. Bayo boş zamanlarını değerlendirmek için İspanya adli makamlarının "adaletsiz" ve "tek taraflı" tutumunu olduğu gibi yansıtan, tüm İspanyol toplumunu saran ahlaki çöküntüyü alaycı bir dille yeren şiirler yazıyordu. Bayo, bu arada, dört şiir kitabı, iki roman ve Kuzey Afrika'daki tecrübelerini içine alan bir kitap yayınladı.

14 Nisan 1931 günü yapılan genel seçimler sonucunda İspanya'daki "monarşik" devlet düzeni "cumhuriyetçi" bir yönetim ile yer değiştirmişti. Kendisinin monarşik yönetime muhalif tutumu bilindiğinden, garnizondaki pasif görevinden alınarak bir hava generaline emir subayı

olarak atandı.

Seçimle kurulan yeni düzen uzun ömürlü olmayacaktı. Çünkü ekonomik çıkarları ile siyasi ayrıcalıkları tehlikeye düşen ve aslında koyu bir halk düşmanı olan burjuvalar, kilise mensupları ve toprak ağaları, halkın kurmuş olduğu yeni düzeni boğazlamağa çalışacaklardı. Nihayet 1936 yılında General Francisco Franco, cumhuriyet düşmanı "sağcılar"ın başına geçecek ve İspanya bir iç savaşa sürüklenecekti.

Alberto Bayo o günlerde Barcelona şehrinin komutanı olup daha sonra faşistler tarafından yakalanarak kurşuna dizilen General Batet'in emir subaylığını yapıyordu. 1936 Ağustos'unda Bayo'ya, deniz ve kara kuvvetlerinden 3 bin kişilik karma bir kuvvetle İspanya'nın doğusundaki Balear Adaları'nı ele geçirme görevi verilmişti. Bayo ani bir deniz çıkarması yapıp, daha sonra da gerilla taktikleri uygulayarak bu üç adayı da ele geçirmeyi düşünüyordu. Ne var ki, Majorca Adası'nda üslenmiş olan İtalyan kuvvetleri, Bayo'nun askerlerini şiddetli bir top ateşine tutacaklardı. Bu duruma oldukça içerleyen Bayo, karşılık olarak Roma şehrinin bombalanması için Savunma Bakanlığı'ndan izin bile isteyecekti. Bayo'nun bu isteği Savunma Bakanı'nı son derece ürkütmüştü. Derhal birliklerini geri çekip İspanya'ya dönmesi için kendisine emir verildi.

İspanya'ya döndüğünde, gerek kendi üstlerine, gerekse Savunma Bakanlığındaki yetkililere "konvansiyonel" savaş usulleri ile faşistlerin yenilemeyeceğini anlatmaya uğraştı: "Faşistler silah, asker ve malzeme bakımından cumhuriyetçilerden kat kat üstün durumda idiler. Kendilerine karşı uygulanacak en başarılı savaş biç-

mi ancak gerilla savaşı olabilirdi.”

Aynı yıl içerisinde gerilla savaşı üzerine hazırlanmış olduğu tezleri içinde toplayan bir broşür hazırladı. Broşürü okuyan komutanı, "Bu fikirler ancak bir çılgına ait olabilir. Zaten sen de bir çılgından başka bir şey değilsin" diyerek Bayo'yu 8 gün oda hapsine mahkûm etmişti.

1937 yılında cumhuriyetçilerin durumu kötüleşmeye yüz tutunca, broşürlerinin yayınlanması için Bayo'ya izin verildi. 1938 yılında da Güney İspanya'daki hava kuvvetlerine bir kaç ay kadar komuta ettikten sonra kendisine Barselona şehrinde küçük bir gerilla okulu kurmak görevi verildi. Fakat geç kalınmıştı. Fransa ya da İngiltere resmen müdahalede bulunmadıkça Franco, Hitler ve Mussolini tarafından kurulan faşist ordusunu yenebilmenin imkânı yoktu.

Franco kuvvetleri Barselona'ya oldukça yaklaşmışlardı. Bir gün "Alman gönüllüleri", Bayo'nun kuvvetlerini açıkta yakalayarak şiddetli bir sürpriz bombardımanına tuttular. Bu esnada Bayo'nun gözlerine iri kıymık parçaları girecek ve kendisinin görme yeteneğini tamamen ortadan kaldıracaktı. Bayo dört hafta kadar hastanede kaldı. Bu arada sağ gözü tamamen iyileşmesine rağmen sol gözü çıkarılıp yerine takma göz konulmuştu.

Franco kuvvetleri içsavaşı kazandıktan sonra Alberto Bayo artık İspanya'da kalamazdı. Bu yüzden Fransa'ya sığınmak zorunda kaldı. İç savaşın ilk yıllarında Bayo'nun bizzat kendisi Barcelona yakınlarında denize çakılan iki Fransız havacısının hayatlarını kurtarmıştı. Bu nedenle 15 Mart 1939 günü Fransa Hükümeti tarafından Bayo'ya "Legion d'Honneur" nişanı verildi.

Daha sonraları Bayo, doğum yeri olan Küba'ya göç etti. Üç yıl süre ile Havana'daki Ticaret Akademisi'nde Matematik, Fransızca ve İngilizce öğretmenliği yaptı. 1942 yılında hükümet tarafından ileri sürülen ve bütün okullardaki resmi dinin katolik dini olması gerektiğini öngören bir bildiriye imzalamayı reddetti. Bayo din ve devlet işlerinin birbirinden ayrı olması gerektiğine inanıyordu. Bunun üzerine Küba'yı da terk ederek Meksika'ya göç etti. Meksika Askeri Havacılık Okulu'nda matematik, hava trafiği ve aerodinamik dersleri verdi. Bir yandan da boş durmuyor, Meksika'da bulunan İspanyol sürgünlerine gerilla savaşı üzerine bilgiler veriyordu.

Bayo kendi askeri teorilerini savaş alanında deneyebilmek imkânına ilk olarak 1948 yılında kavuşacak, fakat ortaya çıkan bazı aksilikler yüzünden plan uygulama safhasına giremeyecekti. Samoza yönetimini devirmek isteyen bir grup Nikaragualı kendilerini eğitmek üzere Bayo'ya başvurdular. Bayo bu isteği kabul ederek 235 gönüllü ile birlikte Costa Rica'nın terkedilmiş bir bölgesinde kamp kurup onları eğitmeye başladı. Bu savaşçıların liderleri Bayo'ya o günlerde "El General" ünvanını vermişlerdi ve o günden bu yana da Alberto Bayo Amerika'daki bütün gerillaların "general"i olarak kalacaktı. Ne var ki, Amerika Kıtası Devletleri Teşkilatı Bayo'nun bu uğraşlarını haber alınca grubun dağıtılması için Costa Rica Hükümeti'ne baskı yapmaya başladı.

Ertesi yıl, bu defa Trujillo'yu yıkmak üzere Dominikli ihtilalciler, kendilerini yetiştirmesi için Bayo'ya başvurdular. Bayo, Dominikli sürgünleri Meksika'da değişik yerlere dağıtarak eğitmeğe başladı. Hazırlanan plana göre bu gerillalar yedi

uçakla Dominik Cumhuriyeti'ndeki stratejik değer taşıyan bir bölgeye indirileceklerdi. Ne var ki, bu savaşçıların gizliliğe önem verip ağızlarını sıkı tutamamaları yüzünden Meksika polisi durumdan haberdar olacak, Bayo'nun komutası altındaki grubun dışında kalan bütün gerillalar teker teker ele geçirilecekti.

General Bayo bu olay üzerine sessizce Guadalajada şehrine yerleşti. Kendisine küçük bir mobilya fabrikası satın aldı. Aynı zamanda Latin-Amerika Üniversitesi'nde İngilizce ve Fransızca öğretmenliği, "Escuela de Mecanicos de Aviacion - Havacılık Teknisyen Okulu"nda mekanik öğretmenliği yaptı.

1955 yılının sonbaharında Alberto Bayo'nun kapısı bu defa başka bir Latin Amerikalı sürgün tarafından çalınacaktı. Bu defaki "öğrenci", kendisi gibi bir Kübalı idi, Batista yönetimini devirmek için Bayo'dan yardım istiyordu.

Bayo, Fidel Castro isimli bu gencin isteğini kabul ederek Küba'yı kurtarmak için ant içen 87 savaşçıyı tam altı ay süre ile eğitti ve onları mükemmel savaşçılar olarak hazırladı.

Kübalı gerillalar, General Bayo'nun yıllardır içinde yaşadığı hayalleri, birer gerçek haline çevirmişlerdi. Batista'nın modern ordusu "gerilla savaşı" yoluyla mağlup edilmiş ve Latin Amerika toprakları üzerinde yeni bir düzenin temeli atılmıştı.

Fidel Castro, Küba'da yönetimi ele geçirdikten sonra General Bayo yeniden Küba'ya döndü. Burada Kübalı deniz piyadelerinin eğitimini üzerine aldı. Bazı kaynaklara göre Nikaragua, Dominik Cumhuriyeti ve Fransa'daki gerilla kuvvetleri de Bayo tarafından yetiştirilmiştir.

1958 yılında Venezüella'nın Caracas şehrinde toplanan İspanyalı sürgünler Bayo'yu "Kurtuluş Ordusu Başkomutanı" olarak isimlendirdiler.

GERİLLA NEDİR?

1. Bir Halk Savaşının başarılı olması için ön koşulların tam olarak ne olması gerekir?

Bir ülkede yabancıların işgali varsa, o ülkede bir diktatörlük dayatması veya halk düşmanı bir hükümetin varlığı, oligarşik bir rejim vb. varsa bütün bu baskı ve adaletsizliklere karşı mücadele etmek gerekli ve haklıdır. Bu koşullar mevcut değilse, Halk Savaşı her zaman başarısız olacaktır. Haksız yere isyan eden kim olursa olsun hiçbir şey elde edemez, ancak ezici bir yenilgiye uğrar.

2. Kimler, Halk Savaşına katılmalıdır?

İnançlarında sağlam, ilişkilerinde temkinli, fedakârlığını, kişisel cesaretini, yurtseverliğini ve halkın davasına adanmışlıklarıyla kendisini kanıtlamış esas olarak genç adamlar ve kadınlar bu savaşa katılmalıdır.

3. Bu özelliklere ek olarak, gerilla birliğimize katılmayı düşünen kişide başka ne özellikler aranmalıdır?

Başvuranın tam adı, doğum yeri ve tarihi, medeni durumu, ebeveynlerinin isimleri, eş ve çocuklarının isimleri, on sekiz yaşından itibaren çalıştığı işyerleri, devrimci hareketteki arkadaşlarının isimleri, hiç tutuklanıp tutuklanmadığı vb. bilgileri içeren anketteki sorularla ayrıntılı birçok diğer soruyu dürüstçe ve ayrıntılı olarak cevaplamalıdır. Kişi, politik tavrının oluşum hikâyesi hakkında ayrıntılı bilgi vermelidir. Anketin tamamlanıp eldeki verilerin incelenerek olumlu bir izlenim edinilmesinden sonra, bu kişi uygun

bir gerilla birimine kabul edilir.

4. Tüm sonuçlar, başvuranın saflarımıza girmek isteyen bir muhbir veya casus olduğunu ortaya çıkarırsa ne yapacağız?

Devrime ihanetten Harp Divanı'nda yargılanacaktır.

5. Aldığımız tüm önlemlere rağmen, aşağılık bir casus örgüte sızarsa ne yapmalıyız?

Durumun böyle olduğu doğrulanır doğrulanmaz, Harp Divanı tarafından acımadan ölüme mahkûm edilecektir.

Bize göre yanlış olan bir fikir uğruna mücadele eden siyasi bir düşmanı affedebiliriz, ama bir ispiyoncu ve casusu asla.

Bu kişinin özellikle yöneticileri tarafından karşı casusluk yapması için kendisine emir verilmiş ama bizim için çalışmakta olan bir ajan olması ihtimali göz önüne alınarak, sanığa yargılama süresince durumuna göre sahip olduğu tüm haklar verilmelidir.

6. Bir gerilla birliği kaç kişiden oluşur?

İdeal sayı on ile yirmi arasındır. Birlikteki gerillaların sayısı ne kadar düşük olursa hareket yeteneği de o kadar yüksek olur.

7. Gerilla birliği hangi hızda amfibi çıkartma yapar ve bunu nasıl başarır?

Gerilla birliği, içlerindeki en yavaşının en yüksek hızı kadar hızlıdır.

Bir çıkartma gerçekleştirmek için her şey önceden mutlaka bir planlamalı ve tekrar tekrar prova edilmelidir. Böylece birim mümkün oldu-

ğunca hızlı karaya çıkar, her üye hızlı, sessiz, disiplinli ve kendi görevinde iyi bilgilendirilmiş olarak hareket eder. Sahile hâkim tepeleri almakla görevlendirilenler sol kanattan hareket ederler, ön kısmı alacak olanlar ileri çıkarak pozisyon alırlar, diğerleri sağır-dilsizler gibi, sanki birbirleriyle konuşma imkânları yokmuşçasına mutlak sessizliği ve disiplini koruyarak mümkün olduğu ölçüde çabuk bir şekilde tüm teçhizatı teknedan boşaltırlar.

8. Uzun yürüyüşlere dayanamayan gerillalar için ne yapılır?

Bunlar, daha yavaş birimler oluşturmak için biraraya getirilirler.

9. Gerilla birliğini kim yönetmelidir?

Komutan; komuta kabiliyeti, karakteri, zekâsı, dikkati, mücadeleden zevk alma gibi özel yeteneklerinden dolayı bu pozisyona aday gösterilen biri olmalıdır.

10. Gerillalar, komutanları hakkında bilgilendirilmeli midir?

Evet, bilgilendirilmeli ve onu kabul etmelidirler. Böylece, kayıplar olduğunda, birime kimin komuta edeceği konusunda bir anlaşmazlık olmaz.

Boşalan yerler, saygı görecekt ve sözü dinlenecek bir sonraki üst rütbeli tarafından devralınır.

11. Gerilla birliği hangi silahları taşımaktadır?

Cephane teminini kolaylaştırmak için bi-

rim aynı tip silahlarla donatılmalı ve buna ek olarak, operasyonlarda her zaman kullanışlı olan, hafif bir makineli tüfeğin de bulunması iyi bir seçenektir.

Her gerilla daima kendi ilk yardım setini, yemek kabını taşır; birim liderleriyle senkronize edilmiş saat ve birçoğunda da dürbün bulunur.

Bir gerilla, aynı zamanda altı ayak uzunluğundaki bir halatı kemer gibi takmalıdır. Halat, diğer ucundan tutan gerillaların geceleri birbirleriyle teması kaybetmemesini sağlar. Halatın bir ucu bel çevresine sarılır. Geriye kalan ucundan arkada kendisini takip eden arkadaşı tutar. Bu şekilde, gece ne kadar karanlık olursa olsun, hiçkimse kaybolmaz. Bu halat yüksek tepelere tırmanmada, nehirleri geçmede ve yakacak odunları bağlamak için de kullanılabilir.

12. Gerilla birliği nasıl donatılmalıdır?

Gerillalar kalın tabanlı sağlam ayakkabılar giymeli ve her birlikte iyi bir pusula olmalıdır. Bunlar vazgeçilmezdir. Herhangi bir çiftçiden yol tarifi sorulmaması için bölgenin haritaları daima yanlarında bulunmalıdır. Ancak, gerekirse, yalnızca haritadaki verileri doğrulamak için birine sorma yöntemine başvurulabilir.

13. Gerilla birliği nasıl organize edilmelidir?

Görev ve sorumlulukların farklı personele dağıtıldığı tam bir düzenli ordu birliği gibi. Böylece tüm işlerin ağırlığı tek bir adamın omuzlarına binmez. Bu nedenle, gerilla birimi şu bölümlerden oluşur: istihbarat, harekât (operasyon), sabotaj, gerilla toplama, eğitim, levazım, silah-

lanma, mühimmat, levazım, sıhhiyecı (sağlık) ve propaganda.

14. Bu bölümlerin her birinin görevleri nelerdir?

İstihbarat Bölümü: Tüm düşmanlar hakkında; su, kaynak ve nehirlerin bulunduğu yer hakkında; otoyollar, patikalar, köprüler hakkında; gerilla üyelerinin davranışları, harekete lakayıt olanlar hakkında; birliğe katılmak isteyen sempatizanlar hakkında; askerler, muhbirler, casuslar vs. hakkında mümkün olan tüm bilgileri toplamalıdır. Aynı zamanda, birime tahsis edilen alanda arazinin ve ana hedeflerin haritalarını elde etmeli veya çizmelidir. Casusluk-karşı casusluk faaliyetleri yürütecek, ister olağanüstü olsun isterse olmasın tüm birlik personelinin savaş performansı ile ilgili kayıtları tutacak ve şifreleme çalışmalarını sürdürecektir (mesajların kodlanması ve çözülmesi, askeri mahkeme belgeleri, vb.).

İstihbarat Bölümü; yüksek düzeyde zeki, bilge ve ihtiyat özelliklerini kendinde barındıran, gerilla birliği komuta zincirinin ikinci adamı tarafından yönetilmelidir.

Harekât Bölümü: Birliğin üstlendiği tüm saldırıları, diğer görev ve amaçları denetler ve askeri harekâtın sonuçlarını değerlendirir. Görevleri yerine getirecek sorumlu yoldaşlarla fikir alışverişinde bulunur. Kumandanı harekâtın gelişimi hakkında bilgilendirir ve böylece harekâtın uygulanmasına ilişkin nihai kararı vermesini sağlar. Kumandanın yaralanma, ciddi hastalık nedeniyle veya gerektiği için birlikten uzaklaşıp birliğe komuta edememesi halinde Harekât Bö-

lümü komutayı devralır, operasyon yapılacak veya önerilen bir operasyon bölgesinin farklı ölçekteki haritaları ile gerekli tüm verileri içeren rapor hazırlar.

Sabotaj Bölümü: Örgütümüzü oluşturan on bölümün en başında gelen bu bölümün yönetimini; olağanüstü derecede dinamik, son derece akıllı ve zeki, görevi için gerçek bir kabiliyete, yaratıcı bir hayal gücüne, uyumluluğa sahip bir subay üstlenir. Her türden sabotajı kullanmak üzere görevlerini yerine getirmesi gerekir; mümkün olduğunda da günlük yeni hedefler vurmalıdır.

Gerilla Toplama Bölümü: Kadromuzu genişletmek veya kayıplarımızı tamamlamak üzere yeni savaşçılar alır. Genç gönüllüleri üç gruba ayırarak listeler. İlk grupta kayıplarımızın yerini alabilecek olanlar olmalı; ikincisinde, palalı veya tahrip adamları olarak görev yapabilecek olanlar ve üçüncü grupta ise yalnızca istihkâm ve benzeri görevleri yapmak için kullanılacak olanlar.

Eğitim Bölümü: Eğitimden sorumlu bir subay, ateşli silah eğitimi ve yakın takip talimleri, çiftçiler için okuma yazma eğitimi ile gerilla biriminin eğitim ve kültür programlarının hepsini denetler.

Silahlanma Bölümü: Birimin silahlarının bakımı ile uğraşır; Bu bölüm silahlarımızı iyi durumda tutmak için gerekli olan yedek parçaların satın alınacağı yerlerin ve eğitmenlerle asistanlarının listelerini tutar.

Mühimmat Bölümü: Gerilla biriminin mühimmatıyla ilgili her şeyden sorumludur. Gerillaya mermi taşıyan sivilleri eğitir ve ayrıca mühimmat ve yedek parçaları stoklar.

Levazım Bölümü: Hayati önemi nedeniyle birlikteki en sorumlu kişilerden birinin çalışma sahasıdır. Bu bölüm, elde olanları zekice yöneterek, birliğin besin ihtiyacı için ilişkiler geliştirerek, emretme yoluyla ve satın alım yoluyla temin ederek birliğin yiyeceksiz kalmamasını sağlar.

Sağlık Bölümü: Bu bölümün başında bir doktor ya da hemşire olmak zorunda değildir, ama öyle olsaydı yararlı olurdu. Bu bölüm, ilaçların eksiksiz bir şekilde stoklanmasından ve yoldaşlarımızı sağlığına kavuşturmak için gerekli olan her şeyden sorumludur. Buna bölgemizdeki adamlarımızı gönüllü olarak tedavi edecek veya çağrıldığında gelmek zorunda kalacak doktor ve hemşirelerin adreslerini de tutmak dahildir.

Propaganda Bölümü: Bu bölümden sorumlu olan kişi, tüm başarılı kahramanlıklarımızı (eylemlerimizi) ülke geneline gazete ve dergilerle duyuracaktır. Ya da bu mümkün değilse mektuplar, teksir edilmiş bültenler vb. kullanarak yapacaktır. Askeri başarılarımızın anlatılması halkımızın moralini artıracak, düşmanlarımızın moralini düşürecektir.

15. Bir gerilla göreve başlamadan önce hangi fiziksel eğitimden geçirilmelidir?

On beş saatlik bir yürüyüş süresine ulaşmaya dek, dört saatte bir on dakikalık kısa dinlenme molaları verilerek uzun yürüyüşler yaptırılır. Ayrıca, en az yedi saat süren gece yürüyüşleri yaptırılır.

16. Sahada geceleri nasıl hareket edilmelidir?

Bisiklete biniyor gibi yürümek gerekir. Yol-

daki taşlar, ağaç gövdeleri vb. engellere takılmamak için her adımda ayağı yükseğe kaldırarak yürümek gerekir, yönünüzü kontrol etmek için en azından saatte bir pusulanıza bakın. Pusulanız yoksa yöntemini kılavuz kitaplarından öğrenebileceğiniz kutup yıldızı ile yönünüzü bulabilirsiniz. Yıldızsız gecelerde, ağaçlardan yararlanabilirsiniz. Ülkemizde canlı ağaçların kuzey tarafında kabuk yoktur ya da kabuk ince ve yıpranmıştır.

17. Gerillalar birbirlerine nasıl davranmalıdır?

Herkes, dostça veya en azından işbirliği içinde olmalıdır. El şakaları ve hile kötü kabul edilir. Bunlar insanlar arasında düşmanlığı provoke eder, birliğin gücünü zayıflatır. Bu nedenle yasaktır.

18. Gün boyunca yönünüzü nasıl buluyorsunuz?

Güneş aracılığıyla. Sağ kolunuzu ve sağ tarafınızı güneşin doğduğu yöne çevirerek durun. Bu kol doğuyu, karşı tarafı batıyı işaret eder; önünüz kuzey ve arkanız güney yönüdür.

19. Sahada bir ev ya da köylü kulübesine rastlarsak, girmeden önce nasıl davranmalıyız?

Aramızdan sadece iki kişi girer; diğerleri binadaki kişilere, düşman veya bize ihanet edebilecek kişiler olmaları durumunda, etraflarının çevrili olduğunu bildirir.

Evin dikkatli bir şekilde araştırılıp ihanet olasılığı veya düşmanın evde saklanması ihtima-

li ortadan kaldırıldığında, düşmanların gelebileceği yolu gören tepelere gözcüler yerleştirildikten sonra gerillanın geri kalanı içeri giriş yapabilir. Biz içerdeyken kimsenin çıkmasına izin verilmez, çünkü ihbar edebilirler. Gerilla Toplama Bölümü görevlisi, ev sahibini sorgular ve bize sadakatini anlamaya çalışır. Daha sonra, ondan gayri resmi ajan ya da bir çiftlik gerillası olarak bize yardım etmesini isteyecektir. Bize düşmanlık etmeye niyetli görünerek reddederse, bölgeden uzaklaştırılır. Çünkü bize karşı çalışıyor olabilecek kişilere hareket özgürlüğü sağlamak, gerilla biriminin faaliyet gösterdiği bir bölgede imkânsızdır. Evini veya çiftliğini terk etmesi söylendikten sonra, tüm mülklerine herhangi bir tazminat ödemedi el konulur. Tüm malları, silahlı halk kurtuluş güçlerinin malı olur.

20. Birliğimize katılmak isteyen genç erkekler için ne işlem yapılır?

Gerilla Toplama Bölümü, her başvuru için ayrı ayrı işlem yapar. Grup olarak değil, kişisel olarak kabul işlemi yapar. Yeteneklerini araştırır ve onları devrimci mücadelemizde yoldaş-asker olarak kabul edip edemeyeceğimize karar verir. Yapabilirlerse, çiftlik gerillaları olarak eğitilirler; silahlarımız varsa ve daha fazla insana ihtiyaç duyuyorsak, uygun bir politik ve askeri eğitim aldıktan sonra normal (düzenli, kadrolu) gerillalar olarak alınabilirler.

Şahsen ben, daha sonra Oriente'ye ve Carbonico'ya inen Calixto Sanchez'in gerilla liderlerini eğitmiştim ve ilk çıkartmaları tam bir başarı ile sonuçlanmıştı. Bir mermi bile boşa atılmadı; sadece bir tekne karaya oturdu.

Derslerimde gönüllü olarak katılmak için teklif edilenlerin, en çok güven verenler, vasatlar (daha az istekli olanlar) veya üçüncü bölüme – güvenilmez (şüpheli) unsurlar – şeklinde sınıflama yapılarak, kimlerin alınacağına birim görevlisi tarafından titiz bir sorgulama yapılarak, araştırılarak ve birer birer kabul edilerek alınması gerektiğini sık sık vurgulamıştım. Ancak, sadece bizim tarafımızda olduklarını iddia ettiler diye kimseyi asla kabul etmeyiz.

Calixto Sanchez'in liderleri, önerilerime kulak asmadılar. Köylüler gibi giyinmiş bir grup silahlı asker "Yaşa Fidel Castro!" diye haykırarak yaklaştıklarında, onları, kollarını açarak karşıladılar. Askerler daha sonra silahlarını çekti ve çok sayıda olduklarını, etraflarının çevrili olduğunu söyleyerek onları tutukladı. Savaş hilelerinde yeni olan gerillalarımız, tüm acemi birliklerin maruz kaldığı hastalık olan bu acemilikten dolayı teslim oldular.

Gerisi bilindik şey. Tutuklandılar ve insan kasabı Albay Cowley, Calixto Sánchez'le birlikte herkesi öldürdü. Calixto Sánchez'in öncü birliğinden sadece Hector Cornillot komutasındaki yedi adam hayatta kaldı ve bunların çoğu daha sonra Sierra Maestra birimlerine katıldı. İnsan kasabı Cowley, daha sonra 26 Temmuz Harekâtı sırasında kahraman bir nişancı tarafından vuruldu.

21. Gerilla birimi, amfibi bir indirmeden sonra ne yapmalıdır?

Karaya çıkınca, en yüksek (hâkim) tepeye doğru yürümelidirler. Elbette bu, tüm ağır malzemeleri boşaltıp en uygun yerlere sakladıktan

sonra olur. Karada gizlilik içinde hareket etmeyi başarırsak, saklamak üzere malzemelerimizi yükseklerdeki daha da güvenli yerlere taşıyız.

22. Bana her iki cinsiyetten gerillaların katkıda bulunacağı işlerden bazılarını söyleyebilir misiniz?

Üstlenecekleri görevlerden bazıları şunlardır:

1. Her gerilla birimi için küçük bir takım kurmak.
2. Önde ve kanatlarda gözcü olarak görev yapacak çiftler oluşturmak.
3. Personel durumlarına ilişkin raporları ulaştırmak üzere komuta bürosu ile aralarındaki bağlantıyı kurar.
4. Kanatlarla iletişimi kurmak için haberci olarak hareket etmek.
5. Kontrolümüz altındaki bölgelerden düşmanları temizlemek için büyük takımlar oluşturmak. Bu iş sık sık yapılmalıdır.
6. Diğer takım komutanlarının istediği çekiç, çivi, testere, alet, kürek, kerpeten, dikenli tel, yiyecek, matara, boş şişe, teneke kutu ve yazı makinesini bölge halkından ödünç isterler.
7. Diğerleri, uygun yaştaki gönüllü erkek ve kadınların bir listesini hazırlayabilirler.
8. Bölgedeki halkın siyasi eğilimlerini araştırmak üzere takımlar kurmak.
9. Durum raporlarımızı hazırlamak, planlarımızı, seçili ölçek haritalarımızı çizmek, ayrıntılı operasyonel bilgileri, gerilla hizmet kayıtlarını tutmak, insanlarla konuşmalar yapacak becerikli kişileri seçmek.
- 10 Yazıcı olarak daktilografi, teksirci ve diğer propaganda bölümünde çalışabilirler.

11. Şehir meydanlarında ve diğer yerlerde devrimci düşüncelerimizin propagandasını yapacak takımlar kurmak.
12. Emirleri uygulamak ve hırsızlık, yağma, tecavüz ve istismarları önlemek için (içinde kadınların da bulunduğu) emniyet takımları kurmak.
13. Malzememizi stoklamak ve korumak.
14. Kontrolümüzün olmadığı şehirlerden eksiksiz bilgi getirmek için de kadınlar kullanılacaktır. Birçoğunu, aynı göreve birbirlerinden habersiz olarak göndererek, daha eksiksiz ve çapraz kontrollü bilgiler elde edilecek.
15. Kadınlardan su, levazım taşıyıcı ve erzak dağıtıcı takımlar kurmak.
16. Kadınlar, hemşire ve hasta bakıcı oluşturmada da kullanılabilir.
17. Posta güvercini yetiştiren bölümleri oluşturmak.
18. Eğitimli köpekleri kullanan bir rapor taşıma bölümü kurmak.
19. Aşçı ve aşçı yardımcıları.
20. Mutfak için odun toplayıcılar.
21. Bulaşıkçılar.
22. Mutfak için su taşıyıcılar
23. Terziler.
24. Ütücüler.
25. Çamaşırcılar.
26. Ev sakinlerinin kayıtlarını tutanlar (tercihen kadınlar).
27. Banyo görevlileri.
28. İhtiyaç olan bölümlere daktilocular (yazıcılar).
29. Yakalanan düşmandan ele geçirilen kıyafetlerin ayrılması, depolanması ve onarımı.
30. Hastane personeli.

31. Tren, karayolu, köprü, muhabere hatları vb. için sabotaj birlikleri oluşturmak.
32. Yangın bombası ve sapan atma grupları kurmak.
33. Sapan atma eğitim takımları.
34. Uygun zamanda kullanmak üzere içleri benzinle doldurularak kapatılmış yanıcı şişeler (molotof kokteylleri) hazırlayacak toplulukları oluşturmak.
35. Düşman arasında şüphe ve korku yaymak için en akıllı ve en cesur kadınlardan grup oluşturmak.
36. İstatistikçiler.
37. Islak zeminlerde hendek döşemeleri yapmak, bıçkı tezgâhı, parmaklık, çit kazıkları, raylara monte edilecek bomba kutuları, kasalar vs. için marangoz grubu oluşturmak.
38. İstihkâm işleri için demir ve ray toplamak ve bunları kullanım yerlerine taşımak.
39. Düşman arazisinden rayları söküp taşıyacak ve demiryolu hizmetinde görev alacak gruplar oluşturmak.
40. Henüz inceleme yapılmamış köylerden adam toplamak için gerilla toplama grupları kurmak.
41. Casusluk ve karşı casusluk bölümleri oluşturmak.
42. Bayrak ve işaret iletişimi bölümlerini oluşturmak.
43. İstihkâm işleri için gerekli her tür atölyeyi kullanmak.
44. Gece ve gündüz kurtarma (destek) ekipleri sağlamak.
45. Halktan sağlanan her tür hayvanla süvari birlikleri oluşturmak.

46. Düşman uçakları için gözcüler oluşturmak.
47. Yeraltında tüneller kazmak ve siperlerdeki toprak ve çamurları temizlemek.
48. Silah temizleyicileri.
49. Bıçak, pala, süngü vb. çelikten silahların (kesici aletler) depolanması.
50. Süvari birliği için çeşitli erzakların tedariki.
51. Hainlerin soruşturulması.
52. Yiyecek depolama.
53. Yollardaki araçlara yanıcı madde atıcılar.
54. Uçak pisti inşa edecek ve geliştirecek personel.
55. Ağaç kesiciler.
56. "Harekâtların günlüğü"nü ve notlarını tutmak.
57. Haberciler (muhabere).
58. Mektup taşıyıcıları.
59. Araç ve gereç bakımı sorumluları.

23. Yeni kurulan bir gerilla birliğinin yapması gereken ilk saldırı eylemi nedir?

İlk eylemimiz, bölgemize ulaşır ulaşmaz tüm kara ve demiryollarını mümkün olan birçok yerinden kesmek veya tahrip etmektir. Böylece düşmanı sadece yürüyerek hareket etmeye, piyade haline zorlamış oluruz. Halk düşmanı oligarşinin hizmetindeki askerlerin yetersiz eğitimleri, moral eksiklikleri ve yanlış tarafta yer alıyor olmaları nedeniyle gerillaların politik ve moral üstünlükleri karşısında yenileceklerdir.

Düşman binlerce adamını gönderse bile, biz hiçbir zaman paniğe kapılmayız. Çünkü sayılarının çok olması, onlara daha çok kayıp vermek için şansımız var demektir. 15 kişilik gerilla birliğimizi avlamak için 25 asker göndermeleri, arkamızda bin kişi olmasından daha kötüdür.

Hatırlayın; Sandino, peşindeki binlerce mükemmel eğitilmiş ve motorize adama ve savaştığı Sierra de Segovia çevresindeki radyo-telsiz vericilerine rağmen Amerikalılara karşı yedi yıl boyunca mücadele etmiştir.

Yedi yıllık sonuçsuz takipten sonra, Amerikalılar, Sandino'nun koşullarını kabul ederek, onunla ateşkes yapmak zorunda kaldılar. Nikaragualı vatansever Augusto César Sandino, dağlık Segovia yaylalarını terk ettikten kısa bir süre sonra suikastla öldürüldü.

24. Bize katılmak veya hizmet etmek isteyen köylülere ne yapmalıyız?

Gerilla Toplama Bölümü görevlisi onları iki ayrı bölümde toplayacaktır. Birincisine, tamamen güvendiğimiz savaşçı insanları, ikincisine su taşıyıcılar, ağaç kesiciler ve uzun yürüyüşlerde malzeme, mühimmat taşıyabilecek sağlam yapılı insanlar gibi daha az önemdeki savaş görevlerinde kullanılacak adamlar konulacak.

Savaş için istekli olan ve buna dair tartışılmaz geçmişi olan kişilere, pala ve yangın bombaları verilecektir. Pala ve bomba takımı üyeleri birliğimizle birlikte hareket edeceklerdir.

25. Düşmanla ne zaman savaşmalıyız?

Gerilla için asıl sorun budur. Bunun cevabı bilinç ve tecrübeyle öğrenilir. Halk Savaşında şu kural asla unutulmamalıdır; mükemmel gerilla, düşmanı asla savaşa davet etmez ve düşman için avantajlı olan yerlerde onunla asla savaşmaz.

Her iyi gerilla, düşman herhangi bir eylem olasılığından en az şüphelendiğinde pusuda bekleyip, tuzak kurarak sürpriz saldırı yapmalıdır.

Düşman, silahlarını çekip saldırılarımızı püskürtmeye hazırlandıklarında, hepimiz gözden kaybolmalı ve daha güvenli yerlerde yeniden organize olmalıyız. Açıkçası, tüm eylemlerde en ağır kayıpları verdmeye çalışırız. Düşmanlarımızla hiçbir zaman görüş temasımızı kaybetmeyiz; yani, onları sahada dürbün görüşü içinde tutarak takip etmeliyiz, böylece her an pozisyonlarının farkında oluruz.

İyi bir gerilla komutanı savaşçıların gözetken kişidir; kamuflaj ve doğru taktiklerle birliklerinin görülmediğinden emin olur, "Minuet" taktikleri sürdürerek düşmanı gece gündüz takip ve taciz eder. Yani düşman geri çekildiğinde ilerler; düşman kanat tarafından kuşatmayı planladığında sağ taraftan geri çekilir. Her zaman düşman kuvvetleri ile aynı mesafeyi korur: Günde 800-1000 metre arası keskin nişancılardan iki veya üçü gece boyunca onları taciz etmek için mümkün olduğunca yakına gönderilir ve böylece onlara daha fazla kayıp verdirilir.

26. Bir karakola ya da polis merkezine nasıl saldırılır?

Merkez yüz metre genişliğinde elli metre uzunluğunda bir alanın ortasında inşa edilmişse, bina ile onu çevreleyen çit arasında 50 metre boşluk kalacaktır. Öncelikle komşu binaları ele geçirip, düşmanı saklanmak ve takviye birlik veya dış yardım beklemek zorunda bırakmak gerekir. En yakın bir binayı ele geçirin ve silahlı adamlarımızı merkezin çevresine yerleştiririz ve böylece hiç kimse kaçamaz hale gelir ve biz de saldırımızı şu şekilde başlatırız: Ele geçirdiğimiz binadan merkeze doğru bir tünel kazarız. Pu-

sulayla doğru yöne kazdığımızdan emin olarak altı metre yüksekliğinde bir tünel kazmak için ellerinde kazma omuz-omuza iki adam koyarız. Her biri bir metre kare toprak kazar. Ardından kürekler ve sepetlerle diğerleri gelir kazılan toprağı çabucak uzaklaştırırlar. Tünelin bir tarafındaki kazılmış toprağı aldıktan sonra kürek ve sepetli adamlar geri çekilir ve kazıcı adamlar işe yeniden başlar. Bu şekilde bütün işçiler bir mola vermiş ve görevlerini daha etkin bir şekilde yerine getirmiş olurlar. Herkes mümkün olduğunca hızlı çalışır; Başlarındaki gözetmen, adamları yavaşlar gibi görünce onları dinlendirir.

Takviye birliklerin karakola ulaşması zorlaştığı ölçüde teslim olmaları mümkün olur. Bu hemen olmazsa, öncelikle ele geçirmek için; ikinci olarak da diğer binalardaki düşmanların hızla teslim olmasını sağlamak için bir tehdit olarak karakol havaya uçurulmalıdır.

İşin hızlandırılması için, bir tünel değil merkezin altından geçecek birçok tünel açılmalıdır. Herhangi bir tünelde ne tür bir toprakla karşılaşacağımızı ve ilk mayınlama girişiminin başarılı olup olmayacağını bilemeyeceğimiz için ikinci veya üçüncü bir mayınlama gerekebilir.

Mayınları ateşleyip patlamanın binanın altında olmadığını fark edersek, patlamayla oluşan çukurdan yararlanarak ele geçirilecek binaya daha da yaklaşmış oluruz. Bu operasyonlar için aşağıdaki takımlara ihtiyacımız var: güçlü erkeklerden kürekçiler ve kazıcılar, aydınlatma elemanları; son olarak da, patlamayı takiben tünele girecek savaşçılar.

Tüneldeki tahrip kalıpları patlatılmadan önce, diğer tünellerde faaliyette olan yoldaşları-

mızı korumak için tedbir alınması gerekir. Ayrıca, bir karşı saldırı yapılma olasılığına karşı hazırlıklı olunmalı ve 24 saat nöbet tutulmalıdır. Yaralılar, saldırıda ölenler ve düşmandan tutsak alınan mahkûmlar için önceden gerekli hazırlıklar da yapılmalıdır. Düşmandan ele geçen ekipmanla ilgilenmek üzere bir kişi görevlendirilmelidir. Sağ ele geçirilenlere ne yapılması gerektiğine karar vermek için kapsamlı bir sorgulama yapılmalıdır.

İlk patlamadan sonra garnizon hala teslim olmuyorsa, ilk tünelde olduğu gibi diğer tünellerde de yoğun bir şekilde çalışmaya devam edilir. Başarısız bu ilk denemeden sonra, bir sonraki denemenin başarılı olması için yön pusula ile sık sık kontrol edilir. İkinci bombanın patlama zamanına kadar, ilk çukurdan bina sakinleri dışarı çıkarılır. Merkez ele geçirildikten sonra, tünel operasyonlarında kullandığımız birimler benzer işler için diğer hedeflere gönderilir.

Bölgemizdeki bütün karakollar düşürüldükten sonra, bu uzmanlara mühendislik birimlerimizde görevler verilir. Tünel açma operasyonlarının liderleri gelişmelerden kurmay heyetini daima bilgilendirmelidir.

Bu bölümün bir kapanış notu olarak; dünyanın ünlü mahkûmlarının duvarların altından tünel kazarak kaçtıkları unutulmamalıdır.

27. Bir tünelden saldırmadan önce ne yapılması gerekir?

Sürpriz bir saldırı gerçekleştirmek mümkün değilse, önemli kişileri veya daha önceki saldırılarda tutsak alınan kişileri kullanarak yoğun bir psikolojik kampanya yürütülmelidir.

28. Gerillanın yürüyüş düzeni nasıl oluşturulur?

Sağ ve sol kanatlarda, ileri kısımda (ana gövdenin önünde gidenler) ve arka savunma kısmında (arkadan koruyan), gerilla birimleri ya da yardım etmeye gönüllü olan köylüler bulunur.

29. Hizmet kayıtlarında neler olmalıdır?

Her bir gerillanın katıldığı her eylemin tarih ve yerlerinin, performanstan dolayı bir rütbe alıp almadıklarının hizmet kayıtlarında belirtilmesi önemlidir. Böylece terfiinin bunu en fazla hak eden gerillalara verilmesi sağlanmış olur.

30. Çeşitli gerilla grupları arasında iletişim nasıl sağlanıyor?

Bugünlerde sahadaki gruplar arasındaki iletişim için taşınabilir “walkie talkie” telsizleri kullanılıyor. Yüksek dağları tırmanmak ve uzun yürüyüşler yapmak zorunda kalan gerillalar için ağır iletişim ekipmanları artık kullanılmıyor. Ekipman taşımak için araç, hatta ağır olan el jeneratörleri bile alınmaz. Operasyonlarımızda, sadece kuru pillerle çalışan hafif aparatlar kullanmak zorundayız. Bunların da değiştirilmesi gerektiğinden 114 mc. (iki metre) bant en iyisidir. Açık havada, iletişimin hızlı ve güvenilir olmasını sağlayacak şekilde açık tutulması gerekir.

Sahadaki gruplar doğrudan ve özel olarak birbirleriyle iletişim kurmalıdır. Her grup küçük bir alıcı-verici taşınmalı ve bir dalga boyunda teması sağlamalıdır. Diğer gruplar da birbirleriyle aynı şekilde iletişim kurarlar. Birden fazla grup aynı yerde toplanırsa, daha fazla ekipman edinmek ve yardım almak için aynı sistemi kullana-

rak tedarik deposu ile temas kurabilirler.

Radyo setleri dışarıdan temin edilebilir, kurulabilir ve test edilebilir. 3 voltluk bir A batarya ve 90 voltluk bir B batarya ile güçlendirilmiş 2 ½ x 3 ½ x 10 inç boyutundaki setler, 15 kilometrelik bir mesafeye sahiptir ve uygun koşullar altında bu mesafe iki kat daha artırılabilir. Setler hassas aletlerdir ve dikkatli kullanılmalıdır.

31. Gerillalar güncel gelişmeleri üstlerine nasıl bildirmelidir?

Her gerilla lideri gelişmeleri üç farklı başlıkta bildirmelidir. Bunlardan ilki personelimizin durumu hakkında bilgiler içerir, diğeri eldeki malzemeyi listeler; üçüncüsü ise bölgenin siyasi askeri durumu hakkındaki bilgilerle ilgilidir. Bu son raporda, alınan son bilgiler, düşman birliklerinin hareketleri, bize katılan yeni adamlar, muhbir ve casuslar hakkındaki veriler vb. yer almalıdır. Bu üç kısım bilgi personel, teçhizat-donatım ve istihbarat bölümlerinin başkanlarına gönderilir.

32. Komşu bölgelerdeki gerillalar birbirleriyle nasıl iletişim kurmalı?

Güçlerini ve malzemelerinin durumunu bildirmelidirler. Bu raporlar, güvenilir irtibat görevlileri aracılığıyla sözlü ve şahsen iletilmelidir. Görevlilerin, kendi birimlerinin operasyonu, belki de farklı iki birim dahil olmak üzere ortak operasyonlar için gün ve saati belirlemek üzere üstlerinin yetkisine de sahip olması gerekir.

33. Raporlar şifreli yazılmalı mıdır?

Düşman tarafından yakalanabilecek me-

sajların şifrelenmesi tavsiye edilir. Genellik-le, yinelenen mesajlar gönderilir, özel bir dilde yayınlanır. İki kişi ya da daha iyisi, iki genç aynı mesaj için farklı zamanlarda görevlendirilir. Bu koşucular bölgenin zeki ve çevik yerlilerinden seçilmelidir.

34. Bir gerilla bölüğü nasıl oluşur?

Bölük olarak, belirlenmiş taktik birim komutanı ve bir yüzbaşı dahil olmak üzere yaklaşık yüz kişiyi içerir. Bir bölüğün dört teğmeni var, bunların her biri bir takıma komuta eder. İlk üç takımda, teğmen dahil yirmi beş kişi vardır.

Her takımda iki çavuş bulunur ve bunlar sırayla on bir kişilik müfrezeye komuta eder. Her takımda, beşer kişilik iki mangaya komuta eden iki onbaşı bulunur. Mangalarda, onbaşılara yardım etmek üzere ikinci onbaşı bulunur.

35. Bir gerilla taburu nasıl oluşur?

Bir taburda beş bölük vardır. Beşinci bölükte aşçılar, çıraklar, mekanikçiler, berberler, terziler, ayakkabıcılar, kâtipler ve işlerinin doğası gereği eğitim ve günlük faaliyetlerden muaf olan herkes vardır. Elbette gerillalar, savaş düzeyine ulaştığında beşinci bölük bile savaşmaya başlar. Diğer açılardan, beşinci bölük de diğerleri gibidir.

36. Bütün gerilla bölüklerinin aynı şekilde oluşturulmaları gerekli midir?

Tüm üniteleri tam ve hassas bir şekilde kontrol edebilmek için bunun yapılması zorunludur. Tüm birimler aynı büyüklükte ise, toplam gücünüzü her zaman bilebilirsiniz.

Örneğin: levazım subayı, hesap yapmaya gerek duymadan üç bölüğün tam 300 adamı, vb. içerdiğini bilir. Bütün bölükler kendilerinden yapmaları istenen şey ne olursa olsun eşit olarak katkıda bulunabilirler. Kadrosu eksik bir birliğin tam kadrolu bir birlikle aynı sonuçları elde etmesi beklenemez. Hiçbir gerilla, etkisiz bir birlik olması nedeniyle kariyerinde başarısız olmak istemez.

37. Kadrolar tamamlandığında ve hâlâ fazladan adamlarımız olduğunda ne yapılmalıdır?

Durumu bir an önce üstünüze rapor edin, böylece üstünüz, bu kişilerin henüz düzenlenmemiş başka birimlere gönderilmeleri için talimat verebilir. Eğer tüm birimler tam kadro ile tamamlandıktan sonra hâlâ ekstra adam varsa, bunlarla yeni birimler oluşturulabilir.

38. Daha önce, hareket kabiliyeti açısından ideal gerilla birliğinin on beş adamdan oluştuğunu söylemiştik, neden şimdi yüz kişiden oluşan birliklerden söz ediyoruz?

Çünkü, yapılanma, savaşın operasyonel ihtiyaçlarına göre yapılmaz. Bir yüzbaşı yüz kişiye komuta edebilir, ancak hepsini birlikte kullanmak zorunda değildir. Örneğin, bazı durumlarda, küçük bir müfreze tarafından savunulan bir ordu ya da bir karargâha yapılacak bir saldırıda tüm gerilla bölüğünü kullanmak iyi bir fikirdir. Gerilla Kurmayı tarafından kendisine verilen belli alanlarda görev yapan bir yüzbaşı, on iki kişilik ekibini iyi mücadele için üç katına çıkarabilir; bazen de teğmenler tarafından komuta edilen

yirmi beş kişilik grupları kullanabilir.

39. Savaş kayıplarının yerini doldurmak için en iyi yol nedir?

Komutan, mümkün olursa, düşman menzili dışında, yeni gerillaların bu el kitabının ve diğer bilgilerin öğrenilmesi de dahil olmak üzere, bütün zamanlarını yoğun bir eğitime tabi tutarak geçirecekleri bir kamp alanı kurmalıdır. Sınava tabi tutulduktan sonra, her adam bilgi, beceri ve istihbarat bölümü raporuna göre sıralanır ve gerektiğinde kayıpların yerini doldurmak için, daha sonra aktif birliklere gönderilir. Sorumlu komutana rapor verildikten sonra kalıcı görevlerine atanırlar.

40. Yanaşık düzen ve açık düzen savaş talimi nedir?

Yanaşık düzen talimleri, birliklerin disipliner alışkanlıklar geliştirmeleri için tasarlanmış bir talim türüdür. Gerilla, kim olduğuna bakmaksızın kendini ona emir veren kişiye tamamen teslim etmelidir. Yanaşık düzen talimleri bütün dünyada ordu eğitimlerinin bir parçası iken, artık savaşta kullanılmıyorlar. Bu sadece bir talim türüdür ve iyi sonuçlar elde edilir. Çeşitli savaş formlarına uygun birlik oluşturmak üzere, sahada açık düzen talimi kullanılır.

41. Yürüyüş sırasında, kampta ya da herhangi bir anda düşman ateşine tutulursanız, ilk hareketiniz ne olmalıdır?

Yapmamız gereken ilk şey, kendimizi yere atmak ve mümkün olduğu ölçüde yüzümüzü atışların geldiği yöne dönmektir. Aynı şekilde

davranarak yere uzanmış yoldaşlarınızla aranızda mümkün olduğunca büyük mesafe bırakmak gerekir. Bu şekilde, düşman ateşi hedefine ulaşamaz ve başka birini de şans eseri vurma imkânı olmaz. Bundan sonra, menzilde en iyi korumayı seçer ve gizleniriz. Eğer komutansanız ya da daha küçük bir birimin komutası sizdeyse, adamlarınızın da gizlenmelerini emredersiniz. Saldırıya karşı koymayın, ancak pusudan çıkıp bir an önce yolunuzu bulmaya çalışın. Eğer ateş çok yoğunsa ve düşman moral eksikliğinden ya da karşı ateşten korkarak (ki muhtemelen durum böyle olur) adamlarımızı vuramıyorsa, oturup, geceyi bekleyebilirsiniz.

42. Sahadaki ölümler ve yaralılara ne yapacağız?

Yaralılarımızın çatışma alanından çıkarılmasını sağladıktan sonra vaktimiz varsa, ölümlerimizi gömeceğiz ve mümkünse, yoldaşlarımızın tıbbi tedavi almalarını sağlayacağız. Ölümlerin gömülmesi için zaman ya da fırsat yoksa onları terk etmek mecburiyeti ile karşı karşıya kalırız. Kesin olarak zorunlu olduğumuzda, ölen bir arkadaşımızı bırakacağız; ama bizler asla yaralı olan birini bırakmayız.

43. Düşmanla göz temasını kaybetmek için ne yapmalıyız?

Geri çekilirken, düşmanı gözetlemek için bir ya da iki kişi (iki kişi daha iyidir) orada bırakılır. Bu gözcüler asla düşmana ateş açmamalı, izlendiklerini anlamamaları için hiçbir şey yapmamalıdır. Düşman geceleri kamp kurduğunda, gözcülerden biri düşmanın konumunu bildirmelidir.

Böylece bazı adamlarımızı gece boyunca onları taciz etmeleri için gönderebiliriz.

44. Düşman gece boyunca yürümeye devam ederse, ne yapmalıyız?

Bu durumda takip edip, düşmanı göz hapsinde tutarız. Takibi yapmak için yolladığımız grup ilerlerken de taciz taktiklerini sürdürebilmek için düşmana mümkün olduğunca yakın durmalıdır. Düşman daha sonra bir kamp kurarsa ya da dinlenmek ya da yemek yemek için durursa, onu taciz etmeye devam ederiz.

45. Taciz eden grup kaç kişi olmalı?

Çok az - belki iki veya üç. Geri kalan adamlarımız uyur. Keskin nişancılar, etrafımızın kuşatılmamasına dikkat ederek geceyi düşmana ateş ederek geçirirler. Dinlenme sırasında iki kanattan da koruma yaparız, böylece keskin nişancılar beklenmedik risklerle karşılaşmadan görevleri yerine getirirler. Bu taciz, her gece kusursuz şekilde gerçekleştirilmelidir. Eğer baskın davranmazsan, görevi yerine getiremezsin.

46. Bir casus ile karşı casus arasındaki fark nedir?

Casusluk ve karşı casusluk, tüm gerillaların yetkin hale getirmesi gereken sanatlardır, çünkü savaşlar sadece kişinin kafasını kullanarak değil, aynı zamanda birilerini kullanarak sık sık düşmana çelme takarak kazanılır. Bir casus, düşman askerine onların arkadaşları gibi davranıp onlara ihtiyaç duydukları şeyleri satmak bahanesiyle yanlarında bulunan bir köylüdür. Satılan malın türü, kâr veya zararı hiçbir şekilde

önemli değildir. Önemli olan şey, mümkün olduğu kadar çok sayıda düşmanla dost olmaktır. Onlardan hiçbir şekilde bilgi istemez, bunun yerine gördüğü her şeyi, her hareketi rapor eder. Düşmanın sahip olduğu donanım, hareketleri vb. hakkında bilgi verir. Doğru eğitime sahip kadınların rolü çok önemlidir.

Raporlar araçlarla ve şifreli olarak getirilmelidir. Eğer bilgi aşırı derecede önemli ise, sözlü olarak iletilir. Karşı casus düşman güçleriyle birlikte çalışan ya da onların saflarına gönüllü giren bir kişidir. Güvenlerini kazandıktan sonra istihbarat bilgilerini bize ilk elden günlük olarak bildirmek üzere bizim için çalışmaya başlar. Savaş zamanında, karşı casusluk basit casusluktan daha değerlidir.

47. Yeraltı örgütü nasıl oluşur?

Yeraltı örgütü, her zaman maksimum üç üyeden oluşur. Dördüncü bir üye asla kabul edilmez, ancak bir kişi iki üye ile birlikte çalışabilir. Tecrübelerimiz, üç ajanla her şeyin yapılabileceğini gösteriyor. Buna ek olarak, bir casusun sızması gibi bir talihsizlik yaşanırsa (bu bir dereceye kadar kaçınılmaz olsa da), kaybettiğimiz en fazla iki kişi olacaktır. Bu, çok büyük bir risk ve bedel değildir. On veya on iki üyeli hücrelerin sırasıyla liderliğini yapan, sekiz ila on kişiden oluşan bu hücreleri kaldırınız ve ancak bu şekilde çalışmaya devam ederiz.

48. Sabotaj bölümü nasıl işler?

Yeraltı örgütüne asla birden fazla görev verilmaz. Hücrelere çok sayıda görev verildiğinde, sonuçları her zaman zayıf olmuştur. Her grup,

kendine José Antonio Galán, Antonio Nariño gibi davamızın şehitlerinin isimlerinden takma isimler seçer. Sabotaj bölümü bu hücrelerin her birine sadece bir görev verecektir. Bu şekilde, görevlerini en iyi şekilde yapmak için yeterince fırsata sahip olacaklardır.

49. Sadece sabotaj bölümünün mü yeraltı örgütü var?

Hayır. İstihbarat Bölümünün de bilgi toplama alt örgütleri vardır ve olmalıdır, ancak bunlar hiçbir zaman sabotaja dahil olmazlar.

50. Kaç tip gerilla birliği vardır?

İki tür birlik vardır: Dağ birlikleri ve köy birlikleri. [Küba devrimiyle birlikte ortaya çıkmış olan gelişmelere bağlı olarak artık üç tür birlikten söz etmek mümkündür: şehir, dağ ve köy birlikleri](abç)

51. Köy birlikleri nelerdir?

Köy birlikleri, periyodik olarak, belki de ayda iki veya üç defa faal çalışan, görünüşte siyasi açıdan tarafsız olan el emeği ile çalışan köylülerdir. Silahlarını gizledikleri yerden çıkarırlar, gece görevini yerine getirirler, sonra köye geri dönüp ertesi gün hiçbir şey olmamış gibi işe devam ederler. Sorgulanırlarsa, operasyon hakkında hiçbir şey bilmezler, ancak hepsi gerilla olduklarını düşündükleri silahlı adamları belli bir mesafeden gördüklerini söylerler.

52. Büyük binalar, karakollar vb. nasıl havaya uçurulur?

Başkanlık Sarayı gibi büyük binalar veya

büyük karakolları havaya uçurmanın en kolay, en güvenli ve en tehlikeli yolu, binanın altına bir tünel kazmaktır.

53. Tünel nasıl kazılır?

Öncelikle komşu bir ev seçilmelidir. Evin hedefe çok yakın olup olmadığı önemli değildir. Ev yakın değilse daha tehlikeli olabilir, çünkü hedefe olan mesafe ne kadar büyük olursa risk artar, ancak mesafe olması şüphe uyandırmadan operasyonun yapılmasına yardımcı olabilir. Komşu ev ele geçirildiğinde tünel buradan başlatılır, ancak her şeyden önce konserve yiyecekler satın alınmalı ve evde tutulmalıdır. Yiyecek, tüneli kazacak dört ya da beş erkek için yeterli olmalı.

İlk gün, evin odalarından birinin tabanı kazılır. Çukur, havaya uçurulacak bina ne kadar büyükse o kadar derin, bina çok ağır değilse daha az derin kazılmalıdır. Orta çizgisi olmayan “E” şeklinde bir tahta (yukarı ve aşağı kolları düzleştirilmiş bir C gibi görünür) çukurun içine yerleştirilir. Tahtanın üst kolu, hedefe doğru yönlendirilmelidir. Sonuç olarak, paralel alt kol da hedefi aynı şekilde gösterecektir. Tünel bu yönde başlatılmalı ve toprak kaymalarından kaçınmak için dar kazmak gerektiğinden yalnızca bir kişi kuyuda çalışmalıdır. Bir adam yeterince toprak kazdığında, ikinci bir adam toprağı kürekle çekecek ve üçüncü bir adam toprağı sepetle tünelden çıkartacaktır. Bu işlem tünel yeterince uzun olup hedefin altına gelinceye kadar devam edecektir.

54. Kazılan toprak ne yapılır?

Patlama bir şehir içinde gerçekleştirilece-

ğinde, kimseye fark ettirmeden büyük bir toprak kütlesini dışarı çıkarmak zordur. Bunu işlemenin en iyi yolu, evde bir işletmeye benzer şekilde yükleme ve boşaltma işlemlerini yapmaktır. Bu şekilde kum torbalarının göz önünden uzak bir yere veya tercihen nehre, denize, vb. boşaltılması gerekir.

55. Tüneli kazmak ne kadar sürer?

Orta sertlikte bir toprak olduğunda, bir adam saatte bir metre küp toprak çıkarabilir. Ev ile hedef arasındaki mesafenin ne kadar süreceğini belirlemek kolaydır.

56. Hedefe olan mesafeyi nasıl hesaplıyorsunuz?

Kesin bir hesaplama için, trigonometri bilgisi olan ve bu hesaplamayı bilen bir yoldaşa ihtiyaç duyulur. Aksi takdirde gözlerinizi kullanmanız ve hesaplamanın istediğiniz ölçüde kesin olana kadar tekrar tekrar ölçümleri tartışmanız gerekir.

57. Binayı havaya uçurmak için ne kadar dinamit yerleştirilmelidir?

Binanın ağırlığına bağlıdır, ancak miktar tahminen belirlememek gerekir. Diyelim ki 500 ila 1000 kilogram dinamit kullanmak güvenli olacaktır.

58. Dinamit nasıl patlatılır?

Bu konuda bir teknisyen operasyondan sorumlu olmalıdır, ama herkesin de dinamitin sadece içine yerleştirilen yüksek düzeyde yanıcı ve emniyetli mesafeden uzatılmış bir fûnyeyle

patlatılacağını bilmesi gerekir. Patlamayı sağlamak için, iki farklı yanıcı madde ve iki fünüye kullanmak daha iyidir. Biri çalışmazsa diğeri kullanılır.

59. Fünüye, dinamite nasıl yerleştirilir?

Sivri uçlu bir tahta çubuk alın ve dinamitin içine bir delik açın, ardından fünüyeyi deliğe yerleştirin. Ölmek istemiyorsanız, deliği açmak için metal aletler kullanmayın.

60. Fitol fünüyeye nasıl takılır?

Fitol, fünüyenin açık tarafına yerleştirilir ve düşmemesi için özel penslerle (kıvrınarak) düzgün bir şekilde bastırılarak sabitlenir. Pens yoksa fünüye ısırılarak sabitlenir. Bu tehlikeli değildir, gerillalar arasında en yaygın yöntem budur.

61. Dinamit yanar veya ateşe maruz kalırsa ne olur?

Patlama olmaz, sadece erimiş şeker gibi yanar.

62. Fitol nasıl ateşlenir?

Bir sigarayla. İki fitil varsa, ikisi birden aynı anda yakılmalıdır.

63. Zincirleme patlama nasıl gerçekleştirilir?

Zincirleme patlatma için formül şudur: $S=0.9 \times K$ (Kilo)'dır. Malzemenin kilogram ağırlığının 0,9 ile çarpımı, bize diğ er bombanın patlayacağı yerden metre olarak (ms) mesafesini verecektir. Bomba 23 kilo ağırlığındaysa, 23 ile 0.9'un çarpımı 20.7 olacaktır. Bu mesafe içinde

patlayan bombalar diğerlerini de patlatacaktır. Ancak mesafeyi artırırsanız, bomba iyi hazırlanmış olsa da diğerlerini patlatamaz.

64. Patlatma emri verilmeden önce, birim komutanının ne gibi önlemler alması gerekir?

Kimsenin olmadığından emin olmak için her tünele bir adam göndermek zorundadır; ayrıca patlamayı duyduğu anda herkesin ne yapacağını bildiğinden emin olmalıdır. Saldırıyı hızlandırmak için hızlı bir konuşma yapmalı ve saldırı sırasında yapılacak yüz kızartıcı eylemlerin ağır şekilde cezalandırılacağını belirtmelidir.

65. Patlamadan sonra nasıl hareket edilmelidir?

Fünyeyi yakmadan önce, komutan, patlama zamanının geldiğini duyurur ve patlama olur olmaz tüm gerillalar, patlamanın yarattığı karışıklıktan yararlanarak binaya dört taraftan yaklaşır. Bu saldırı, en iyi sonuç elde etmek için hızlıca yapılmalıdır.

66. Kullanılmış mermilere ne yapılır?

Onları iyi saklarsınız. Düşman içerisinde bize sempati duyan ve boş mermileri dolularıyla değiştirecek daima bir polis, subay ya da asker bulunur. Kendi birliklerindeki mermilerle bunları değiştirebilirler. Kendi manevralarında ya da çatışmalardan artakalan mermiler olduğunu söyleyerek bunları rahatlıkla dolularıyla değiştirebilirler..

67. Uçak pisti haline getirmek için, düz

bir alan pist olarak nasıl hazırlanır?

Arazi taşlardan temizlenmeli, çukurlar ve tepeler düzleştirilmelidir. Seçilen alan 1000 metre uzunluğunda ve 400 metre genişliğinde olmalıdır. Ağaçlar, telgraf direkleri vb. gibi engeller kaldırılmalıdır.

68. Arazi, uçakların kullanımı için elverişli hale nasıl getirilebilir?

Birincisi, alanın varlığı hakkında ekibimize bilgi vermek ve tam boyutlarını ve yerini 1/10 000 ölçekli bir harita ile göndermek uygun olacaktır; mümkünse de bir fotoğraf gönderilir. Uçaklarımızın sahaya ineceği güne ve saatine ilişkin bilgi alır almaz, alanın çevresine ağaç gövdeleri ve dallar yerleştirilir. Uçak ufukta belirlenen saatte görüldüğünde, bir düdük veya bayrak ile sinyal verilir ve hava taşıtlarının araziye bulabilmesi, sınırlarını belirleyebilmesi ve rüzgârın yönünü tespit edebilmesi için ağaç kütükleri yakılır, zira iniş her zaman rüzgâra karşı yapılır.

Uçak indiğinde bütün ateş söndürülür, uçakların getirdiği mallar boşaltılır ve uçak elle alanın sonuna rüzgâra karşı pozisyon alacak şekilde itilir. Pilotun rüzgârın yönünü bir mendil kullanarak belirleyemediği durumlarda, rüzgârın yönünü belirtmek için yalnızca bir ateş yakılır. Pilot, uçağın tespit edilmemesi için gereğinden fazla alanda kalmaz.

Sahanın etrafında dağlar varsa, ufukta görünen düşman uçaklarını taciz etmek için zirveye bir makineli tüfek yerleştirilir.

69. Uçak güvenlik nedenleriyle gece iniş yapmak zorunda kalırsa ne yapılır?

Uçağın, alanın üstünde olacağı gün ve saatte ateşler yakılır ve bunun için bazıları ateşin sürekli yanmasını sağlamak üzere görevlendirilir. Böylece ateş pilotun nereye ineceğini bilmesi için sürekli yanar. Gece iniş genellikle pilot için çok tehlikelidir, çünkü iyi bir pusula bile olsa, pilotun alanı bulmasını engelleyen, uçağı rotasından saptıran rüzgârlar olabildiğı için iniş yapılacak yere doğru konumlandırma her zaman zordur. Bunun için iniş, pilotun bir miktar görüş açısına sahip olmasını sağlayacak bir zamana ayarlanır.

Alanın aynı pilot tarafından kullanımı mümkün olmadıkça, iniş bir saat önce kararlaştırılacaktır, bu durumda iniş için daha erken bir zaman tespit edilebilir. Bir gece inişinden sonra, düdük veya silah sesi ile ışıkları söndürme zamanının geldiğı duyurulur. Boşaltma işleminin sonu hala karanlıksa ve uçak ayrılmak zorunda kalırsa, iyi bir yönlendirme için pist boyunca ateş yakılır ve uçağın kalkışından on beş dakika sonra söndürölür.

70. Uçak nasıl kalkar ve nasıl iniş yapar?

Daima rüzgâra karşı.

71. Acil bir görev olmadığında gerillalar vakitlerini nasıl geçirirler?

Gündüzleri dinlenerek. Ayaklarını her gün yıkayacaklar, ayak ve bacakları gerillaların aracı olduğı için ayak tırnaklarına dikkat edecekler. Bölgenin haritalarına çalışacaklar, tüm komşu köylerin adlarını, nüfuslarını ve bazı insanların isimlerini ezberleyecekler, tüm nehirleri, kaynakları, su depolarını ve kuyuları boş bir harita

üzerinde belirleyecekler. Bölgenin çeşitli noktaları ile trenlerin sabotajı için kullanılabilecek köprü ve kanalizasyonların yeri arasındaki mesafeleri öğrenecekler. Başka bir deyişle, herhangi bir bilginin savaşmak veya diğer bölümlerin görevlerini kolaylaştırmak için yararlı olabileceğini ezbere bilmelidirler.

72. Bu tür eğitimler nasıl veriliyor?

Gerillalar, öncü birlikler ile su ve mühimmat taşıyıcıları olarak işe başlarlar. Gerillalar dinlenirken gözcülük yaparlar. Mücadeleye katılacakları zaman silahları verilir. Daha sonra ordu ve polis merkezine veya karşı-devrimci güçlerin sığınaklarına saldırılara katılırlar. Son olarak; düşmandaki silahlara el konulduğunda, bu silahlar gerillalar arasında dağıtılır ve gerilla savaşçılığına terfi ettirilirlir.

73. Hainlere idam cezasının verilmesi için standart prosedür nedir?

Savunma yapma fırsatı verilir ve bir askeri mahkemenin prosedürleri takip edilir.

74. Hasta yoldaşlar için ne yapmamız gerekiyor?

Bir yoldaş hasta olduğunda, onu iyileştirme ve koruma sorumluluğunu alacak güvenilir bir aileye bırakınız. Köy kulübelerinde olmaları, köylüler refakat etse bile, başka bir yerde saklanmaktan daha iyidir.

75. Yedek depolama ne demektir?

Silah ve mühimmat gibi malzemeler gizli yerlerde saklanır veya köylü kulübelerine yakın

bir yere gömülür.

Kırılmasın diye tüm yumurtaları aynı sepette saklamamak gibi, gerillanın mühimmat ve malzemeleri yedek depolara, stratejik yerlere dağıtılır. Böylece herhangi bir anda konumuzdan bağımsız olarak bunlara ulaşabiliriz.

76. Gerillaların köylülere karşı tutumu nedir?

Onlardan alınan tüm yiyecekler için iyi bir ücret ödenerek tekrar tekrar teşekkür edilmelidir. Böylece, gerillaların kendi davalarına yardımcı olduklarını fark etmeleri sağlanır. Adamlarımız köylülerin evindeki yatakları, dolapları, masaları vb. eşyaları tamir etmeye çalışırlar. Tarlalarına çit çekerken, ekim yaparken ya da tarlalarını temizlerken yardımcı olurlar ve bu sayede onlara sempatiimizi açıkça gösterirler. Böylece, köylülerle yakın bir bağ kurularak herhangi bir zamanda onlardan rahatlıkla yardım istenebilir.

77. Düşmandan alınan bir şehrin savunması nasıl örgütlenir?

Savunmayı organize etmek için komşu evler arasında geçitler açılarak, kent, sanki etrafı surlarla çevriliymiş gibi düzenlenmelidir.

Bu geçitler, sadece bir kişinin çömelmesine izin verecek kadar küçük olmalıdır, böylece bir düşman askeri girerse kolayca etkisiz hale getirilebilir. Bütün evler birbirine bağlandıktan sonra, düşmanın ilk saldırıya geçeceği sokağa bakan duvarlarda küçük oyuklar açılır. Bu oyuklar normal bir erkeğin boyundan daha yüksek bir seviyede yapılmalıdır, böylece ara sıra bu oyuklardan geçen mermiler hiçbir yoldaşa isabet et-

mez. Tabii ki, bu oyuklardan ateş etmek için bir sandalye üzerinde durmak gerekecektir.

78. Kent halkına karşı tutumumuz ne olacak?

Onları, evlerini boşaltmaları gerektiğine ikna etmeye çalışacağız; eğer bu ikna çabası işe yaramazsa, tahliye zorla yapılacaktır.

79. Eşya ve mobilyalara ne yapılır?

Tüm mobilyalar, eşyalar ve yataklar ayrı bloklardaki evleri birbirine bağlanmak için kullanılacaktır. Bloklar, mobilya, taş, tuğla vb.den barikatlarla birbirine bağlanmalıdır.

80. Askeri savunma nasıl organize edilir?

Kıdem ya da rütbe olarak en yüksek olan subay, ele geçirilen şehrin çeşitli bölgelerine sorumlu kişiler atar. Her bölgenin lideri, evlerin ve blokların belirtilen savunma modeline uygun hale getirilmesini sağlayacaktır.

81. Düşman saldırısı esnasında şehir çevresinde faaliyet gösteren birliklerin rolü ne olacak?

Düşmana arkadan saldırarak onların tüm ikmal kaynaklarını felce uğrattılar.

82. Yerleşim yerlerinin düşman tarafından ele geçirilmelerini nasıl önleyebiliriz?

Tüm çatıların köşelerinde barikatlar olacak ve buralardan ateş açarak düşmanların evlere girmesi önlenecektir. Ayrıca evlerde yağ emdirilmiş paçavralar hazırlanacak ve ev ele geçi-

rilirse, bunlar tutuřturularak bir duman bombası etkisi ile dūřmanın ilerlemesi engellenecektir.

83. Örnek olarak bir şehri bu şekilde ne kadar süre savunmaya devam edebiliriz?

Yıllar sürebilir. Madrid'de üniversite bölgesinin savunması sırasında uygulanan savunma türü buydu; Franco birlikleri asla bu savunmayı aşamadı.

84. Dūřman, yerleşim yerindeki su kaynağını tamamen keserse ne olur?

Gerillaların faaliyeti, dūřmanın uzun bir saldırıyı sürdürmesini imkânsız hale getirmek üzere planlanmıştır. Ancak eđer başka bir alternatif kalmamışsa en iyi yol, karanlıkta dūřman hatlarını yarararak tepelere ulaşmaktır.

85. Dağlardaki gerillaların temel kaygısı ne olmalıdır?

Başlıca kaygısı, silahının bakımı olmalıdır. Çünkü silahı onun arkadaşı ve koruyucusu, hayatta kalma aracıdır. Gerilla, sürekli hareket halinde olduğundan, yürürken silahlar kolayca kirlendiğı için temizlenmesi ve yağlanması gerekir.

86. Gerilla nedir?

Emperyalizme ve oligarşik diktatörlüğe, yani halkın dūřmanlarına karşı açıkça mücadelelerini ilan etmiş olanlar, başka bir deyişle, zulüm ve sömürüye karşı savaşan tüm askerlere gerilla denir.

87. Bir gerillanın bir yerde kalabileceğı azami süre nedir?

Belli bir yerde en fazla üç gün kalabilirler. Üçüncü gün sonunda, mevcut konumundan çok uzakta bir yerde konum almalıdırlar.

88. İyi bir gerillada hangi nitelikler olmalıdır?

- Her türlü silahı kullanmak.
- Bıçakla ve sopayla savaşılabilmek.
- Bıçak atmak ve uzak bir hedefi vurabilmek. Ata binmek, bisiklet sürmek, otomobil sürmek.
- Bomba yapımı ve kullanmayı bilmek.
- Fotoğraf çekmek ve basmak. Telefonu nasıl kullanacağını bilmek
- Daktilo kullanmak.
- Harita çizmek.
- Topoğrafya temel bilgisine sahip olmak.
- Haritadaki verileri doğru yorumlamak.
- Yüksek sesle ısıklık çalmayı öğrenmek.
- Halat veya insan kulelerini kullanarak sur ve duvarlara tırmanma konusunda pratik yapmak. Hafif inişli ve engebeli tepelerde on iki saatlik yürüyüşler yapmak.
- Yüzmek, kürek çekmek, motorlu tekne sürmek.
- Ağaçlara ve telgraf direklerine hızla tırmanmak için sürekli pratik yapmak.
- Piston-motor parçalarını tanımak.
- Bir krank ile bir arabanın nasıl çalıştırılacağını, yakıt deposuna nasıl ulaşılacağını, araba veya bisiklet lastiklerini nasıl şişireceğini, lastikleri hızlı nasıl değiştireceğini öğrenmek.
- Mors alfabesini bilmek.
- Hafif bir uçağın pervanesini nasıl çalıştıracığını bilmek.

- Bütün dinlere aşırı toleranslı olmak
- Nihayetinde; cesur, cüretkâr, kurnaz olmak, ihtiyaçları ve tehlikeleri öngörebilmek, eşya ve insanların yarattığı ayak bağlarından kaçınabilmek ve tehlikeyi sevmek.

89. Bütün bunlar bir gerilla olmak için vazgeçilmez koşullar mıdır?

Bunlar, sadece mükemmel dövüşçünün nitelikleridir ve sadece savaşçının performansının zirvesinde elde edilir. Örneğin Pancho Villa'yı ele alalım. Seçkin bir savaşçıydı ve yine de okuma-yazma bilmiyordu. Ancak, tüm bu nitelikler ideal olarak gereklidir. Askeri akademilerde subayların mezuniyeti için bu niteliklere sahip olmaları gerekli görülür. Çünkü bu niteliklere sahip bir asker saldırı durumunda vatanını savunabilir.

90. Bir gerillanın yanında hangi eşyalar bulunmalıdır?

Mükemmel bir gerilla aşağıdakilere sahip olmalıdır:

- Erkekler için savaş botları.
- Kalın çoraplar.
- İçerden ve arkadan yamalarla güçlendirilmiş pantolon.
- Nehirleri geçmek, duvarları ve engelleri aşmak için zincir gibi birbirine bağlanmış kalın ve dayanıklı kuşaklar/ipler. Savaşçılar tarafından buna "kuyruk" denir.
- Hava koşullarına göre mont (ceket).
- Pusulalar.
- Saatler.
- Bıçaklar ve katlanır bıçaklar. Saç kesmek

için makas.

- Tırnak makası.
- Çamaşır yıkamak için sabun.
- Silahlar, hafif makineli tüfekler.
- El bombaları.
- Savaş dürbünleri.
- İlk yardım çantasında gerilla için uygun

ilaçlar.

- Plastik saplı kerpeten (veya sapına ince bir plastik boru geçirerek kullanabilirsiniz).

- Odun kesmek için küçük balta, ustura ve bıçaklar.

- Fenerler.
- Alın ışıkları (madenciler gibi kafasına takılabilen türden).
- Bütün bu ışıklar için piller.
- Üç yüzeyli eğeler.
- Testere.
- Balık avı için ipler ve olta iğneleri.
- Çakmaklar.
- Hamak.
- Tel kesiciler.

91. Gerillanın taşınması için bunlar oldukça fazla değil mi?

Elbette. Liste, herhangi bir zamanda elimizde olması gereken şeylerin bir kataloğudur ve sonuçta buna ihtiyaç duyulacaktır. Ancak bu, hepsinin her baskında olması gerektiği anlamına gelmez.

92. Bir köye saldırımadan önce ne gibi önlemler almalıyız?

Bir köye saldırabilmek için önce onunla ilgili tüm detayları bilmeliyiz. En önemli detay-

lardan bazıları:

- Telgraf veya telefon iletişimi olup olmadığı. İletişim merkezlerini koruyan askeri birliklerin olup olmadığı. Böyle bir birlik yok ise, en yakın iletişim merkezinin nerede (ne kadar uzakta) olduğu.

- Kaç sivilde tüfek olduğu.

- Köyde amatör radyo vericisi olup olmadığı

- Yurtsever ve devrimcilere zulüm yapan en bilinen hainlerin isimleri.

- Köye en yakın demiryolu ve köprülerin konumu ve muhafız birliklerinin büyüklüğü.

- En yakın hava alanına uzaklık.

- Köyden geçen trenlerin veya kente düzenli olarak hizmet veren kamyon ve otobüslerin hareket ve varış saatleri.

- Bölgenin topoğrafyasının analizi ve muhtemelen toplanabilecek diğer tüm yararlı veriler, bilgiler toplanır toplanmaz, bu bilgilere dayanarak saldırı planlarını hazırlayacak olan Personel Bölümü (Operasyonlar) tarafından veriler hazırlanır. Bütün bunların hepsi olmadan da saldırı yapmak mümkündür, ancak bu bize en yüksek başarı olasılığını verecek teknik bir yaklaşımdır.

93. Planlar hazırlandıktan sonra operasyon nasıl gelişir?

Kesin zaman belirlenmelidir. Her özel görev özel bir ekibe verilir. Bu ekipler, diğer ekiplerin operasyonlarının gelişimi veya bu operasyonların başarısızlığı ile ilgilenmeksizin, hızlı ve kararlı hareket etmelidir. Bir ekip köyün girişindeki, bir ekip de köyün çıkışındaki telgraf ve telefon iletişimini keser. Silahı olduğu bilinen kişi-

lerin silahını almak için dost köylülerin eşliğindeki bir ekip, bu kişilerin evlerine girip silahları alır.

Bu kişilerin adresleri ve bu aramaların yapılacağı h1 emri, ekip şefinin vereceği listelerde belirtilidir. Diğer ekipler muhbir, casus veya hainleri tutuklarlar.

Bütün bunlar mümkün olan en kısa sürede ve en hızlı şekilde yapılmalıdır. Bu, düşmanı disiplinimiz ve moralimizle etkilemek açısından büyük bir başarı olacaktır. Bu şekilde, tüm devrim inananlar, kendi gözleriyle örgütümüzün işi nasıl başarabileceğini görür.

Operasyon bittikten sonra, köyden araba ile ayrılacak gerillalar motorları çalışır halde onları bekleyen araçların bulunduğu önceden kararlaştırılan yere gideceklerdir.

94. Kontrol altındaki bir bölgede, gerilla komutanının görevi ne olur?

Personel birimi rehberliğinde aşağıdaki görevleri yerine getirmek üzere birkaç grup örgütleyecektir:

A. Bir birim alanda "arama" yapar, yani halkın davasına düşman olanların tüm ev ve bölgelerini kontrol eder.

Aynı birim, nerede olursa olsun aramada ihtiyaç duyulacak tüm savaş kurallarının gereğini yerine getirecektir.

B. Başka bir birim, bu bölgede davamız için propagandayı yoğunlaştıracaktır.

Her iki birime, sevmedikleri kişilere veya kişisel düşmanlarına karşı hırsızlık yapmayacak veya görevlerini kötüye kullanmayacak dürüst adamlar eklenecektir.

95. Görevlerini suistimal edenler için ne tür ceza verilir?

Bu koşullarda hırsızlığı girişen veya tecavüz ya da benzeri suçları işleyen kişiler, derhal harp divanına verilir, suçları kanıtlandıktan sonra vakit geçirilmeden idam mangasına gönderilir.

96. İdam nasıl gerçekleştirilir?

Büyük bir kitlenin katılımının olabileceği bir saatte gerçekleştirilir. Suçları, halka çarpıcı bir şekilde açıklanır. Bir subay, vurulacak adamın, tecavüz, cinayet, hırsızlık veya yapmış olduğu diğer utanç verici veya anti-devrimci eylemlerden suçlu olduğunu açıklamak üzere kalabalığa hitap eder. Halka karşı işlenmiş benzer utanç verici eylemlerin, hiçbir zaman asla cezasız kalmayacağını vurgularken Halk Ordusunun dürüstlüğünden övgülü sözlerle bahsedecektir.

97. Yürüyüşlerde asla göz ardı edilmemesi gereken en önemli konu nedir?

Özellikle bir önceki pozisyonumuzdan çok uzakta olduğumuzu düşündürme amacımız varsa, düşmanımıza operasyonda iki farklı birim olduğumuzu düşündürmek üzere mücadele marşları gece boyunca sürdürülecektir.

Gün boyunca, silahların bakımı, mühimmat dağıtımı, ayak bakımı, bölge haritasının incelenmesi, gerilla birimlerine görevlerinin anlatılması, yakındaki köylerin veya bölgede yaşayan insanların adlarını ezberlemek vb. gibi gerillaya uygun faaliyetlerle meşgul olunur ya da uyunur. Ziyaret ettiğimiz köylerin isimlerini vb. unutmamız. Ama özellikle gece boyunca yürüyüş yaparken, mutlak sessizlikte ve sigara içmeden yürü-

mek zorundayız; aksi halde tüm birliğimiz yok edilebilir.

98. Saklandıktan sonra sürpriz bir düşman saldırısına karşı nasıl hareket etmeliyiz?

Öncelikle bizden daha az görünüyorsa bile, düşman ateşine cevap vermemeye çalışız. Ve geri çekilmek için gün bitimini bekleriz. Eğer sayıca üstünsek, onları kısa bir süre için meşgul ederiz ve onların kayıp vermelerini sağlarız. Durum net değilse, gözden kaybolmak en iyisidir. Çünkü bu, bizden güçlü bir düşman tarafından bizi kuşatmak üzere hazırlanmış bir tuzak veya savaş hilesi olabilir.

Eylemin seyrine ve amacına komutan karar verir.

99. Bu tür çatışmaların amacı, zayıat mı verdirmek yoksa psikolojik etkide mi bulunmaktır?

Amacımız düşmanın moralini bozmak, dinlenmelerini engellemektir. Bir asker gece boyunca uyumazsa, gün içinde güçten düşer, yürüyüşlerde yavaşlar ve savaşma isteği zayıflar. Bu nedenle, düşman tek bir gece dahi rahat bırakılmaz.

100. Göreve dönelim mi?

Tabii ki. Bu, gerilladaki bütün üyeler tarafından çeşitli nedenlerle paylaşılması gereken bir görevdir:

Hepsi düşmanı taciz etme onurunu paylaşmalıdır. Bu şekilde, gerillalarımız morallerini yükselterek bu tür eylemlerle daha fazla deneyim kazanırlar. Ve son olarak; bir askerin ateş et-

mediğinde, gitgide kötürüm, paslanmış ve işe yaramaz hale geldiği bilinir.

101. Kampın en savunmasız kısmı hangisidir?

Mutfak, ahır, revir vb. Bunlar savunulması zor ve savaş ruhunun daha düşük olduğu noktalardır.

102. Silahları köylü kulübesinde nasıl saklayacağız?

Kulübenin içinde kutularda saklamak büyük bir hata olur. İçi çinko kaplı sandıklar içinde gömülmelidir. Başka bir deyişle sandıklar, sac veya tenekeyle kaplanmalı, silahlar yağlı paçavralarla sarıldıktan sonra sandıklara konularak gömülmelidir. Saklamak için gizli yerleriniz olmalıdır.

103. Sandıklar ne kadar derine gömülmelidir?

Herhangi bir askerin evin etrafını kazarak buradaki sandıkları bulmaması için (her ne kadar bu mümkün değilse de) her zaman oldukça derine gömülmelidir. Mümkünse tuzaklanmalıdır.

104. Sandıklar evden ne kadar uzakta gömülmelidir?

Oldukça uzak, evden 30 ila 60 metre arasında ve bu yerleri sadece onları gömenler ile diğer iki savaşçı bilmelidir. Bunlardan biri daima silah bölümünden olmalı, diğeri ise her seferinde değişmelidir.

105. Kullanım sırasında tüfeklerin paslanmaması için ne yapılmalıdır?

Gerilla ile birlikte olan silah uzmanı tarafından her zaman bakımı yapılır. Her halükarda, gerilla kendi silahına sevgi ve özenle bakmalıdır        silahı kendi ve birli indeki diğer insanların yaşam sigortasıdır.

106. Bölümlerin komutanları, haftada kaç defa gerilla komutanına rapor verir?

Y r y  lerdeki molalar sırasında haftada iki kez. Komutan, diğer komutanları yolda lardan uzakta bir kayalı a veya bir a a  yakınına çağırır. İstihbarat bölümünden ba layarak her biri ile ayrı ayrı konuşur. Komutan, uygun gördüğü tüm soruları sorar. Tüm komutanlar, pe pe e, kendi bölümlerindeki her bir bölümün durumu ve faaliyetlerinin etkinliği hakkında incelemeye tabi tutulur.

107. Gerilla, hangi temel bilgilere sahip olmalıdır?

Tüm gerillalar; kroki çizme, harita okuma ve yorumlama ile okul, mahkeme binaları, polis karakolları, vb. gibi tesislerin haritasını farklı bir ölçekte yeniden üretme bilgisine sahip olmalıdır.

108. Elimizde bir Kolombiya haritası varsa ve bunu 1/300.000  l e inden 1/5000  l e ine çevirmek istiyorsak, bunu yapmanın en iyi yolu nedir?

300.000'in 5.000'e bölünmesi 60 olduğundan, haritayı orijinalden 60 kat daha büyük bir k  ıda b y tmek çok zor ve can sıkıcı olurdu.

Ayrıca haritanın birçok kısmı gerilla operasyonları için gerekli olmayacaktır. Bu nedenle, önce sadece ilgilendiğimiz bölümün dört kat daha büyük bir haritasını tasarlamak daha iyidir. Yeni ölçek 1/75.000 (300.000, 4'e bölünmüş) olacaktır. Bundan sonra, operasyon bölgesi bir kare içine yerleştirilir ve 1/15.000'e kadar genişletilir. Sonunda da benzer bir şekilde, sadece üç kat daha büyütülür veya 1/5,000 ölçekli bir işlem yapılır. Doğrudan 60 kat büyütme yerine, esas kısmı 4 kat, bu kısmın ilgi parçasını 5 kat ve ardından eldeki parçanın ilgili kısmını 3 kat genişleterek, ölçek büyütülür. Bu şekilde ölçek: $4 \times 5 \times 3 = 60$ kat daha büyütülmüş olur.

109. 1/75.000 ve 1/15.000 ölçekli olarak yapılan ve kullanılmayacak haritalara ne yapılır?

Bunlar, Operasyon Bölümüne verilir.

110. Bir haritadaki 1/100.000 kesri ne demektir?

Bu, haritadaki her metrenin gerçekte 100 kilometre, yani 100.000 metre olduğunu gösterir.

111. Gerilla operasyonlarında kullanılan haritalar için en iyi ölçek nedir?

En iyi ölçek 1/10.000 veya 1/5.000'dir.

112. Yalnız kalan yurtseverler tarafından hangi sabotaj eylemleri gerçekleştirilebilir?

Biraraya gelip gizli birlikler kurmaya cesaret edemeyen ve etraflarındaki hiç kimseye güvenmeyen, ama yine de bireysel eylemlerle iş-

birliği yapmak isteyenler, aşağıdaki görevleri yerine getirebilirler:

a. Bir postanede çalışıyorsa, hizmeti yavaşlatabilir veya resmi mektupları yanlış yere veya yanlış yöne gönderebilirler. şüphe çekmemeye her zaman özen gösterirler.

b. Bir telefon servisinde çalışıyorsa, servisi boykot edebilir veya yavaşlatabilirler.

c. Postacı, hükümetteki önemli kişilere hitaben yazılan mektupları seçip, buharla açabilir ve içerikleriyle ilgili bilgi alır. İstihbarat verilerini içermeleri halinde bu verileri İstihbarat Servisi'ne iletir.

d. Telefon operatörleri, ilginç konuşmaların bir kelimesini bile kaçırmamaya çalışarak tüm yararlı bilgileri hareketimize iletecektir. Operatör, bunu, ismini açıklamadan telefonla yapmalıdır.

e. Garajlarda alışanlar, paralı askerlerin veya halkımıza karşı olan yetkililerin kullandıkları otomobillerin yağına zımpara tozu koyarlar. Zımpara tozu yoksa kum veya toz haline getirilmiş taş vb. kullanabilirler.

f. Silahlı kuvvetlere ya da resmi bakım depolarına ait garajlarda çalışıyorsa malzemeleri bozarlar, aletleri gizlerler, motor testlerinde gazları yanlış kullanırlar, motordan parça düşürmeye çalışırlar.

g. Eğer hükümet şoförleri ise, yapabildikleri kadar garajda veya kaldırıma sürerek ya da çivilerle arabaların lastiklerini patlatmaya çalışırlar.

h. Öğretmenler, öğrencilerine ilerlemenin önemi, güzel idealler, insanlar arasındaki sevgi ve uluslar arasındaki dayanışma hakkında konuşurlar; yaşanan zorluklara rağmen birbirlerini

gözetmeleri gerektiğini anlatırlar.

ı. Herkes, insanların çektiği acı, sömürü, temel malların fiyatlarının artışı hakkında söylemlerini sürdürür, mutsuz hayatlarından şikayet ederler.

j. İşçiler, hastalıkları nedeniyle izin ister ve maaşlarda artış talep eder ya da özellikle fabrikaların yönetimi işçi sınıfının düşmanları ise arızalı ürünler üretmeye çalışırlar.

k. Su veya ışık sayaçlarının olmadığı yerlerde, musluklar ve ışıkları açık bırakırlar.

l. Hükümet çalışanları astlarına bilgi vermez ya da hataları düzeltmez, bunun yerine emirler eleştirilir, üstlerin kusurları ortaya serilir. Zaman, mümkün olduğunca telefon görüşmeleri, kahve molalarıyla, gazete okuyarak geçirilir. Belgelerin anlamı değiştirilir, kargaşaya neden olunur. Mobilya ve makineler kırılır vb.

m. Uygun olunca personel değiştirilir, rejimle dost olanlar azarlanır, aynı zamanda hükümetin ve halkın düşmanlarının en fanatik destekçileriymiş gibi davranılır. Sadece devlet dairelerinde değil kafelerde, kumarhanelerde, tiyatrolarda vb. yerlerde, kanalizasyon, banyo, su, ışık ve gaz tesisatları tahrip edilir. Bir kanalizasyon borusunu bozmanın en iyi yolu, içine çivilerle ve telle doldurulmuş bez ve gazete parçaları koymaktır.

n. Büyük ofislerde, sıçanlar (fareler) serbest bırakılır ve uyum sağlayıp kendi başlarına hareket edinceye kadar peynirle beslenirler. Ayrıca ofislerdeki ampulleri patlatmaya ve kısa devreye yaptırmaya çalışılır.

o. Trende ya da diğer toplu taşıma araçlarında seyahat ederken, koltuklar jilet ya da

makasla kesilir.

p. Stadyumlarda ya da diğer oyunlarda yetkilileri, polisi vb. yuhalayarak protesto ederler, ortamı bozmaya çalışabilirler.

q. Sokaklarda trafik kurallarına aykırı olarak trafiği durdurmaya çalışırlar.

r. Hükümet tarafından kutlanmayan geleneksel anma törenlerinin yıldönümlerinde, oligarşik hükümete karşı sessiz bir protesto için sokaklara çıkarlar, askeriye, hükümet ve polis ofislerinin önünden geçerler. Ayrıca, etrafında özgürlük, kahramanlık heykelleri bulunan plazalara varlıkları fark edilinceye kadar giderler ve polis müdahalesini tetikleyen diğer göstericileri de yanlarına çekerler. Sonra, hepsi polisleri yuhalamaya başlarlar, öfkeli tezahürat yaparlar. Polis barikatlarını dağıtarak, düşmana karşı devasa dalgalar gibi hareket ederek, sadece çarpışmada dağılırlar. Polis kamyonları, zırhlı araçlar ya da tanklar veya "çelik miğferli askerlerle" çatışmak için başka dalgalar oluşturarak bir akordeon gibi genişleyip küçülerek yeniden organize olurlar. Eğer fırsat bulunursa, toprak sahiplerinin ve diktatörlüğün en tanınmış kişilerin isimlerini söyleyip "yuh" diye bağırırlar, hep bir ağızdan haykırımlarla isyanı teşvik ederler. Buradaki fikir, mümkün olan en büyük kargaşaya neden olmaktır. Paralı askerlerle siyasi tartışmalar yapıldığında, özellikle de bu bir polis memuru ise, bu kişi yoldaşlar tarafından kuşatılıp dışarı çıkarılmaya çalışılır.

113. Polis ya da askerler halkın üzerine ateş açarsa ne yapılmalıdır?

Bir sokak gösterisinde polis ya da askerler

kalabalığa ateş açarsa, ertesi gün tüm arkadaşlarımız ve işçi yoldaşlarımız işe gitmemek için teşvik edilmelidir. Böylece, protesto devrimci bir genel greve dönüştürülebilir. Eğer bu sonuca ulaşırsa, tüm çabalar grevin genelleştirilmesine yönelik olmalıdır. Böylece iş duracak ve kimse fabrikalarda çalışmaya cüret edemeyecektir. Bu amaçla tüm arkadaşlarımızdan yardım alıp, utangaç ve korkak insanlara karşı zorlayıcı ve aktif tedbirler alınmalıdır.

114. Dedikodular nasıl kullanılır?

Bir referandumda seçilen cumhurbaşkanları da dahil olmak üzere, oligarşinin en önemli figürlerinin itibarını düşürmek için her türlü söylenti yaygınlaştırılır ve yalan söylenir. Söylentiler daha da "geliştirilir". Ayrıca, polis şefleri, ordu veya gizli polisler de itibarsızlaştırılır.

115. Trafikte bir kaza, çarpışma olayı olduğunda nasıl tepki vermeliyiz?

Çarpışmanın olduğu yerde isek ve sürücülerden biri de hükümetten biri ise, halkın öfkesini ona karşı yönlendirmeliyiz.

116. Bir yangın çıkarsa ne yapacağız?

Bir yangın çıkarsa, itfaiyecilerin çalışmalarına müdahale etmeye çalışırız. Kaçışın kolay olduğu uzak bir yerden sahte yangın ihbarı yaparız ve itfaiyecilere yanlış adres veririz. (Bunlar hükümet tesislerinin veya rejimin ileri gelenlerinin ofislerinin sabote edilmesiyle oluşan yangınlardır.)

117. Boş daireleri nasıl kullanabiliriz?

Rejim lehindeki kişilere ait kiralık boş dairelere, benzin ya da diğer yanıcı maddeler atılır ve yangın başladıktan sonra uzaklaşılır.

118. Benzini nasıl bozuyorsunuz?

Benzini sabote etmek için içine biraz su veya şeker koymanız yeterlidir.

119. Bir makineyi veya arabayı nasıl sabote ederiz?

Bir aracı sabote ederek çalıştırmamak için gerekli olan küçük bir parçayı almak yeterlidir; mağazada kolayca bulunamayan ve sipariş edilemeyen parçaları seçmek daha iyidir. Özetlemek gerekirse, tüm çabalar, ister devlet dairelerinde ister özel fabrikalarda olsun, çalışmalar özellikle etkili isimlerin nerde olursa olsun felce uğratılmasına yönelik olmalıdır.

Diktatörlüğünün temsilcilerine asla rahat bir nefes aldırılmamalıdır. Köylü ve çalışan çoğunluklar ile orta sınıflar sefalet, açlık ve acılar çekerken insan kanından beslenen diktatörlüğün kaybettiğini görene kadar asla durmayacağız.

120. Askerlerimizi bir kasabayı savunmak için nasıl dağıtacağız?

Kasaba, her biri birbirinden bağımsız olarak faaliyet gösteren dört bölgeye bölünmelidir, hepsi köy komutanlarına tabi olmalarına rağmen onları, atıkları adımlardan haberdar tutarak; hepsini birbirlerine bağlı hale getiririz.

121. Bölüm komutanı, birliği nasıl düzenler?

Çati, balkon ve pencere nişancıları olacak

şekilde üç kategoriye ayırır.

122. Hava saldırılarında çatıda bulunan nöbetçiler nasıl tepki verir?

Yüksekteki uçak veya helikopterlere ulaşamazlar ama eğer alçaktan uçuyorlarsa, her zaman duvarların veya eski surların altından, pervaneye nişan alarak ateş eder.

123. Evlerin kapıları nasıl tutulmalıdır?

Ön kapıların hepsi kilitlenir ve arkalarına engeller yerleştirilir.

124. Evin içindeki tüm kapıları çıkarmalı mıyız?

Evin içindeki tüm kapılar, yiyecek ve mühimmatın muhafaza edildiği odalar haricinde çıkarılmalı veya açık tutulmalıdır.

125. Bir blok oluşturan evleri nasıl düzenleriz?

Hepsi, açılan geçitlerle birleştirilmelidir; Bu geçitler bir metreden daha yüksek, altmış santimetreden daha geniş olmamalıdır, böylece insanlar sadece birer birer geçebilirler. Bu, düşmanın direnişçilere saldırmak üzere eve girmesini engeller.

126. Bu evlerde yaşayan kadınlar ve çocuklar için ne yapmalıyız?

Kadınlar, çocuklar ve yaşlılar evden çıkarılmalıdır. Evdeki kadınlar, yaşlı erkekler ve on altı yaşın üstündeki çocuklar, devrimci dava için savaşmak istiyorsa kalmalarına izin verilebilir. Bu kişiler, savunmanın gerektirdiği birçok iş ve

düzenlemede (blok hazırlama, mücadele için cesareti olmayanları teşvik etme ve özellikle mühimmat dağıtımı) kullanılabilirler. Erkeklerin çoğu silah kullanacaklarından, silah kullanamayan kadınlar onlara cephane sağlayacaktır.

127. Evlerden çıkarılan insanların yanlarına ne almalarına müsaade edilecek?

Savaşta yararlı olabilecek her şey hariç, tüm özel eşyaları.

128. El konulan yiyecek ve mühimmatla ne yapmalıyız?

Bu işe özel olarak uygun hale getirilen evin bir odasında yiyecek, başka bir odasında cephane, bunlarla birlikte mücadelede faydalı olacak diğer şeyler muhafaza edilecektir. Yiyecekleri koruyanlar, ekmeklerin her kırıntısından sorumlu olacaklarını ve itaatsizlik, sorumsuzluk, yoldaşlarını aldatmak ve kusurlarından, devrimci savaş etiğine karşı gelmekten dolayı suçlanmak istemiyorlarsa kendileri için hiçbir şey almamaları konusunda bilgilendirilecekler.

129. Yiyecek ve mühimmatın tutulduğu odaları kim koruyacak?

Her iki oda da tercihen güvenilir kadınlar tarafından korunacaktır, çünkü erkekler daha fazla güç gerektiren veya daha fazla sorumluluk ve risk gerektiren görevlerde olacaklardır.

130. Yurtseverler arasında haberleşme nasıl olacak?

Evden eve, bölgeler arası ve savunma merkezleri arasında haberleşme sözlü olabilir, ancak

yazarak yapılırsa daha iyidir. Diğer haberleşmeler, daha önce üzerinde anlaşılan, balkonlardan asılı kumaşlar vb. gibi bayraklar veya diğer işaretleler aracılığıyla yapılacaktır. Aynı zamanda, dağdaki gerillalarla iletişim kurmayı da mutlaka düzenlemek zorundayız.

131. Özel mülklerin işgalinde yaşanan karışıklık için ne tür bir disiplin sürdürülecektir?

Halktan ziyade kendi adamlarımıza daha sert olacağız. Kendi cebi için hırsızlık yapanları, tecavüz edenleri hemen kurşuna dizeceğiz, evlerinden veya eşyalarından vazgeçmeyi reddeden veya evlerine girmeye dair açıklamalarımızı anlamayan sivilleri döven, aşağılayan veya küçük düşürenleri ciddi şekilde cezalandıracağız. Askerlerimiz, zulüm veya hakaret olmadan gerekli olan her şeyi alacak ve insanları savaş nedeniyle bir dayatma yaparak evlerinden tahliye edecekler.

132. Yaralıların bakımı nasıl yapılır?

Bütün yaralılar, düşman ateşinden olabildiğince uzakta, bunun için hazırlanmış bir evde toplanacaktır. Bütün evler birbirine bağlanacağından, daha önce de söylediğimiz gibi, yaralıları evden eve, bloktan bloğa götürülecekleri noktaya transfer etmek mümkün olacaktır.

133. Düşman, kasabada bir evi almayı başarır mı ne yapılır?

Bu demektir ki bir sonraki evin odasından itibaren savunma yapacağız.

134. Ya birkaç blok alırlarsa?

Kasabayı savunacağız, kimse kalmayana kadar blok blok savunacağız. Açıkça bilinmelidir ki, bu savunma, bu tür savaşların asla olmadığı gerilla savaşında değil, sadece düşmanla açık savaş halinde yapılır.

135. Vatanımızı tahrip ettiğimizi söyleyerek bu savaşa karşı çıkanlara cevabımız nedir?

Ülkeyi yok etmenin en iyi yolunun, oligarşinin tüm unsurları olan halk düşmanlarının Yankee emperyalizmine izin vermesi olduğunu iddia edeceğiz.

Onlara, baskı ve diktatörlük altında yaşama utancının, sıfırdan başlamamız gerekse bile, vatan ve gerçek özgürlük için savaşmaktan daha kötü olduğunu söyleyeceğiz. Son olarak; işçilerin, köylülerin, öğrencilerin, çalışanların vb. ebediyen tutsak yaşatılacağı hapisane gibi olan eski duvarları korumak yerine, yoldaşlarımızın kanı pahasına yeni duvarlar inşa etmeyi tercih edeceğimizi anlatacağız.

136. Mücadelede, karşı casus olarak çalışan kişilerin olması uygun mudur?

Kuşkusuz. Bu işi yapan köylerdeki insanlar, birinin bize elli tüfek vermesinden daha iyi hizmet verecektir.

137. Karşı casuslar, kendi adamlarımıza karşı savaşlarda yer almalı mı?

Bir karşı casus bu tür savaşlarda yer almalı, ancak rolünü kimseye belli etmeden mümkün olduğu kadar gerillaya zarar vermeden yerine

getirmelidir.

138. Düşman birliklerinde subay olan bir karşı casus hangi hizmetleri sunabilir?

Bizi takip eden birliklerin gücü, subayların isimleri, ellerindeki teçhizat, görevlendirildikleri yerlerin haritaları, bu birliklerin moral bilgileri, mühimmat tedariki ve hareket planları hakkında bize bilgi verebilir. Bizimle işbirliği yapan düşman kuvvetlerindeki bir subayın en iyi hizmetlerinden biri, daha önce üzerinde anlaşılmaya vardığımız yerlerde gerillaya saldırılmasını sağlamak ya da belirli bir yerde az mühimmatla küçük bir birlik bırakarak ya da askerlerini belirli bir yerde korkak bir çavuş ya da onbaşı komutasında bırakarak vs. başarılı savunma yapmalarını engellemektir. Bu, on gerillanın düşmanla savaşmasından daha yararlıdır. Bu nedenle, karşı taraf içinde çalışanlar, her zaman bize karşı eylemlere katılmaya veya diktatör Laureano Gómez ve Rojas Pinilla tarafından düzenlenen sözde "barış gerillaları" gibi birliklerin bastırılması için Kolombiya'da kurulan birliklere katılmaya gönüllü olmalıdırlar.

139. Düşman topraklarının işgalinden sonra ne gibi önlemler almalıyız?

Yaralanmalar, fiziksel kusurlar ya da yorgunluk nedeniyle diğer savaşçılar kadar hızlı hareket etmeyen erkeklerden küçük birimler oluşturulacaktır. Bu birimler bölgeyi 'tarar'ken diğer tüm bölümler acele etmeden veya korkmadan verimli bir şekilde çalışabilirler.

İstihbarat Bölümü gereken bilgileri toplayacaktır. Operasyon Bölümü köylüleri köprüler

ve kanalizasyonlar hakkında sorgulayacak ve haritalarında işaretleyecektir.

Sabotaj Bölümü, yeni yeraltı birimleri kurmak için erkekleri eğiterek adam sayısını istedikleri kadar artıracaktır.

Personel Bölümü, seçim yapmadan önce İstihbarat Bölümü ile kontrol ederek gerillaya yeni savaşçılar eklemek için gerekli propaganda girişecektir.

Eğitim Bölümü, kamp kurarak, tahribat alanında iyi dağ gerillası ve teknisyen yetiştirecek eğitimciler seçerek görevini yerine getirecektir.

Silah Bölümü, farklı bölümlerin elindeki malzemenin bir dökümünü yapacak, tüm birimlerin silahlarının kontrolü ve onarımının yapılması için rapor verilmesini sağlayacaktır.

Mühimmat Bölümü mühimmatın depolanması için gizli yerleri belirleyecek ve depolarındaki mühimmata ilişkin rapor hazırlayabilecek ve zaman zaman stoklarını ortaya çıkaracaktır.

Levazım Bölümü, gıda alımları ile ilgilenip talep edilen maddeleri depolarında muhafaza edecektir. Son olarak; Sağlık ve Propaganda Bölümleri kendi görevlerini yerine getirir.

Artık her şey daha doğru bir şekilde yapılacağı için, savaş baskısının üstesinden gelinecektir.

140. Zafer kazanıldığını görünce komutan ne yapılmalı?

Son anda savaşmaya gönüllü olanları, gerçekte kendi adamlarımızdan ayırt etmeye özen gösterecektir. Kendi adamlarının ve son dakikada devrimin arabasına atlayanların kaydını tuta-

cak. Bu yeni gönüllüler, eksiksiz bilgi ve resimler içeren bir karta kaydedilecek ve hizmet kayıtlarını imzalamaları istenecektir. Bu kayıtlar tetkik için tasfiye kurullarına iletilecektir.

141. Komutanın halk düşmanlarına, diktatörlüğün paralı askerlerine, ajan ve casuslara karşı kitlelerin öfkesi ve intikam alma duygusu karşısında tavrı ne olmalıdır?

Bu tavırlara şiddetle ve etkili bir şekilde karşı çıkacaktır, çünkü savaş suçluları olan şüpheli herkesin kendini savunma hakkı olacaktır ve özellikle de düşman arasında gizlice karşı casusluk yapan, davamızın zaferi için hayatlarını riske atan birçok kişinin bulunacağı öngörülme-
lidir.

142. Emperyalizmin ve çeşitli oligarşik rejimlerin baskı ve sömürüsüne karşı elde edilen zaferden sonra karşılaşılabilecek en büyük tehlike nedir?

En büyük tehlike zafer sarhoşluğudur. Kötü ve baskıcı güçler, gerici kesimlerin tarihsel lejyonları asla pes etmezler. Onlar, her zaman, savaştan beslenen zehirli yılanlar gibidirler; Onlar sadece insanları atlatmak için sürünürler ve çömelirler. Asla pes etmezler, her zaman direnirler, her zaman bizi boğmaya çalışırlar. Bu yılanlardan bazıları Hristiyan ya da Katolik ismini pek hak etmeyen din adamları, politikacılarıdır.

İspanya'da olduğu gibi; korkunç bir kitle katliamı yaptıktan sonra İspanyol halkı üzerinde tam hâkimiyet elde ettiler. Dominik Cumhuriyeti'nde tanrı ve Trujillo'nun sloganını vaaz edip, sömürü, sefalet, baskı, adaletsizlik ve kendilerini

demokrat olarak adlandıran burjuva gerici diktatörlükler eliyle tüketilen ülkemizde tekrar tekrar utanmadan yaşıyorlar.

Bu din adamları, gerici doğaları ve her zaman siyasete karışmaları nedeniyle, kendilerini Hristiyan ya da Katolik olarak tanımlamamalı. Tek amaçları, azınlıklara yapılan baskıyı haklı çıkarmak, köylüleri ve işçileri "Hristiyan" ve "Hristiyan Demokrat" ya da "Sosyal Hristiyan" partiler vb. oluşturarak aldatmak için dini bir kapak olarak kullanmaktır. Onlar, Tanrı'nın insanlığı yargılayacağını, vicdanların yenilgiye uğramamasının yeterli olduğunu, kin ve nefret olmamasını vb. vaaz ederler.

Tanrıya ya da bu türden herhangi bir şeye inanmayan bu insanların, tanrıdan bahsettiklerinde bunun "Tanrı Kapitalizmi", "Tanrı Sömürüsü" anlamına geldiğine dikkat edilmelidir. Bir gösteri yapıldığında, mücadelemizi durdurmak için feryat etmeye ve böylece köleliğin lehinde "misyonlarını" gerçekleştirmeye çalışacaklardır.

Ama sen, halkın devrimci oğlu, "kutsal tütsü"ye dikkat et. Zaferini koru ve dikkatli ol, dinsel rüzgârların seni etkilemesine ya da hipnotize etmesine izin verme, kapitalizm-emperyalizmin ve onların işbirlikçileri oligarşilerin egemen olduğu bütün uluslarda sömürücülere ve zulmedenlere ve onlara destek verenlere karşı dikkatli ol! "Kyrie eleison"un ikiye bölünmüşlüğüne kazanılmış, haklı ve destansı zafere zarar vermemesine dikkat et.

CARLOS MARIGHELLA

BÖLÜM II

ŞEHİR GERİLLASININ EL KİTABI

Bu el kitabını kaleme alırken, öncelikle iki ıthafıta bulunmak istiyorum. Birincisi, Brezilya'yı pençesinde inlelen askeri diktanın ordusu ve polisi (D.O.P.S.) tarafından katledilen Edson Luis Souto, Marco Antonio Bars de Carvalho, Nelson Jose de Almeida ("Escoteiro") gibi sayısız savaşıçıya ve şehir gerillalarına... İkincisi, diktanın zindanlarında çürüyen ve Nazi'lerin zulmüne rahmet okutacak şekilde işkencelere uğratılan yiğit kadın ve erkek yoldaşlarımıza...

Bizim de tek görevimiz, onlar gibi her şeyi göze alarak savaşımdır.

Askeri diktaya muhalif ve ona karşı savaşımaya istekli her kişı, eylemi ne denli mütevazı olursa olsun, mutlaka bir şeyler yapabilir. Bu el kitabını okuyan ve bundan böyle pasif kalınmayacağı sonucuna varan herkesi, okuduklarını hemen uygulamaya ve derhal kavganın içine girmeye davet ediyorum. Çünkü durumlar ve koşullar ne olursa olsun, devrimcinin görevi devrim yapmaktır.

Bir başka önemli mesele de, bu el kitabının sadece okunmasıyla yetinmeyip, içindekileri daha başkalarına da duyurmaktır. Bu duyurma, el kitabının içindekileri teksir etmek ya da broşür halinde bastırmak şeklinde de olabilir. Ancak unutulmamalı ki, el kitabının bastırılmasını, silahlı tedbir olarak yapmak gerekecektir.

Nihayet bu el kitabı benim imzamı taşıyorsa, bu, içinde yeralan ve sistematize edilen düşüncelerin, Brezilya'da benim de aralarında bulunmak şerefine sahip olduğum bir avuç insa-

nın silahlı mücadelesinin sonuçlarını yansıtmış olmasındandır. Öyle ki, meseleye ciddi olarak eğilen insanların yazılanlardan kuşkuya düşmesi, gerçekleri yadsımaması ve mücadelenin gerekli koşullarının varolmadığını ileri süremesi için yapılanların ve söylenenlerin sorumluluğunu üstlenmem gerekmektedir. İmzanın gizlenmesi, bu durumlarda büyük bir problem yaratmaktadır. Bunun için imzamı koyuyorum. Ama önemle belirtmeliyim ki, sıradan nefer gibi çarpışmaya başkoymuş daha birçok yurtsever vardır ve daha da yeteneklidirler.

ŞEHİR GERİLLASININ TANIMI

Şehir gerillası, askeri diktaya karşı yasa dışı metodlarla savaş veren kişidir. O, bir siyasi devrimci ve ateşli bir yurtsever, ülkesinin kurtuluşu uğrunda savaşçı, halkın ve özgürlüğün dostudur.

Şehir gerillasının kavga alanı, Brezilya'nın büyük şehirleridir. Büyük şehirlerde aynı zamanda, genellikle "kanun kaçağı" olarak tanınan zorbarlar da faaliyet gösterir. Çoğu kez bu zorbarlar tarafından yönetilen saldırılar şehir gerillasına maledilir.

Ancak şehir gerillası, bu haydutlara temelden karşıdır. Haydutlar eylemden kişisel çıkar amaçlar ve sömüren ile sömürülen arasında ayırım yapmaksızın, istisnasız herkese saldırırlar; bu yüzden kurbanları arasında halktan pek çok kimse bulunmaktadır. Şehir gerillasının ise politik bir amacı vardır ve sadece iktidara, büyük kapitalistlere ve başta Kuzey Amerikalılar olmak üzere bütün yabancı emperyalistlere saldırır.

Haydutlar kadar zararlı bir diğer unsur da, gene büyük şehirlerde boy gösteren sağ kanat karşı-devrimcilerdir. Bunlar kargaşalık çıkarır, bankalara saldırır, bomba atar, adam kaçıır, alçakça cinayetler işler ve şehir gerillalarına, devrimci din adamlarına, öğrencilere ve özgürlük arayan anti-faşist vatandaşlara karşı akla hayale gelmedik en iğrenç suçları işlerler.

Şehir gerillası, diktanın amansız düşmanıdır. Ülkeye egemen olan, dikta kuran yetkililere ve kişilere karşı sistemli zararlar verir. Temel görevi, bir yandan militaristleri, askeri diktayı ve her türlü baskı gücünü sarsmak, gözden düşürmek ve tedirgin etmek; öte yandan, Kuzey Ame-

rikalıların, yabancı yöneticilerin ve Brezilya ege-
men sınıflarının servet ve mülklerine saldırmak,
onları tahrip etmektir.

Şehir gerillasının hedefi, kır gerillasına
destek olmak, silahlı halk güçleriyle birlikte yep-
yeni bir devrimci sosyal ve politik yapı kurmaktır.
Bu amaçla, Brezilya'nın mevcut ekonomik, poli-
tik ve sosyal düzenine zarar vermekten, bunları
yıkmaktan korkmaz.

ŞEHİR GERİLLASININ KİŞİSEL NİTELİKLERİ

Şehir gerillasının özelliği; cesareti ve kararlı
tabiatıdır. İyi bir taktisyen, mükemmel bir nişancı
olmak zorundadır. Silah, cephane ve donanım
yönünden yeterince güçlü olamama gerçeğini,
zekasıyla dengeleyebilmelidir.

Dikta kuvvetlerinin modern silahları, ulaşım
araçları vardır ve bunlar emperyalistlerden ve
kendi iktidarlarından aldıkları güçle her yere ser-
bestçe girip çıkabilirler. Şehir gerillasının elinde
bu kaynaklar yoktur ve varlığını gizli kapaklı sür-
dürmek zorundadır. Gerilla bazen mahkumiyet
yemiş ya da hakkında tutuklama kararı verilmiş
bir kişi de olabilir. Şehir gerillası bu durumda sah-
te hüviyet kullanmak zorundadır.

Bunlara karşılık şehir gerillasının düzenli
dikta kuvvetlerine karşı kesin bir avantajı vardır.
Bu, dikta kuvvetlerinin halkın nefret ettiği düş-
man adına hareket etmesine karşılık, şehir geril-
lasının savunduğu haklı davanın halkın kendi
davası olmasıdır.

Silah ve cephane bakımından düşmandan
zayıf olan şehir gerillası, moral açıdan inkâr edi-

lemez bir üstünlüğe sahiptir.

Şehir gerillasını ayakta tutan, bu moral üstünlüktür. Bu sayede hücum etmek ve hayatta kalabilmek görevlerini yerine getirebilir.

Şehir gerillası, savaşabilmek için düşmanın silahlarına el koymak ya da kullanılmaz hale getirmek zorundadır. Çünkü çeşitli yollarla eline geçen silahlar düzenli bir teçhizat niteliğinde olmadığından, gerilla, cephane yetersizliği ve silahların farklılığı gibi güçlüklerle karşı karşıyadır. Bunların yanısıra gerillanın bir başka sorunu da, atış ve nişancılık talimleri yapabilecek bir yerden yoksunluktur.

Şehir gerillası, hayal gücünü ve yaratıcılığını zorlayarak bu güçlüklerin üstesinden gelmelidir, bu niteliklere sahip olmadan devrimci görevlerini yürütmesine imkan yoktur.

Şehir gerillası inisiyatif sahibi, hareketli ve esnek olmalıdır. Özellikle inisiyatif, temel niteliktir. Çünkü herşeyi öngörmek mümkün değildir ve gerilla hiçbir zaman şaşırıp kalmamak ya da emir gelmesini beklememek zorundadır. Ortaya çıkan her sorun karşısında derhal harekete geçmeli, en uygun çözüm yolunu bulmalı ve hiçbir zaman ricat etmemelidir. Hatadan kaçma endişesiyle hiçbir şey yapmama yerine, hareket etmek ve yanlışa düşmek daha iyidir. İnisiyatifsiz şehir gerilla savaşı olamaz.

Şehir gerillasının diğer önemli nitelikleri şunlardır: Sıcağa dayanıklılık, gizlenmeyi bilmek ve ihtiyatlı olmak, kimliğini gizleyebilmek, hiçbir zaman tehlikeden korkmamak, gece gündüz temkinli olmak, aceleci olmamak, son derece sabırlı olmak, en kötü şartlar altında bile sükunet ve soğukkanlılığını kaybetmemek, geride en kü-

çük bir iz bırakmamak, hiçbir zaman cesaretini yitirmemek.

Şehir savaşının yenilmez gibi görünen güçlükleri karşısında, yoldaşlar bazen yılgınlığa düşebilir, kavgayı terkedebilir.

Şehir gerillası, ne ticari bir firmada işadımı, ne de bir tiyatro eserindeki karakterlerden biridir. Şehir gerilla savaşı, tıpkı kır gerillası gibi, gerilla-nın kendiliğinden başkoyduğu bir eylemdir. Gerilla olmak için gerekli temel niteliklerden açıkça yoksun bulunan kişinin, güçlüklerle karşı koya-mayacağının ya da bekleyecek sabrı kalmadığı-nın farkına vardığı an, günün birinde taahhüdü-ne ihanet etmektense hemen kavgadan çekil-mesi yeğdir.

ŞEHİR GERİLLASI NASIL YAŞAR?

Şehir gerillası halk arasında yaşamasını bilmeli, normal şehir hayatına aykırı düşmemeye, başkalarından farklı giyinmemeye dikkat etmelidir. İşçi kesiminde ya da frapan giyimin doğal karşılanmadığı yerlerde görev alan kadın ve erkek gerillaların çarpıcı ve son moda kıyafetler giymesi çoğunlukla aleyhtedir. Giyim şekillerinin değiştiği kuzey bölgeleriyle güney bölgelerine gidip gelen gerillalar da, gittikleri bölgenin geleneklerine uygun biçimde giyinmeye dikkat etmelidirler. Şehir gerillası, hayatını çalışarak kazanmalıdır. Eğer polis tarafından tanınıyor veya aranıyor-sa, mahkumiyet yemiş ya da hakkında tutuklama kararı verilmişse yeraltına inmeli ve bazen de gizlenerek yaşamalıdır. Böyle durumlarda gerilla, çalışmalarını hakkında kimseye bir açıklama yapamaz. Çünkü bu husus daima ve sadece saf-

larında görev aldığı devrimci örgütün sorumluluğundadır.

Şehir gerillasının çok güçlü gözlemcilik yeteneği olmalı. Hemen her konuda, özellikle düşmanın hareketleri hakkında sağlam bilgisi bulunmalı ve yaşadığı, eylem koyacağı ya da gideceği bölgeyi çok iyi tanımalı ve bu konuda araştırma yapabilmelidir.

Fakat şehir gerillasının temel ve kesin özelliği silahlı savaş veren kişi olmasıdır. Bu şartlar altında uzun süre teşhis edilmeden geçimini sağlayabilecek bir iş yürütebilmesi çok zayıf bir ihtimaldir. Bu durumda sempatizanların yardımının yetmediği çok önemli ve acil konularda soygun yapma seçeneğiyle karşı karşıyadır. Şehir gerillasının soygun yapmadan varolması ve yaşaması imkansızdır.

Sertleşmesi gerekli ve kaçınılmaz olan sınıf mücadelesi çerçevesinde, şehir gerillasının silahlı savaşı bunun için iki ana hedefe yönelir:

- a) Diktanın zorba kuvvetlerinin yöneticilerinin ve yardımcılarının varlığını ortadan kaldırmak.
- b) Diktanın, büyük kapitalistlerin, latifundistaların ve emperyalistlerin kaynaklarını gaspetmek. Küçük soygunlar, şehir gerillalarının çeşitli günlük ihtiyaçlarını karşılamada; büyük soygunlar ise devrimi beslemede kullanılır.

Şehir gerillasının silahlı savaşının şüphesiz başka hedefleri de vardır. Fakat biz burada hep-sinden önemli olan ana hedef üzerinde duruyoruz. Her şehir gerillası, varlığını ancak, diktanın zorba kuvvetlerini yoketmeye kararlı olmak ve büyük kapitalistlerin, latifundistaların, emperya-

listlerin servetlerine el koymaya kesin olarak azmetmekle sürdürebileceğini bir an olsun aklından çıkarmamalıdır.

Brezilya devriminin temel niteliklerinden biri; başından beri büyük burjuvaziyi, emperyalistleri, latifundistaları ve ithalat, ihracatla uğraşan en güçlü ve zengin tüccarları mülksüzleştirme yolunda gelişmiş olmasıdır.

Ve Brezilya devrimi, başlıca halk düşmanlarının servetine el koyarak, öncelikle banka şebekesine sistemli saldırılar yaparak onları canda-marından vurmuştur ki; bu, kapitalizmin sinir sistemine en etkili darbeyi indirmek demektir.

Brezilya şehir gerillasının bugüne değin sistemli bir biçimde yaptığı banka soygunları, Moreira Salles gibi büyük kapitalistleri ,banka kapitalinin güvenliğini sağlayan yabancı firmaları, emperyalist kumpanyaları, federal ve merkezi yönetimleri büyük zararlara uğratmıştır.

Bu soygunların ürünleri, şehir gerillasının eğitime ve teknik mükemmelliğe ulaşmasına, kır kesimi için silah ve cephane alımı, imalatı ve taşınmasına, savaşçıların, silah zoruyla hapisten kurtarılanların, poliste işkence görmüş ve yaralanmış olanların günlük ihtiyaçlarına ya da hapishaneden kaçırılmış veya askeri dikta tarafından alçakça katledilmiş yoldaşlara ilişkin her türlü sorunun çözülmesine ayrılmıştır.

Onlar ki sömürgeci ve zalimdir. Devrimci savaş onlara -emperyalizme, latifundistalara, diktatörlüğe- pahalıya maledilmelidir.

Dikta çetesi, dikta ve özellikle Kuzey Amerikan emperyalizminin ajanları, Brezilya halkına karşı işledikleri suçların bedelini hayatlarıyla ödemelidirler.

Brezilya'da şehir gerillalarının yürüttüğü, eylemler; ölümleri, infilakları, silah, cephane ve patlayıcı madde zaptları, banka ve hapisanelere yapılan baskınları v.b. içeren şiddet hareketleri, devrimcilerin gerçek amaçları hakkında en ufak bir şüpheye yer bırakmayacak kadar önemlidir. Brezilya öğrenci hareketine sızmak için Vietnam'-dan gelen CIA casusu Amerikan subayı Charles Chandler'in cezalandırılması, şehir gerillalarıyla yapılan kanlı çarpışmalarda dikta uşaklarının öldürülmesi, bütün bunlar, topyekün bir devrimci savaşın içinde olduğumuzu ve savaşın ancak şiddetle kazanılabileceğinin kanıtlarıdır.

İşte bu yüzden Şehir gerillası, silahlı savaş verir. Bu yüzden eylemlerini, baskı ajanlarının varlıklarının imhası üzerinde yoğunlaştırır ve 24 saatini halk sömürücülerinin mülksüzleştirilmesine adar.

ŞEHİR GERİLLASININ TEKNİK HAZIRLIĞI

Hiçkimse teknik hazırlık aşamasından geçmeden şehir gerillası olamaz.

Şehir gerillasının teknik hazırlığı; fiziki eğitimden bütün alanlarda bilgilenmeye, teorik ve pratik eğitimden geçmeye, her konuda yeteneğe, özellikle el ustalığına kadar uzanır.

Şehir gerillası ancak düzenli talim yaparak sağlam bir fiziki dayanıklılık kazanabilir. Eğer savaşma sanatını öğrenmezse, iyi bir savaşçı olamaz. Bu yüzden şehir gerillası, kavganın, saldırının ve savunmanın çeşitli biçimlerini öğrenmeli ve talim etmelidir.

Uzun yürüyüş yapmak, kamp kurmak, ormanda yaşamaya alışmak, dağa tırmanmak, kü-

rek çekmek, yüzme-dalış yapmak, kurbağa adam eğitimi almak, balık tutmak, zıpkıncılık, kuş avlamak, her türlü küçük ve büyük sporlarda fiziki hazırlanmada diğer yararlı etkinliklerdir.

Araba kullanmasını, uçak pilotluğunu, motorlu ya da yelkenli deniz aracı idare etmeyi, makinelerden, radyodan, telefondan, elektrikten anlamayı öğrenmek, elektronik teknikleri hakkında az da olsa bilgi edinmek çok önemlidir.

Topografik bilgi sahibi olmak, bulunulan yeri aletlerle ya da başka imkanlardan yararlanarak tayin edebilmek, mesafeleri hesaplayabilmek, harita ve planlar yapabilmek, çizelgeler çıkartabilmek, kronometre tutabilmek, pusuladan ve ölçek aletlerinden anlamak da önemli özelliklerdir.

Kimyadan, renk karışımlarından, mühür kazınmasından anlamak; kaligrafi tekniğine ve yazı kopya etmek gibi hünere sahip olmak şehir gerillasının teknik hazırlığının gereklerindendir. Bir gerilla, daha sonra cezalandıracağı düşmanın içinde bir süre bulunabilmek için sahte belgeler de hazırlamalı ve taşımalıdır.

Tıbbi yardıma ihtiyaç duyulan yerlerde bir gerilla; doktorluk yapabilecek, hiç değilse ilaçtan, hemşirelikten, farmakolojiden, reçeteden, temel cerrahiden ve ilk yardımdan anlayacak kadar tıp bilgisine sahip olmalıdır.

Şehir gerillasının teknik hazırlığındaki temel soru hiç şüphesiz, makineli tüfek, revolver, otomatik, fal, çeşitli tabancalar, karabina, top, bazuka gibi silahların nasıl kullanılacağını öğrenmektir. Çeşitli cephane ve patlayıcı maddeler hakkında bilgi sahibi olmak da asla ihmal edilmemelidir. Patlayıcı maddeler arasında özellikle dinamit çok iyi öğrenilmelidir. Yangın bombaları,

sis bombaları ve diğer bombaların kullanılması-
nı da ilk ağızdan öğrenmek gerekir.

Silah yapımı ve onarımı, molotof kokteyli, elbombaları, mayınlar, çeşitli tahrip aletleri nasıl imal edilir ve onarılır, köprüler nasıl uçurulur, tren yolları nasıl tahrip edilir ve yolcu trenleri nasıl seferden alıkonulur? Bütün bunlar bir gerillanın teknik hazırlık safhasında öğrenmesi zorunlu olan hususlardır.

Şehir gerillası için hazırlığın en üst seviyesi ise, teknik eğitim merkezidir. Buraya ancak ilk denemeleri başarıyla geçmiş olan bir gerilla gidebilir. O da, ateşle imtihanını devrimci eylemde, yani düşmanla çarpışmada vermiş kişidir.

ŞEHİR GERİLLASININ SİLAHLARI

Şehir gerillasının silahları; kolayca taşınabilen, düşmandan her zaman için ele geçirilebilecek olan, satın alınabilen, hatta savaş yerinde imal edilebilen hafif silahlardır. Hafif silahların çabuk hareket ettirilebilme ve kolay taşıma gibi avantajları vardır. Hafif silahlar, genellikle kısa namlulu silahlardır. Bu kategoriye birçok otomatik silah girer.

Otomatik ve yarıotomatik silahlar, şüphesiz, şehir gerillasının savaş gücünü adamakıllı artırır. Bizim için bu tip silahların dezavantajı, çok miktarda cephane ziyan etmesi ve ancak yakın ve kolay isabet alabilecek hedefler için kullanılabilmesidir. İyi eğitim görmemiş kimselerin otomatik silah kullanması, çok miktarda cephane kaybına yol açar.

Tecrübeler göstermektedir ki, şehir gerillasının temel silahı, hafif makinalı tüfektir. Bu silah

şehir kesiminde etkili ve kolay atış imkanı sağladığı gibi, düşmanda da gerillaya karşı büyük saygı ve çekingenlik uyandırır. Gerilla, makineli tüfeğin nasıl kullanılacağını çok iyi bilmelidir. Halen Brezilya şehir gerillasının en popüler ve vazgeçilmez silahı budur.

Şehir gerillası için ideal makineli tüfek, 45 kalibrelik İna'dır. Değişik kalibreli başka tiplerde makineli tüfekler kullanılabilir, ancak o zaman cephaneye problemi ortaya çıkmaktadır. Cephanenin standardize edilebilmesi bakımından şehir gerillasının sınai potansiyelinin tek tip makineli tüfek imalatına göre ayarlanması gözetilmelidir.

Şehir gerillasının her ateş grubunda, iyi bir nişancı tarafından kullanılacak bir makineli tüfek bulunmalıdır. Grubun diğer mensupları bizim standart silahımız olan 38'lik revolverle silahlandırılmalıdır. 32'lik de kullanılabilir ama, diğeri daha isabetli olduğu için tercih edilmelidir.

El bombaları ve sisbombaları da, ricatta ya da savunmada çok yararlı olan hafif silahlardır.

Uzun namlulu silahlar fazla hacimli oldukları için, gerek taşınma ve gerekse bakım yönünden şehir gerillasına elverişli değildir. Uzun namlulu silahlar arasında FAL, mavzer, Win-chester tipi av tüfekleri ve benzerleri sayılabilir.

Av tüfekleri, özellikle gece yapılan kısa menzilli ve destekli atışlarda etkili olabilirler. Nişancılık talimleri için gerilla birliğinin bir hava tüfeği de bulundurulmalıdır. Harekatta bazuka ve havantopu da kullanılabilir, ancak bu silahları kullanacak kişilerin çok mükemmel yetiştirilmesi ve kullanılma koşullarının çok iyi saptanması gerekir.

Şehir gerillası hareketını asla ağır silahlar

kullanma esası üzerine planlamamalıdır. Özellikle geri çekilme durumlarında hareketliliği ve hızlılığı sağlayacak hafif silahlar zorunludur.

El yapısı silahlar, genellikle, fabrika mamülü silahlar kadar mükemmel olmakta, hatta namlusu kısaltılmış bir av tüfeği çoğu kez diğer silahlardan daha fazla işe yaramaktadır.

Şehir gerillasında silahçılar da büyük önem taşırlar. Bir silahçı, silahların bakım ve tamirini yapacağı gibi, çoğu kez küçük bir atölye kurarak etkili küçük silahlar imal edebilir ya da silahlarının yapısını değiştirebilir.

Maden işçiliği ve tornacılık şehir gerillasının el yapısı silah imalini sağlayabilecek sınai faaliyetinin temelini teşkil eder.

Patlayıcı madde yapımı ve sabotaj tekniği için de kurslar düzenlenmelidir. İlkel maddeler sağlanarak bu kurslarda deneyler yapmak suretiyle gerillalar mükemmel şekilde yetiştirilmelidir.

Boru ve kutular kullanarak molotof kokteylleri, patlayıcı madde fırlatmaya yarayan mancınık ve havantopları, el bombaları, sis bombaları, mayınlar, dinamit ve potasyum klorid gibi patlayıcı maddeler, plastik bombalar, kapsüller ve her çeşit cephane imal etmek, şehir gerillasının mutlaka yerine getirmesi gereken görevleridir.

Gerekli maddeler ve mühimmat, satın almak suretiyle olduğu kadar, planlı eylemlerde soygun yapılmak suretiyle de elde edilebilir.

Şehir gerillası, patlayıcı maddeleri taşıırken de, hedefe fırlatırken de, herhangi bir kazaya meydan vermemek için çok dikkatli olmalıdır.

Şehir gerillasının silahları ve onları kullanma kabiliyeti ateş gücünü tayin eder. Modern silahların kullanılması ve silahlarda yapılacak ye-

nilikler, şehir gerillasının daha değişik ve başarılı taktikler uygulayabilmesini de sağlar. Brezilya'da şehir gerillası tarafından getirilen bir yenilik, bankalara yapılan baskınlarda makineli tüfek kullanılması olmuştur.

Eğer tek tip makineli tüfek kullanılması mümkün hale getirilebilirse, o zaman şehir gerillasının taktiklerinde önemli değişiklikler yapılabilir. Ateş grupları, tek tip silah ve ona bağlı olarak tek tip cephane kullandıkları takdirde, gerek bakım kolaylığı, gerekse etki bakımından daha üstün bir seviyeye ulaşacaklardır. Şehir gerillası etki seviyesini, ancak ateş potansiyelini artırmak suretiyle yükseltebilir.

ŞEHİR GERİLLASININ VAROLUŞ NEDENİ: ATIŞ

Şehir gerillasının varlık nedeni, eylemlerinin ve ayakta kalabilmesinin temel şartı atış gücüdür. Şehir gerillası, atış yapmasını çok iyi bilmelidir. Çünkü kendisinden en başta istenen budur.

Konvansiyonel muharebelerde, uzak mesafelerden uzun menzilli silahlar kullanılır. Fakat gerilla savaşında, özellikle şehir gerillasında çarpışma yakın mesafede, hatta burun buruna olur. Hayatını kaybetmemesi için, şehir gerillası ilk ateş eden olmalıdır ve atışlarında da tam isabet kaydetmelidir. Fazla cephanesi bulunmadığı için mermilerini asla israf etmemeli, çok tutumlu davranmalıdır. Mermi değiştirmede azami sürat gereklidir. Şehir gerillasının kaybedecek zamanı yoktur ve derhal ateş etmek zorundadır.

Üzerinde özellikle durmak istediğimiz ve

asla gözden ırak tutulmaması gereken bir temel kural, şehir gerillasının sürekli ateş etmemek ve cephanesini bitirmemek zorunda olmasıdır. Eğer düşman ateşe karşılık vermiyorsa; bu, gerillanın cephanesinin bitmesini beklemesinden dolayıdır. Böyle bir durumda cephane değiştirecek kadar dahi zaman olmadığından, şehir gerillası mermi yağmuruna tutularak öldürülebilir, hiç değilse esir alınabilir.

Silah kullanmasını gereksiz kılan sürprizli durumlarda bile şehir gerillası, silahını nasıl kullanabileceğini hesaplamadan asla çatışmaya girmemelidir. Düşmanla karşı karşıya kaldığı zaman da, sık sık pozisyon değiştirmelidir. Zira sürekli aynı pozisyonda kalmak düşmana sabit bir hedef teşkil eder, gerillanın vurulması ihtimali artar.

Şehir gerillasının hayatı; atıcılığına, silah kullanma kabiliyetine ve vurulmaktan kaçınabilmesine bağlıdır. Atıcılık derken, tabii ki, mükemmel bir nişancı olmayı kastediyoruz. Atıcılık, şehir gerillası tarafından bir refleks, içgüdüsel bir hareket halini alıncaya kadar çok iyi talim edilmelidir.

Atıcılığı ve hedefe isabet ettirebilmeyi çok iyi öğrenmek için, şehir gerillası, kendi kendisini sistematik şekilde eğitmeli, her türlü yardımcı metotlardan yararlanmalı, hatta bu işi parklarda ve evde bir eğlence, bir zevk konusu haline getirmelidir.

Atıcılık ve nişancılık şehir gerillasının havası ve suyudur. Atıcılık sanatındaki mükemmeliyeti, şehir gerillasının tek başına eylem yürütebilecek, suikastlar yapabilecek usta bir savaşçı durumuna getirebilir. Suikastçı, yakın ve uzak

mesafelerden nasıl atış yapılacağını iyi öğrenmeli ve her iki atış şeklini de başarıyla uygulayabilecek surette silahlanmalıdır.

ATEŞ GRUPLARI

Görevlerini yerine getirebilmek için, şehir gerillaları küçük gruplar halinde bulunmalıdır. "Ateş Grubu" denen bir grup dört ya da beş kişiden fazla olmamalıdır.

Diğer gruplardan ayrılmış olup bir ya da iki kişi tarafından yönetilen iki ateş grubu, birlikte, "ateş timi"ni meydana getirir.

Ateş grubundaki yoldaşlar arasında mutlak bir güven bulunmalıdır. En iyi atış yapabilen ve makineli tüfeği en iyi kullanabilen kişi harekâtın yöneticisi olur. Ateş grubu, şehir gerillası eylemlerini planlar, yürütür, silahları ele geçirip muhafaza eder, kendi taktikleri üzerinde çalışmalar yapar, işlediği hataları düzeltir.

Eğer stratejik komutanlık tarafından planlanmış görevler varsa, bunlar öncelik kazanır. Fakat, ateş grubu daima kendi inisiyatifiyle hareket eder. Ateş gruplarının tam bir inisiyatifle hareket etmelerini sağlamak için, örgütte her türlü katılıktan kaçınmak gerekir. Geleneksel solun eski tip hiyerarşisi, bizim örgütümüzde asla olmamalıdır. Bu demektir ki, stratejik komutanlığın verdiği öncelik taşıyan görevler dışında, her bir ateş grubu, banka soymak, diktatörlüğün bir ajanını, gerici bir kimseyi veya bir Amerikan casusunu kaçırıp gerekirse cezalandırmak, propaganda ya da sınır savaşını yürütmek gibi işleri, genel komutanlığa danışmak gereğini duymadan kendi başına yapabilmelidir.

Hiçbir ateş grubu, yukarıdan emir gelmesini bekleyerek boş durmamalıdır. Onun görevi eylem yapmaktır. Herhangi bir şehir gerillası bir ateş grubu kurmak ve eyleme geçmek istiyorsa, bunu yapabilir ve örgütün bir parçası haline gelebilir.

Bu eylem yöntemi, kimin hangi eylemleri kotaracağını bilmek zorunluluğunu ortadan kaldırmakta, grupları insiyatif sahibi kılmaktadır. Önemli olan nokta bu grup eylemlerini mümkün olduğu kadar artırmak ve diktayı yıpratarak savunma durumuna geçmeye zorlamaktadır.

Ateş grubu, organize eylemin aracıdır. Grubun içinde gerilla hareketleri ve taktikleri planlanır, yürürlüğe sokulur ve başarıya ulaştırılır. Genel komutanlık bu gurupları daima göz altında bulundurur, stratejik görevler verebileceği gibi, ülkenin herhangi bir yerinde bir eylemle de görevlendirebilir. Genel komutanlık, karşılaşmaları güçlükleri gidermede ve ihtiyaçlarını temin etmede ateş gruplarına yardımcı olur.

Örgüt, ateş grupları arasında koordinasyonu sağlayan yırtılmaz bir ağıdır. Koordinasyonu sağlayan genel komutan da saldırılarda doğru-
dan doğruya yer alır. Çünkü örgütün varoluş nedeni, sadece ve sadece devrimci eylemdir, başka bir şey değildir.

ŞEHİR GERİLLASININ LOJİSTİĞİ

Konvansiyonel bir lojistik. Y.Y.D.C. formülüyle ifade edilir.

Y-Yiyecek, Y-Yakıt, D-Donatım, C-Cephane

Konvansiyonel lojistik, bir ordunun ya da düzenli bir silahlı gücün ikmal sorunlarıyla meşgul olur, belirli üsler ve ikmal hatlarıyla ulaşımı sağlar. Şehir gerillası ise, aksine, ordu değil, küçük silahlı gruplardır ve darmadağınıktır. Ne taşıtları, ne de sabit üstleri vardır. İkmal hatları güvenilirmez ve yetersizdir, herhangi bir evde kurulmuş küçük bir silah atölyesinden başka üssü yoktur.

Konvansiyonel lojistiğin amacı, şehir ve kır gerillasını ezmekle görevli kuvvetin her türlü savaş ihtiyaçlarını karşılamak iken, şehir gerillasının lojistiği, konvasiyonel bir savaş için hiçbir şeyi bulunmayan, buna karşılık ülkeden Amerikan egemenliğini ve diktatörlüğü yıkmaya yönelmiş hareket ve taktikleri desteklemek durumundadır.

Şehir gerillası sıfırdan başladığı için başlangıçta hiçbir şeyi yoktur ve lojistiği de M.P.C.S.P. formülü ile belirlenir.

M- Motorize olmak, P- Para, C- Cephane, S- Silah, P- Patlayıcılar

Devrimci lojistik, motorize olmayı başlıca öğelerinden biri olarak alır. Hiç şüphesiz, motorize olmak şoförlük demektir. Bu bakımdan şehir gerillasında şoförlük, makineli tüfek kullanmak kadar önemlidir. Yoksa motor çalışmaz ve otomobil de, atıcısı olmayan bir makineli tüfek gibi, ölü hale gelir. Usta bir şoför de bir günde ya-

ratılamaz, bunun için gerillaların şoför eğitimi bir an önce başlatılmalıdır. Her şehir gerillası mükemmel bir şoför olmalıdır. Şehir gerillası, ihtiyacı olan taşıtları, parası yoksa gaspetmelidir.

Para, silah, cephane ve patlayıcı maddeleri gibi otomobil de, soygunla elde edilebilir. Şehir gerillası bankaları ve cephanelikleri soymalı, nerede bulursa bulsun, patlayıcı madde ve cephanelere derhal el koymalıdır. Bu operasyonlardan hiçbiri sadece tek amaçla yapılmamalıdır. Örneğin para soygunu yapılıyorsa, banka muhafızlarının silahlarını almak da ihmal edilmemelidir.

Soygun, bizim lojistik organizasyonumuzda ilk adımdır. Silahlı ve daimi hareketli yapıyı ancak bu yoldan kazanabiliriz. İkinci adım tuzak kurarak düşmanı şaşkınlığa uğratıp silah, cephane, araç ve diğer kaynaklarına el koymak suretiyle lojistik imkanların artmasını sağlamaktır.

Silah, cephane ve patlayıcı maddeleri ele geçirdikten sonra, şehir gerillasının en ciddi lojistik problemlerinden biri daha meydana çıkmaktadır. Ele geçirilen malzemeleri nasıl sınayacak, nerelerde muhafaza edecektir?

Düşman her yanı göz altında tutsa, hatta yolları kesse de, bu iş mutlaka başlanmalıdır.

Şehir gerillasının bölgeyi ve eylem alanını çok iyi tanınması, bu görev için hazırlanmış usta yol göstericilerinin bulunması, ele geçen araçları ustalıkla kullanabilmesi, devrimcilerin karşılaştıkları çetin işin başanılması için temel unsurlardır.

ŞEHİR GERİLLASI TEKNİĞİ

Genel anlamında teknik, insanların herhangi bir eylemi sonuca götürebilmek için kullandıkları metotların bütünüdür. Şehir gerillasının faaliyeti, gerilla savaşlarıyla birlikte psikolojik savaş da içerir.

Şehir gerillası tekniğinin beş temel ögesi vardır:

1. Durumun özel karakteristikleriyle ilgili olanlar.
2. Şehir gerillasına özgü avantajlar.
3. Şehir gerillasının yürüttüğü eylemlerdeki hedeflerle ilgili olanlar.
4. Şehir gerillası için eylem tipleri ve karakteristik eylem usulleriyle ilgili olanlar.
5. Şehir gerillasının özgül aksiyon yürütme metoduyla ilgili olanlar.

ŞEHİR GERİLLASI TEKNİĞİNİN KARAKTERİSTİKLERİ

Şehir gerillası tekniği, aşağıdaki karakteristiklere sahiptir:

- a) Saldırgan bir tekniktir. Savunma eyleminin bizim için ölüm olduğunu bilmeliyiz. Gerek ateş gücü, gerekse diğer kaynaklar bakımından düşmandan daha zayıf olduğumuz sürece, goriller tarafından bize yönelilecek bir saldırıya karşı kendimizi asla savunamayız. Bu yüzdendir ki; şehir gerillası tekniği hiçbir zaman durağan olmamalı, belli bir yerde çakılıp kalınmamalıdır.
- b) Kuvvetlerimizi koruyabilmek için kullanılan saldırı ve ricat tekniğidir
- c) Şehir gerilla savaşının geliştirilmesini amaç-

layan bir tekniktir. İşlevi, düşman kuvvetlerini yıpratmak, demoralize etmek ve safdışı bırakmaktır. Böylece kır gerillasının meydana çıkmasına ve yaşamasına imkan hazırlar, kır gerillasının devrimci savaşta kesin rol oynamasını sağlar.

ŞEHİR GERİLLASINA ÖZGÜ AVANTAJLAR

Şehir gerillasının dinamiği, diktatörlüğün güçleriyle en şiddetli çarpışmaları yapmasında yatmaktadır. Bu çatışmalarda gorillerin üstünlüğü vardır. Şehir gerillasının gücü daha zayıftır. Ne var ki, şehir gerillası, zayıflığına rağmen, daima saldırgan durumdadır.

Diktanın zorba kuvvetleri, saldırıya cevap vermek isteyecekler ve şehir gerillası çıkışta kendisine özgü avantajları olması nedeniyle, bu avantajlardan yararlanarak karşı saldırıda hiçbir zaman yenik düşmeyecektir

Çıkıştaki bu avantajlar;

- 1) Düşmanı daima sürprizlerle karşı karşıya bırakıp şaşkına döndürmek.
- 2) Üzerinde savaştığı alanı düşmandan daha iyi bilmek.
- 3) Baskı güçlerine göre daha büyük bir hareketliliğe ve sürate sahip olmak
- 4) Düşmanıninkine göre daha mükemmel istihbarat sağlamak.
- 5) Şehir gerillasının durumu devamlı kontrol edebilmesi, yönlendirebilmesi, bütün men suplarına cesaret veren bir kararlılığa sahip olması, buna karşılık düşmanın daimi bir tereddüt ve şaşkınlık içinde bulunması.

SÜRPRİZ

Düşmana göre daha zayıf ve silahları yetersiz olan şehir gerillası, sürprizlerden yararlanır. Düşmanın şehir gerillası tarafından yaratılan sürprizleri önlemesi mümkün olmadığından, şaşkınlık içinde bocalaması ve daima yenik düşmesi mukadderdir. Brezilya'da şehir savaşı patlak verdiği zaman, tecrübeler göstermiştir ki, şehir gerillası hareketinin başarısının temeli, sürprizdir.

Sürpriz teknikleri de dört ana öğeden ibarettir:

- 1) Biz saldıracağımız düşmanın durumunu, gerek istihbaratla, gerekse gözlemlerle çok iyi biliriz. Düşmanın ise saldırıya uğrayacağını önceden haber alması ve saldırı yapanların kimler olacağını bilmesi imkansızdır.
- 2) Biz saldıracağımız düşmanın gücünü biliriz, fakat düşmanın bizim gücümüzü bilmesi mümkün değildir.
- 3) Sürpriz saldırısında biz, kuvvetlerimizi hesaplı şekilde kullanabiliriz. Düşman ise aynı şeyi yapamaz, olayların seyrine kapılır.
- 4) Biz saldırımızın yerini, saatini, ne kadar süreceğini ve neyi amaçladığını kesinlikle biliriz. Düşman ise ne yapacağını asla önceden bilemez.

ALANIN TANINMASI

Şehir gerillasının en iyi müttefiki eylem alanıdır, çünkü orayı avucunun içi gibi bilir. Şehir gerillası eğer alanın kendisinden yana olmasını

istiyorsa, onun engebelerini, yüksek ve alçak yerlerini, dönemeçleri, gizli geçitlerini, metruk yerlerini, ağaçlıklarını çok iyi bilmeli; silahlı hareketlerde kaçma, geri çekilme; gizlenme durumlarında alandan azami faydalanmayı sağlamalıdır.

Çıkmaz sokaklar, dar geçitler, boğazlar, tamir halindeki yollar, polis kontrol noktaları, askeri bölgeler, trafiğe kapatılmış caddeler, tünel giriş ve çıkışları, düşmanın kapatabileceği yerler, köprüler, polisler tarafından kontrol edilen köşeler, trafik lambaları, işaretler... Bütün bunlar herhangi bir hata yapmamak için adamakıllı etüd edilmeli ve bilinmelidir.

Bizim başlıca avantajımız geçilen yerlerin çok iyi tanınması, nerede ve nasıl gizlenilebileceğinin bilinmesi, düşmanın hemen hiç tanımadığı bir alanda şaşkına döndürülebilmesidir.

Bulvarları, caddeleri, geçitleri, giriş ve çıkışları, şehir meydanlarının bütün köşelerini, patikaları, yeraltı pasajlarını, kanalları, parkları, yapım halindeki binaları iyi tanıyorsa, şehir gerillası diktanın kuvvetlerini perişan edebilir; hat-ta onları kurduğu tuzağa bile düşürebilir. Gerilla alanı iyi tanıyorsa, orayı koşarak, bisikletle, otomobille, jeep ya da kamyonla aşabilir ve asla kapa-na kısılmaz. Az mevcutlu küçük gruplar halindeyseler, eylemden sonra, daha önce tespit edilmiş bir yere kolaylıkla toplanabilirler.

Goriller için, şehir gerillasının çok iyi tanıdığı bir alanda, hiç görmedikleri bir kimseyi yakalamak, yakalamayacakları bir kimseye baskın yapmak, asla ele geçiremeyecekleri bir kimseye yaklaşmak imkansızdır.

Tecrübelerimiz gösteriyor ki, ideal şehir gerillası, caddeleriyle, kenar mahalleriyle, trafik

problemleriyle çok iyi tanıdığı kendi şehrinde eylem yapan gerilladır. Dışarıdan gelen bir gerilla hiçbir yerini tanımadığı şehirde eğer ciddi eylemlere girişmeye kalkışırsa, çok geçmeden yakayı ele verir. Ciddi yanlışlıklardan kaçınmak için bir gerillanın eylem yapacağı şehri önceden çok iyi tanması zorunludur.

HAREKETLİLİK VE SÜRAT

Gorillerin eline düşmeyecek biçimde bir hareketlilik ve sürate ulaşabilmek için şehir gerillası:

- a) Motorize olmalıdır.
- b) Alanı iyi tanımalıdır.
- c) Düşmanın haberleşme ve ulaşım araçlarını sabote etmeli, hiç değilse işlemlerini engellemelidir.
- d) Hafif silahlı olmalıdır.

Birkaç dakika sürecek olan eylemleri kopardıktan sonraki kaçış sırasında, şehir gerillası, motorlu araçlarla mümkün olduğunca süratli hareket etmelidir.

Şehir gerillası yolları en küçük ayrıntısına kadar bilmeli, örneğin, çıkmaz sokaklara sapmak, trafiğin kesilmesine sebep olan tren geçiş saatlerine rastlamamak, trafik keşmekeşine dalma-mak, trafik işaretleri yüzünden kapana kısılıp kalmamak için çok dikkatli olmalıdır. Düşman, şehir gerillasının hangi yollardan kaçacağını kesinlikle bilememelidir. Araziyi çok iyi tanıyan şehir gerillası hızla kaçarken polisin onu takip edip yakalaması imkansızdır.

Şehir gerillası, eylemlerini dikta kuvvetlerinin lojistik merkezlerinden uzakta yapmaya da

bilhassa dikkat etmelidir.

Şehir gerillası, düşmanın haberleşme sistemini de aksatmak zorundadır. İlk hedef ise, en önemli haberleşme aracı olan telsiz ve telefondur.

Baskı güçleri, çok modern ulaşım araçlarına sahiptir. Bu yüzden büyük şehirlerin en sıkışık merkezlerinden geçerken büyük ölçüde zaman kaybeder. Bu durum, şüphesiz, düşman için büyük dezavantajdır. Ne var ki, şehir gerillası, aşağıdaki yolları izleyerek, kendi lehine olan bu ulaşım avantajını daha da artırmalıdır.

- 1) Düşman arabasıyla başka bir arabayı çarpıştırarak trafiği adamakıllı çıkmaza sokmak. Ancak bu durumda, mutlaka sahte plakalı arabalar kullanılmalı, asla ipucu verilmemelidir.
- 2) Devrilmiş ağaç kütükleri, kayalar, çukurlar, sahte trafik işaretleriyle yolları trafiğe kapatmak.
- 3) Düşman arabalarının geçeceği yollara mayınlar yerleştirmek, benzin ya da molo-tof kokteylleriyle düşman arabalarını yakmak.
- 4) Makineli tüfek ya da başka silahlarla düşman araçlarının motorlarına ya da lastiklerine ateş ederek hareketlerini imkansız hale getirmek.

Faşist diktanın uşakları, her zamanki kendini beğenmişlikleriyle tepeden tırnağa kadar silahlanmış olarak karşımıza çıkarlar. Şehir gerillası, ağır silahlı düşman kuvvetlerine, kolayca taşınabilen hafif silahlarla karşılık vermek zorundadır. Ayrıca, düşmanın ateşine, hedef olmadan kaçmasını da bilmelidir. Şehir gerillasının görevi

saldırmak ve geri çekilmektir.

Eğer ağır silahlarla ve bu silahların gerektirdiği fazla miktarda cephane ile donanarak çatışmaya girmeye kalkışırsak, en büyük özelliğimizi, hareketliliğimizi kaybedeceğimiz gibi, ağır bir yenilgiyi de kaçınılmaz hale getirmiş oluruz.

Eğer düşman bize süvarileriyle saldırıyorsa, altımızda motorlu araç bulunduğu sürece endişe edecek bir şey yoktur, çünkü atın motorlu araca yetişmesi mümkün değildir. Ayrıca, motorlu araçta bulunduğumuz sırada, ata binmiş düşman mükemmel bir hedef teşkil eder. Makineli tüfek, rovelver, molotof kokteyli ya da elbomba-sıyla derhal elimine edilebilir.

Buna karşılık düşman helikopteri şehir gerillası için en büyük dezavantajdır. Zira at otomobile göre ne kadar yavaşsa, helikopter de otomobile göre o kadar hızlıdır. Saatte 200 kilo-metre hızla seyredebilen helikopterdeki polisler, topluluklara ve araçlara tepeden inme ateş açabileceği gibi, gerillaları yakalamak üzere herhangi bir yere de kolaylıkla inebilir. Ne var ki, alçaktan uçtuğu sırada, helikopterler de, gerillaların ateşlerine mükemmel bir hedef teşkil ederler.

ENFORMASYON

Baskı kuvvetlerinin şehir gerillalarını tespit ve imha edebilmesi ihtimali, diktatörlüğe karşı düşmanlığın artması ve bu düşmanlığın halk arasında yaygınlaşmasıyla ters orantılı olarak azalır.

Bu düşmanlığın artması, baskı kuvvetlerinin kararlarını zamanında öğrenmek, buna karşılık şehir gerillasının eylemlerini daha gizli yürü-

tebilmesi bakımından çok önemlidir. Düşman, kasten yanlış bilgi verilmek suretiyle büyük kayıplara uğratılabilir.

Şehir gerillasının enformasyon kaynakları, potansiyel olarak düşmanınkine göre çok daha mükemmeldir. Goriller daima halkın gözlemi altındadır. Oysa halk içinden şehir gerillasına kimlerin enformasyon sağladığını öğrenmek düşman için çoğu zaman mümkün değildir. Giriştikleri zulüm ve yaptıkları adaletsizlikler nedeniyle halkta büyük nefret uyandıran ajanların faaliyeti hakkında halktan bilgi sağlamak son derece kolaydır.

Halk desteğinin küçük bir bölümünü teşkil eden enformasyon şehir gerillasının elinde olağanüstü bir kuvvettir. Mükemmel organize edilmiş bir istihbarat servisi yaratmamız zorunludur. Düşmanın hareket planları, nerede bulunduğu nereye ve nasıl hareket ettiği, bankaların kasa mevcudu, haberleşme araçları ve düşmanın gizli hareketi mutlaka şehir gerillası tarafından öğrenilmelidir.

Şehir gerillasına doğru istihbarat gelmesi diktatörlük üzerinde önemli bir üstünlük sağlar. Unutmamalıyız ki, düşman da bizim ne şekilde hareket edeceğimizi öğrenmek ve bu bilgiler sayesinde icabımıza bakma için çırpınmaktadır. Bu yüzden daima ihanete uğramamız söz konusudur, düşman aramızdan bize ihanet edebilecek ödleler bulabilir ya da örgütümüzün içine ajanlarını sokabilir. Düşmanın bu taktiğine karşı şehir gerillasının tekniği hainleri, ajanları, provokatörleri kamuoyuna ismiyle cismiyle açıklamaktır.

Zulüm, yolsuzluk ve kokuşmuşluk içinde

bulunan diktatörlüğe karşı nefret gün geçtikçe artarken kitleler arasında şehir gerillasının kavgasına karşı sempati güçlendiği için, ajanlar, hainler ve diktanın uşakları derhal "halk düşmanı" durumuna düşmekte, şehir gerillasının isimlerini açıkladığı bu "halk düşmanları"na hak ettikleri cezayı doğrudan doğruya halk vermektedir.

Şehir gerillası, dikta hesabına ajanlık yaptığı sabit olan kimseyi fiziki olarak da tasfiye etmekten asla çekinmemelidir. Halk tarafından da tasvip edilen bu doğru yöntem, içimize sızma ya da dikta hesabına casusluk yapma ihtimalini büyük ölçüde azaltacaktır.

Ajanlara ve ispiyonculara karşı mücadelede tam bir başarı sağlamak için ise, mutlaka bir karşı haberalma ya da karşı casusluk şebekesi kurulmalıdır. Kaldı ki, enformasyon faaliyeti, sadece düşmanın hareketlerini öğrenmek ya da içimize ajanlar sızmasını önlemekten ibaret değildir, çok daha geniştir. En küçük ayrıntılara kadar bilgi sağlayacak bir haberalma faaliyeti şehir gerillası için son derece gereklidir. Esasen zamanla şehir gerillasına istihbarat sağlamak, halkın günlük yaşantısının bir parçası haline gelecektir.

Halkın içinde yaşayan ve halkın bağrında eylemde bulunan şehir gerillası, tüm konuşmalara ve insan ilişkilerine dikkat etmeli, kendisini gizlemesini öğrenmelidir.

Halkın çalıştığı, yaşadığı yerlerde, özellikle para, iş gibi konularda, halkın politik düşünceleri hakkında, binaların, diktanın emrindeki dairelerin, büroların, hareket merkezlerinin dış ve iç yapısı hakkında sürekli bilgi toplamak mümkündür.

Eylem alanında yapılacak gözlem, soruş-

turma ve keşifler, en mükemmel istihbarat kaynaklarıdır. Şehir gerillası, devrimci temkinliği olmadan hiçbir yere gözü kapalı dalmamalıdır. Her an başına bir şey gelebilecekmiş gibi dikkatli olmalıdır. Gözlerini ve kulaklarını açmalı, gerekli her şeyi hafızasına kaydetmelidir.

Gazeteleri özel bir dikkatle okumalı, haberleri, istatistikleri, yararlı gördüğü bilgileri not etmelidir. Elde ettiği bilgileri diğer gerillalara da duyurmalı, onlardan da bilgi almalıdır. İstihbarat konusundaki başarı, şehir gerillasına mutlak bir üstünlük sağlayacaktır.

KARARLILIK

Şehir gerillası için sürpriz, sürat, alan bilgisi ve enformasyon da yeterli değildir. Şehir gerillası, her duruma hakim olabilmek ve bütün avantajlarını kullanarak en doğru kararları verebilmek durumunda olmalıdır. Herhangi bir hareket, ne kadar mükemmel planlanmış olursa olsun, eğer uygulayacak olan gerilla kararsız, çekingen ve mütereddit ise, başarıya ulaşamaz.

Bir hareket çok başarılı başlamış olsa bile, eğer icra sırasında gerilla duruma hakim olamıyor ve kesin kararlar verme yeteneği gösteremiyorsa, sonuç hezimet olur. Duruma hakim olma ve kesin karar verme yeteneği yoksa, o zaman şaşkınlık ve terör eğilimi belirir, ki bu gibi kararsız tutumlar düşmanın işine yarar.

İster basit ister karışık olsun, ister kolay ister zor olsun, herhangi bir eylemin başarısı, tamamen inançlı kişilerin varlığına bağlıdır. Hemen belirtelim ki, hiçbir eylem, hiçbir hareket o kadar basit ve kolay değildir. Zira her bir eylemin

başarıya ulaşması, her şeyden önce insan unsuruna bağlıdır. Eylemde önderlik edebilecek ve yerinde kararlar verebilecek adamın seçilmesi birinci problemidir. Bu bakımdan eyleme katılacak gerilla adaylarının, hazırlık aşamasında sıkı kontrol ve denetimden geçirilmesi lazımdır. Buluşmalara geç gelenler, kişileri birbirine karıştıranlar, unutkan olanlar, bir işin en basit kısmını dahi yapamayanlar, kararsızlığı sabit olanlar, ileride topyekün başarısızlığa uğramamak için, derhal şehir gerillasından uzaklaştırılmalıdır.

Kararlı olmak, herhangi bir planı, inançla, cesaretle, sağlamlıkla uygulamaya sokabilmektedir. Zamanında feda edilmeyen kararsız bir kişi, bir gün bütün bir grubun yokolmasına sebep olabilir.

ŞEHİR GERİLLASI EYLEMLERİNİN HEDEFLERİ

Brezilya'da şehir gerillasının "saldırı" esasına dayanan eylemlerinin amaçları şunlardır:

- A) Brezilya diktasının ve Kuzey Amerikan egemenliğinin dayandığı Rio-Sao Paulo-Belo Horizonte üçgenini, ülkede bütün kudreti elinde tutan büyük sanayi-maliye-ekonomi-politika-kültür-ordu-subay kompleksinin dayandığı bu üçgeni sarsmak.
- B) Diktatörlüğünün mahalli emniyet ve muhafaza sistemini zaafa uğratmak, devamlı saldırılarımız karşısında diktanın güçlerini daima savunma durumunda bırakmak ve böylece düşmanı hareketsiz bir durumda kalmaya mahkum etmek, nereden, nasıl ve ne zaman geleceğini bilmediği saldırılarla düşmanın

stratejik sinir merkezlerini tahrip etmek.

- C) Diktanın kuvvetlerini dağıtmak için, kendi başına hareket edebilen ayrı ayrı gruplarla birçok noktadan saldırıya geçilmelidir. Düzenli bir kuvvetle karşı çıkılarak, diktaya, baskı mekanizmasını ve kuvvetlerini belli noktada yoğunlaştırma fırsatı verilmeyerek, bütün ülke çapında mücadeleye girmesi zorunlu kılınmalıdır.
- D) Rejimden hoşnut olmayan herkese, bizim gibi hareket etmeleri için, savaşçılık, kararlılık, sağlamlık, inanmışlık ve dayanıklılık örnekleri vermek zorundayız. Böyle hareket edildiğinde diktatörlük, bankaları, sanayii, silah depolarını, kışlaları, hapishaneleri, resmi binaları, radyo ve televizyon istasyonlarını, Kuzey Amerika şirketini, gaz depolarını, petrol rafinerilerini, elçilikleri gıda ambarlarını, limanları, hava alanlarını, hastaneleri, gemileri, uçakları, gorilleri ve rejimin diğer kişilerinin evlerini zulüm merkezlerini ve karakollarını v.b. korumak zorunda kalacaktır.
- E) İzlenmesi mümkün olmayan bitmez tükenmez eylemlere girişerek karışıklıkları sistemli şekilde artırmak, böylelikle diktayı, kırlarda baskı kuramayacak ve birliklerinin büyük kısmını şehirlerde tutmak zorunda kalacak bir duruma düşürmek.
- F) Dikta güçlerini alışık oldukları yaşamın konfor ve rahatlığını terke mecbur etmek, kendilerini sürekli alarmda ve sınırları gergin bir halde tutmak ya da hiçbir sonuca götürmeyen yanlış izler üzerine çekmek.
- G) Açık muharebeden ve kesin sonuçlu çatışmalardan kaçınmak, çok seri yapılan ve çok kısa

süren yıldırım hücumlarıyla yetinmek.

H) Kır gerillasının eyleme girişmesine ve daha sonra da ulusal kuruluşun devrimci ordusunun kurulmasına ortam hazırlayabilmesi için şehir gerillasına çok geniş bir hareket ve eylem serbestliği sağlamak.

ŞEHİR GERİLLASININ EYLEM BİÇİMLERİ

Yukarıdaki amaçlara ulaşabilmek için şehir gerillası, mümkün olduğu kadar değişik eylem biçimlerine başvurmak zorundadır. Bu eylemlerden bazıları basit, bazıları daha karmaşıktır. Yeni bir gerilla basitten karmaşığa giden bir sırayı izlemelidir. Bir işi yüklenmeden önce o işi yerine getirmek üzere kullanacağı kişileri ve yöntemleri düşünmelidir. Teknik hazırlıkları olmayan kişilerle işbirliğine gidilmemelidir. Bu hususlar göz önüne alındıktan sonra bu eylem biçimlerine başvurulabilir:

- 1) Saldırı,
- 2) Bir yerin basılması,
- 3) Bir yerin işgali,
- 4) Pusu kurma,
- 5) Sokak taktikleri,
- 6) Grev ya da boykot eylemleri,
- 7) Silah, cephane ve patlayıcı madde depolarının boşaltılması.
- 8) Mahkumların kurtarılması,
- 9) İnfazlar,
- 10) Adam kaçırmalar,
- 11) Sabotajlar,
- 12) Silahlı propaganda,
- 13) Sinir savaşı.

SALDIRILAR

Soygun yapmak, mahkumları serbest bıraktırmak, patlayıcı madde, makineli tüfek ve diğer çeşit silah ve cephane ele geçirmek için düzenlenen silahlı hücumlardır. Gece de, gündüz de yapılabilir. Örneğin, bankaya para taşıyan bir posta arabası sadece gündüz saatlerinde faaliyette bulunduğu için gündüz saldırıları gerekli olabilir. Ancak, gece saldırıları genellikle daha elverişlidir, zira hem sürpriz etkisi daha fazladır hem de saldırıya katılanların teşhis edilmesi gündüz olduğu kadar kolay değildir. Şehir gerillası, kendisini, gece ya da gündüz, her şart altında saldırıda bulunacakmış gibi hazırlamalıdır.

Saldırıların en isabetli hedefleri şunlardır:

- a) Kredi kurumları,
- b) Ticari ve sınai teşebbüsler, özellikle silah ve mühimmat imal eden yerler,
- c) Dikta kuvvetlerinin askeri tesisleri,
- d) Karakollar,
- e) Hapishaneler,
- f) Resmi binalar,
- g) Kitle haberleşme araçları,
- h) Kuzey Amerikalılara ait firmalar ve mülkler
- i) Diktaya ait otomobiller, kamyonlar, zırhlı araçlar, para nakleden vasıtalar, trenler, gemiler ve uçaklar...

Kurumlara yapılan saldırıların ana niteliği, hemen hemen hepsinde aynıdır. Zira hepsinde de binalar sabit bir hedef teşkil ederler. Ancak, binalara saldırı şeklindeki gerilla eylemleri, bina-
nın bankalara, ticarethanelere, sanayi tesisleri-

ne, karakollara, hapishanelere, radyo istasyonlarına, emperyalist firmaların depolarına ait olmasına göre bazı değişiklikler gösterir.

Para kamyonlarına, zırhlı otomobillere, trenlere, gemilere ve uçaklara yapılan saldırılar; hepsi hareketli hedeflere yöneltildikleri için, ana nitelik itibariyle hareket ya da bekleyiş halinde olmalarına göre, elbette değişiklikler gösterir.

Zırhlı arabalar, mayın gibi patlayıcı maddelerden zarar görmezler. Bunlara kaşı saldırılar, ancak yolları tıkamak, tuzaklar kurmak, diğer vasıtalara çarpıştırmak, molotof kokteyli kullanmak, ağır silahlarla ateş etmek suretiyle başarıya ulaştırılabilir.

Ağır kara taşıtları, alanda bekleyen uçaklar, demir atmış gemiler de şehir gerillası tarafından ele geçirilebilir, personel ya da mürettebatı kolaylıkla aldedilebilir. Uçuş halindeki uçakların rotası bir gerilla tarafından kolaylıkla değiştirilebilir ve başka yerlere götürülebilir. Hareket halindeki gemiler ve trenler ise, silah ve cephane ele geçirmek ya da düşman birliklerinin yer değiştirmesini önlemek üzere gerillalar tarafından saldırılıp ele geçirilebilir.

EN POPÜLER MODEL: BANKA SOYGUNLARI

En popüler saldırı şekli, banka soygunlarıdır, Brezilya'da şehir gerillası, bankalara saldırı şeklindeki gerilla eylemleriyle başlamıştır. Bugün bu saldırı biçimi çok yaygın şekilde uygulanmakta, bir gerilla için devrimci savaş tekniklerini öğrenmekte ilk eğitimi teşkil etmektedir.

Bugün banka soyma tekniğinde birçok ye-

nilikler yapılmıştır ki bu yenilikler paraların gaspedilmesi, kaçış ve eyleme katılanların teşhis edilememesi bakımından birçok garantiler sağlamaktadır. Bu yenilikler arasında, takip edilme-yi önlemek için otomobillerin lastiklerine ateş etmek, banka personelini helalara ve banyolara kilitlemek ya da yere oturtmak, banka muhafız-larını hareketsiz hale getirerek silahlarına el koy-mak, veznedarı kasayı açmaya zorlamak, düş-mana izini kaybettirmek için kıyafet değiştirmek de vardır. Amerika'dan gelme alarm tertibatı ya da elektronik araçlar, soygunun politik amaçlı olması ve şehir gerillasının savaş tekniğini çok iyi bilmesi karşısında etkisiz kalmaktadır. Bu gibi koruyucu teknikler artırıldıkça, şehir gerillası da taktiklerinde değişiklikler yapmakta, ateş gücü-nü her geçen gün biraz daha artırmakta, soygu-nu başarmak için en küçük detayı dahi hesapla-maktadır.

Bankalara saldırılar, tipik bir elkoyma bi-çimidir. Ancak bu tür saldırılar da iki türlü rekabetle karşı karşıyadırlar:

- a) Mesleği haydutluk olanların rekabeti.
- b) Sağ kanat karşı-devrimcilerin rekabeti.

Bu rekabet karışıklıklara sebep olmakta, halkın tereddüde düşmesine yolaçmak-tadır. Bu karışıklığı önlemek için şehir gerillası iki yöntemle başvurmak zorunda-dır:

- 1) Meslekten haydutların tekniğini kullan-maktan kaçınacaktır. Haydutlar gibi yerli yersiz şiddete başvurmayacak, bankada o sırada bulunan müşterilerin ve çalışanla-rın şahsi paralarına ve eşyasına dokunma-yacaktır.

- 2) Banka soygununu şehir gerillası bir propaganda aracı olarak kullanabilmelidir. Soygun yapılır yapılmaz, derhal broşür, el ilanı gibi araçlarla şehir gerillasının emperyalizmi, egemen sınıfları ve diktayı soymasının amaçları ve ilkeleri halka açık seçik anlatılmalıdır.

BASKINLAR

Baskınlar, kenar mahallelerde, hatta şehrin merkezinde bulunan küçük birliklere, karakollara, hastanelere karşı, şehir gerillası tarafından, düşmanı rahatsız etmek, silahlara elkoymak, düşmanı cezalandırıp gözünü korkutmak, misilleme yapmak, yaralı esirleri, tutuklu bulunanları kurtarmak amacıyla yapılan hızlı saldırılardır.

Baskınlar, aynı zamanda, Kuzey Amerika firmalarına ait araçları tahrip etmek üzere garajlara da yapılabilir. Baskınlar uzak mahallelerde ya da şehrin dış güzergahında yapıldığı taktirde, çok miktarda düşman kuvvetini takip için şehir dışına çıkmaya mecbur etmek suretiyle şehirde zaafa uğratmak bakımından da yararlı olabilir. Esasen ne kadar kuvvet sevk edilirse edilsin, gerillaların yakalanması da mümkün değildir.

Diktanın emrindeki binalara, bürolara, arşivlere, baskın yapıldığı zaman gerillalar, diktanın kepezeliklerini ortaya koyacakları dokümanları ve özellikle Kuzey Amerikalı'larla çevrilen kirli işleri kanıtlayan belgeleri ele geçirmeye dikkat etmelidirler.

Baskıların en etkili olanları, gece yapılanlarıdır

BİR YERİN İŞGALİ

Belli bir süre bir yere hücum edilebilir, orayı işgal edip içine yerleşilebilir ve düşmana karşı koyulabilir. Okul, fabrika ya da radyo istasyonu işgalleri çok büyük yankı yarattıkları için özel önem taşırlar. Ama adam ve malzeme yitirme tehlikesi büyük olduğundan, kaçış planının çok iyi hazırlanması gereklidir. En iyisi de, propaganda amacıyla yapılan işgallerin uzun sürdürülmemesi, en seri şekilde tamamlanmasıdır.

PUSULAR

Pusular, sürpriz şeklinde gerçekleştirilen hücumlardır. Yanlış bir işaret vererek düşmanı pusuya düşürmek suretiyle silahlarını ele geçirebilir; eğer yaşaması gerilla için tehlikeyse düşman ortadan kaldırılabilir. Yolcu trenlerinin pusu kurularak durdurulması propaganda amacı güdeceği gibi; eğer trenle düşman kuvvetleri naklediliyorsa, bu kuvvetler yok edilerek silahlarına el konulabilir.

Şehir gerillasında özel suikastçı olarak yetiştirilenler, pusu için en mükemmel savaşçılardır. Bunlar alanın özelliklerine çok iyi uyaabilecekleri gibi, binaların, inşa halindeki yapıların damlarına gizlenerek pusu kurabilirler. Seçilen canlı hedefi pencerelerden ya da karanlık oyuklardan ateş ederek temizleyebilirler.

Pusular, düşmanı korku ve güvensizlik içinde perişan eder, sinir kontrolü diye bir şey bırakmaz.

SOKAK TAKTİKLERİ

Sokak taktiklerinin amacı, gerillaların sokakta kendileriyle çarpışan düşmana kitlelerin de karşı çıkmasını sağlamaktır. 1968 yılındaki Brezilya öğrenci hareketlerinde düşmana karşı mükemmel sokak taktikleri uygulanmıştır. Caddelerde trafiği aksatacak şekilde yürüyüşler düzenlenmiş, karşılarına dikilen dikta kuvvetlerine sapan taşlarıyla meydan okunmuştur.

Diğer sokak taktikleri; barikatlar kurmak, kaldırım taşlarını sökerek silah olarak kullanmak, apartmanların ve işhanlarının damlarından düşmanın üzerine şişeler, tuğlalar v.b. çeşitli şeyler atmak, kaçmak için ve yeni sürpriz saldırılar düzenlemek üzere inşa halindeki yapılardan yararlanmak...

Düşmanın bizim taktiklerimize nasıl karşılık vereceğini bilmek de çok önemlidir. Miğfer takınmış, kalkan ve zırh kuşanmış kuvvetler üzerimize gelirse, derhal ikiye ayrılmalıyız. Bir grup düşmana önden, diğer grup arkadan saldırmalıdır. Bir grup saldırıya geçerken diğer grup mutlaka geri çekilmelidir. Aksi halde her iki grubun düşmana attığı taşlar, birbirlerine isabet edip kendi kendilerini kırmalarına sebep olabilir.

Düşman ağının nasıl parçalanacağını bilmek de çok önemlidir. Eğer düşman kuvvetleri kitlenin arasına girip eylemcileri tutuklamağa kalkışırsa, daha kalabalık bir şehir gerillası grubu derhal düşman grubunun çevresini sarmalı, bir yandan silahlarını alıp döerken bir yandan da yakalanmak istenen eylemcinin kaçmasını sağlamalıdır. Şehir gerillasının bu tip eylemlerine, "Ağ içinde ağ" denilir. Eğer düşman ağı bir okul

binasında, bir fabrikada ya da kalabalığın bulunduğu herhangi bir yerde kurulursa, şehir gerillası tabii ki keklik gibi avlanmayacaktır. Düşman ağını kurabilmek için, otomobillerle gelerek stratejik noktaları tutmak zorundadır. Bu bakımdan şehir gerillası, böyle bir yere girmeden önce, düşmanın daha sonradan tutması mümkün olan stratejik çıkış noktalarını tutmalı, ağın parçalanma yollarını ve düşman arabalarının geçmek zorunda kalacağı noktaları çok iyi saptamalıdır. Kaçış halinde geçtikleri yollara mayın döşenmeli ve düşman kuvvetler kayba uğratılmalıdır. Ağı parçalamanın en kestirme çaresi, düşmanın bilmediği yollardan kaçmaktır. Eğer bir kaçış planı hazırlamak imkanı yoksa, şehir gerillası toplantı düzenlemeye yeltenmemelidir.

Sokak taktikleri yeni bir şehir gerillası tipi yaratmıştır: Kitle gösterilerinde yeralan şehir gerillası. Şehir gerillasının göstericileri, saflara karşı, kitle yürüyüşlerinde yeralır, gösterilere yön verir. Şehir gerillası, göstericilere saldırmak isteyenlere ateş açar, arabalarını yakar dikkati çekmemek için uydurma plakalı arabalar içinde yürüyüşü izleyen dikta ajanlarını, provokatörleri ele geçirir, silahlarına elkoyar, eğer halka zulmetmekle işkence yapmakla tanınmış bir kimse ise cezalandırır.

Şehir gerillası, gerektiğinde, gösteriye katılan gruplara kaçış yollarını da gösterir. Mayın döşer, molotof kokteyleri atar, pusu hazırlar, patlayıcı maddeleri infilak ettirir.

Şehir gerillası göstericileri, "ağ içinde ağ" taktiğini de uygulayabilmelidir. Düşman taşıtlarını çembere aldırabilmeli, silahtan tecrit edebilmelidir.

Bu gibi durumlarda suikastçiler de, stratejik

noktalara gizlenerek tüfek ya da makineli tüfekle halk düşmanlarını kolaylıkla temizleyebilir.

GREVLER VE BOYKOTLAR

Grev, şehir gerillası tarafından işyerlerinde düşmana zarar vermek için çalışmayı durdurmak üzere uygulanan başarılı bir eylem şeklidir. Sömürücülerin ve zalimlerin en korktuğu eylemlerden biri grev olduğu içindir ki grev yapanlara karşı sonu hapse, işkenceye, katledilmeye kadar varan baskılar uygulanır.

Şehir gerillası, grev hareketlerini, elebaşları asla teşhis edilmeyecek ve yakalanmayacak şekilde organize etmelidir. Bir grev, ancak küçük bir grup tarafından gizli kapaklı hazırlandığı takdirde tam başarıya ulaşabilir.

Grev halinde, düşmanın herhangi bir saldırısını göğüsleyebilmek için silah, cephane, molotof kokteyli el yapısı tahrip ve saldırı araçları önceden hazırlanmış olmalıdır.

Boykotlar ise daha kısa sürelidir, ancak o da düşmana ciddi zararlar verir. Aynı alanın çeşitli kesimlerinde ayrı ayrı zamanlarda başlatılacak kısa süreli hareketler, etkili gerilla hareketleridir.

Grevlerde ya da kısa süreli boykot hareketlerinde tutuklanmış grevcilerle değiştirilmek üzere rehineler almak, özellikle düşmanın en tanınmış casuslarını tıkmak amacıyla, şehir gerillaları uygun gördükleri bir yeri de işgal edebilirler. Bu grevler, yurtseverlere uygulanan işkencelerin sorumlularını fiziki olarak tasfiye etmek amacıyla pusu kurmayı da mümkün kılar.

SİLAH, CEPHANE VE PATLAYICI MADDE DEPOLARININ BOŞALTILMASI

Silah kaçırma işlemleri, öncelikle, dikta kuvvetlerinin kışlalarına, gemilerine, hastanelere v.b. uygulanır. Aynı zamanda dikta kuvvetlerinde silah altında bulunan şehir gerillaları da, devrimin hizmetine sunmak üzere, mümkün olduğu kadar çok modern silah ve cephaneyi en uygun zamanda beraberinde kaçırmalıdır.

"En uygun zamanlar"dan birisi, gerillanın arkadaşlarına karşı çarpışmak üzere görevlendirildiği zamandır, böyle bir ortamda silahları, kullandığı araba ya da uçağı gerillaya teslim etmesi çok daha kolay olacaktır.

Bu yöntemin avantajı, devrimcilerin büyük bir gayret sarfetmeden, üstelik diktanın ulaşım araçlarından yararlanarak dikta kuvvetlerinden çok miktarda silah ve cephane ele geçirebilmesidir.

Dikta kuvvetleri kadrosunda bulunan arkadaşlar, devrimcilere yardım etmek için her an fırsat kollamalıdırlar. Eğer onlara kumanda edenler yumuşaksa, bürokratizme saplanmışlarsa, görevlerini tam anlamıyla yerine getiremiyorlarsa, bunları düzeltmek için hiçbir gayret sarfetmemeli, bu durumdan, bağlı bulundukları devrimci örgütü haberdar etmeyi unutmamalıdırlar. Bu arada, yalnız ya da bir başka arkadaşıyla birlikte, mümkün olduğu kadar çok malzeme olarak kaçmayı planlamalıdırlar.

Eğer beraberlerinde silah kaçırarak firar etmeleri olanaksızsa, o zaman sabotaj yapmayı göz önünde bulundurmalıdırlar. Silah, patlayıcı madde ve cephane depolarını ateşe vermek,

havaya uçurmak; tüm bu davranışlar düşmanı zayıflatır, cesaretini beş paralık eder. Şehir gerillasının, düşmanın silahına elkoymasının nedeni silah sahibi olabilmektir. Bu da çoğu kez, şiddete, hileye tuzağa başvurularak gerçekleştirilebilir. Bir düşmanın elindeki silahı almakla yetinilmemeli, kendisini yakalayana karşı kullanabileceği saklı başka bir silahı olup olmadığını anlamak üzere her zaman üzeri aranmalıdır.

Harekete geçmeye karar vermiş vatanseverlerin sayısı arttığı ölçüde bir silah ele geçirme işlemlerine gittikçe daha fazla gereksinim duyulacaktır. Genellikle gerilla, satın aldığı veya 'çaldığı' (el koyduğu) silahla savaşıma başlar, sonra cesaret ve kararlılıkla hareket etmesi gerekir. Tek silahın dahi gerilla için büyük güç olduğu unutulmamalıdır... Bankalara hücumlar sırasında banka yetkililerinin ve veznedarların silahlarından başka, buraları korumakla görevli sivil muhafızların da silahlarına sistemli bir şekilde el konulmalıdır.

Nihayet, gorillerin karakollarına ve bu tür madde satımında ihtisaslaşmış mağazalara ve silah fabrikalarına baskınlar yapılarak patlayıcılar çalınmalıdır.

ÖLDÜRME

Amerikan casusları, dikta ajanları, işkence uzmanları, yurtseverlere karşı cinayet işlemekten sorumlu faşist katiller, ispiyoncular ve provokatörler, militanları ele verenler, diktaya bilgi toplayanlar, şehir gerillasının eline düşerlerse, cezalandırılmalıdırlar.

Bu öldürmeler gizli eylemlerdir, mümkün

olduğunca az sayıda gerilla katılmalıdır. Genellikle, alabildiğine gizli ve soğukkanlı çalışan, sabırlı ve kimliği meçhul suikastçiler bu görevi üstlenebilir.

ADAM KAÇIRMA

Dikta ajanı, Kuzey Amerikan casusu, politik bir şahsiyet veya devrimci harekete zararlı ve tanınmış bir düşman, gizli bir yerde rehin tutulmalıdır. Kaçırılan kişi, ancak kaçırılanların ileri sürdüğü koşullar sağlandığı takdirde serbest bırakılmalıdır. Hapisteki devrimcilerin tekrar serbest bırakılması veya diktanın zindanlarında yapılan işkencelerin kaldırılması gibi.

Politik görüşleri ile değil de sanat, spor veya başka uğraşlarla tanınmış şahsiyetlerin kaçırılması, devrimciler için elverişli bir propaganda sağlayabilir. Ancak bu kaçırma işine çok özel durumlarda ve halkın sempatiyle karşılaması koşulu ile girilmelidir.

Brezilya'da oturan veya ziyarete gelen Amerikalı şahsiyetlerin kaçırılması, ülkemize yerleşmiş Birleşik Devletler emperyalizmine karşı önemli bir protesto şeklidir.

SABOTAJ

Sabotajların amacı, yok etmektir. Çok az adam, bazen bir kişi, bu işlemleri gerçekleştirebilir. Şehir gerillası bir sabotaj işlemine girmeyi düşündüğünde, bunu önce tek başına yapar, Sonra, bu hareketin halk arasına yayılması ve halk tarafından sabotajlar yapılması safhası başlar. İyi bir sabotaj inceleme planlama ve hatasız bir

uygulamayı gerektirir. Sabotajın en belirgin biçimleri dinamitleme, yangın çıkarma ve mayın döşemedir. Biraz kum, bir damla yakıt, kötü bir yağlama, gevşek bırakılmış bir vida, kısa devre, bir odun veya demir parçası onarılmaz felaketlere neden olabilir.

Sabotajın amacı, aşağıda gösterilen alanlarda düşmanın can damarlarını zayıflatmak, yıpratmaktır:

- a) Ülke ekonomisinin özellikle iç ve dış ticaret şebekesi, bankacılık ve maliye sektörü,
- b) Tarım ve sanayi üretim tesisleri
- c) Ulaşım ve haberleşme sistemi,
- d) Dikta kuvvetlerine ait tesisler,
- e) Ülkede yeralan Kuzey Amerikan şirketleri ve mülkleri.

Sanayi sabote işlemleri için en uygun unsurlar işçilerdir. Çünkü, çalıştıkları fabrikaları ve kullandıkları makinaları çok iyi tanırırlar.

Ulaşım araçlarına karşı girilen hücumlarda banliyö ve uzun yolculuk trenlerinde bulunan yolcuların ölümüne sebep olmaktan sakınılmalıdır. Çünkü yolculuk edenler halktan insanlardır. Zaten herşeyden önce ortadan kaldırılacak olanlar, diktaya hizmet için kullanılan ulaşım servisleridir. Bir trenin yakıt yüklü vagonlarını raydan çıkarmak, düşmanı can noktasından vurmak demektir. Bu işlemler köprü ve demiryollarının dinamitlenmesine dek uzanır. Yaratılan zararları onarmak aylar gerektirir. Telgraf ve telefon telleri sistemli bir şekilde kesilmeli ve haberleşme merkezleri işe yaramaz duruma getirilmelidir. Yakıt stokları, cephane ihtiyatları, savaş gemisi tersaneleri, dikta kuvvetlerine ait ulaşım araçları

ve kışlalar düzenli olarak sabote edilmelidir.

Kuzey Amerikan şirket ve mülklerine karşı girişilen sabotaj eylemlerinin hacmi, yerli hedeflere karşı yapılanlarınkiyle eşit, hatta ondan fazla olmalıdır.

TERÖRİZM

Biz, terörizmden bombalı suikastlara girişimi anlıyoruz. Bu işlemlere, patlayıcı yapımının teknik bilgisine sahip olanlar ile en soğukkanlı kişilerden başka kimse katılmamalıdır. Bazen, terörist eylemlerin içinde, insan hayatını sona erdirmeye ile Kuzey Amerikalıların yerleşim yerleri veya bazı büyük tarım işletmelerinin yakılması da yer almaktadır.

Eğer gıda maddeleri stoklarının yağması planlanırsa, bundan halkın da yararlanması düşünülmeli, özellikle açlık ve hayat pahalılığının ortalığı kavurduğu yer ve zamanlarda bu gibi eylemlere girişilmelidir. Gerilla, her zaman devrimci teröre yararlı olmalıdır.

SİLAHLI PROPAGANDA

Şehir gerillalarınca tekrar edilen eylemler, her silahlı eylem, genel olarak silahlı propaganda çalışmasını oluşturur. Bugünün kitle haberleşme araçları, devrimcilerin ne yaptıklarını açığa kavuşturma açısından önemli propaganda araçlarıdır. Ancak bunların varlığı, militanların kendi öz gizli yayınlarını örgütlemelerini, satın alamazlarsa gaspedecekleri teksir makinelerine sahip olmalarını ikincil düzeye indirtmez. Çünkü halk arasında her zaman, diktanın kötülüklerini

açığa kavuşturan veya ajitasyonu artıran gizli gazete, duyuru ve bildiri dağıtmak gerekir. Bu yayının varlığı bir çok kişinin davamıza katılmasına yararlı olur.

Yaratıcı yetenekteki arkadaşlar bu bildiri ve duyuruları atmada kullanılacak sapanlar yapmalıdırlar. Banda alınmış devrimci içerikli duyuruları radyo istasyon antenlerine iletme yolları aranmalıdır. Duvarlara ve geçitlere sloganlar yazılmalıdır. Ayrıca bazı kişilere propaganda, tehdit mektupları, bazılarına da halkı etkilemek üzere yaymaya çalışacakları, savaşımızın anlamını açıklayan mektuplar gönderilmelidir.

Hiçbir zaman tüm vatandaşlar birleştirilemeyeceği için şu slogan yaygınlaştırılabilir:

"Devrimciler yararına birşey yapmak istemeyen, devrimcilere karşı da bir şey yapmasın"

SİNİR SAVAŞI

Sinir savaşı veya psikolojik savaş, kitle haberleşme araçları veya "fısıltı gazetesi"nin dolaylı veya doğrudan kullanılmasına dayanan bir savaş tekniğidir. Amacı diktanın moralini zayıflatmaktır. Bu amaca, rejimin casusları arasında uydurma, çelişkili haberler yayarak, şaşkınlık kuşku ve kararsızlık tohumları ekilerek ulaşılır. Psikolojik savaşta dikta zaafiyete sürüklenir ve hatta haberleşme araçlarına sansür koyar. Bu sansür de kendisine karşı işler, çünkü onu "halk dışı" ilan eder. Bundan başka, fazlaca gayret sarfını gerektiren sürekli nezaret etme işlemine girişmesini de zorunlu kılar ona bu savaş. Sinir savaşının araçları şunlardır:

a) Telefon ya da mektupla asılsız ihbarlar

yapmak, saatli bomba yerleştirildiğine, önemli bir kişinin kaçırılacağına, suikast yapılacağına dair uydurma bilgiler vererek baskı güçlerinin bir hiç için seferber olmasını, zaman kaybetmesini ve herşeyden kuşkulanmaya mecbur olmasını sağlamak.

- b) Asılsız hücum planlarını polise ulaştırmak,
- c) Aslı olmayan dedikodular yaymak,
- d) Bazı yöneticilerin yolsuzluk, hata ve kötü-lüklerini istismar ederek, bizzat kendilerinin sansür ettikleri haber araçlarında bu konuda açıklamalar yapmaya zorlamak. Yabancı elçileri, Birleşmiş Milletler Örgütünü, papalık sarayını, enternasyonal insan hakları komisyonlarını, basın özgürlüğünü savunmakla görevli örgütleri, dikta-cusularının işledikleri işkencelerden haberdar etmek.

Dokümanlar, kartvizitler, mektup ve biletler, polisin gözden kaçırmayacağı belirtilerdir. Adres karnesi, üzerinde telefon numarası, isim, biyografik notlar, harita ve plan bulunan kağıtlar yokedilmelidir. Buluşma yerleri bellekte tutulmalıdır. Bu ilkelere uymayan gerilla, fark eden ilk arkadaşı tarafından uyarılmalıdır. Şayet hatada inat ediyorsa onunla çalışmamalıdır.

Alınacak güvenlik tedbirleri, düşmanın davranışlarına göre değişebilir. Elbette bu, iyi bilgi toplanması, enformasyon servisinin normal çalışması halinde sözkonusudur. Gazeteleri özellikle polis haberlerini dikkatli okumak yararlı olur.

Tutuklanma durumunda, gerilla, örgüte zararlı olabilecek, başka arkadaşların tutuklan-

masını veya silah ve cephane depolarının bulunmasına sebep olabilecek hiçbir ipucu vermemelidir.

ŞEHİR GERİLLASININ YEDİ HATASI

Şehir gerillası güvenlik ilkelerini yerine getirirse de yine de bazı hataları olabilir. Mükemmel, kusursuz gerilla yoktur, bu hatalar dizisini aza indirmeye zorlanmalıdır.

Savaşacağımız yedi hata şöyle özet-lenebilir:

1. Tecrübesizlik. Düşmanı aptal yerine koyma, yeteneklerini küçümseme, yapılacakları basit bulma ve buna bağlı olarak feci sonuçlar doğuracak izler bırakma. Aynı tecrübesizlik gerillayı düşmanlarını olduğundan büyük görmeye de götürebilir. Kendine güvenini, kararlılığını cesaretini yitirebilir, yılgınlığa uğrayabilir.
2. Boşboğazlık. Yaptığı silahlı eylemleri dört bir tarafa yaymak.
3. Şehir savaşının büyütülmesi. Şehirlerde gerilla eylemlerinin başarısından sarhoşluğa kapılanlar, kır gerillasının eyleme geçmesini pek düşünmeme gafletine düşerler. Şehir gerillasını nihai güç olarak ele alır ve tüm örgüt gücünün burada yoğunlaşması gerektiğinde karar kılarlar.

Hangi durumda olursa olsun, yaralı bir gerilla, çarpışma yerinde terkedilmemelidir. Ameliyat gerektiğinde tıbbi müdahalenin yapılacağı bir yer tayin edilmelidir. Örneğin bir otomobilin içine monte edilmiş seyyar bir revirden yararlanılabilir. İdeal durum, örgüte özgü bir kli-

niğe sahip olmaktır, ama bu öylesine pahalıdır ki, donatımı ancak gerekli malzeme çalınarak gerçekleştirilebilir. Resmi hastanelerde silahla doktorlar zorlanarak da yaralıları tedavi ettirilebilir. "Kan bankaları"ndan kan veya kan plazması satın almamız gerektiği durumlarda, hiçbir zaman yaralıların ve bunlarla uğraşan kişilerin kaldıkları yerin adresini vermemek gerekir. Bu adresler, sadece yaralıların taşınması ve bakımı ile uğraşanlarca bilinmelidir.

Kanlanmış çamaşırlar, sargılar, mendiller, v.b. tedavide kullanılmış ilaç ve her türlü nesne, yaralıların bulundukları yerlerden mutlaka kaldırılmalı, yok edilmelidir.

1. Mevcut olan lojistik enfastrüktür (yol köprü, vb) dikkate almadan ölçsüz eylemlere girişmek.
2. Sabırsızlık, sinirlenme ve büyük kayıplara sebep olabilecek aşırı acelecilik.
3. Özellikle düşmanın en saldırgan ve hırslı olduğu anda gereksiz yere düşmanın üzerine gitmek.
4. Planlama yapmadan hazırlıksız eyleme girişmek.

GERİLLANIN GÜVENLİĞİ

Şehir gerillası devamlı tevkif edilme veya ortaya çıkarılma tehlikesi ile karşı karşıyadır. Başlıca güvenlik tedbiri çok iyi gizlenmek ve gerekli koruma tedbirini almaktır. En aşşğılık düşmanlarımız, saflarımıza sızmış casuslardır. Polise ispiyonluk yapanlara, hainlere yapıldığı gibi, ele geçirilirse, ölüm cezası verilmelidir. Bu sızmayı önlemenin en iyi yolu, giriş işlemlerinde

gözetilecek ihtiyat ve sertliktir.

Tüm militanların birbirini tanımalarına ve herşeyden haberdar olmalarına olanak verilmemelidir. Kimse görevinin tamamlanmasına ilişkin bilgilerden başkasını bilmeyecektir. Yürüttüğümüz savaş katıdır, sınıf kavgasıdır ve uzlaşmaz çelişme halindeki sınıfların çatıştığı bir ortamda bu bir ölüm kalım sorunudur.

Uyanık olmama yüzünden, gerilla, adresini veya aynı gizlilikle herhangi bir işareti düşmanca sınıftan birine kaptırma ihtiyatsızlığında bulunabilir. Bu affedilir şey değildir. Kitaba, gazete sayfalarına düşülen kenar notlar unutulur vb. [Günümüzde de telefon numarasını vb. ezberlemek yerine kullandığı telefonun rehberine veya küçük kağıtlara yazıp, üstünde bulundurmak...] (abç)

İZLENMESİ GEREKEN YÖNTEMLER

Gerilla olan bir kimse, izlenmesi gereken yöntemlere büyük önem vermek zorundadır. Haydutlar, bu noktada sık sık kendilerini başarısızlığa uğratan ciddi hatalara düşmektedirler. Bu yüzden yurtseverler, haydutların yöntemini değil de, devrimci yöntemi özenle kullanmalıdırlar. Ancak bu yöntemler sayesinde eylemlerini başarıya ulaştıranlar iyi bir gerilla olabilir. İzlenmesi gereken yöntemler aşağıdaki noktaların gözönüne alınması ve uygulanmasıyla saptanabilir.

- Enformasyon.
- Toplanan haberlerin birbirine uygun olup olmadığını kontrol etmek.
- Alanın keşfi.
- Gidilecek yolun tanınması ve kronometraji.

- Planlama.
- Motorize olma.
- Personel seçimi.
- Atış yeteneklerinin saptanması.
- Önerilen eylemin provası.
- Eylemin yapılması.
- Gizlenme.
- Geri çekilme.
- Mahkumların serbest bırakılması veya nakli.
- Yaralıların kaldırılması ve taşınması.

YARALILARA YARDIM

Şehir gerillasının eylemi sırasında, gerillalardan birisi bir kaza kurbanı olabilir veya düşman tarafından yaralanabilir. Şayet "Ateş grubu"nda ilk yardım bilgisi olan biri varsa, yaralıya ilk tedaviyi yapmalıdır. Şehir gerillasında ilk yardım eğitimi çok önemlidir. Mesleği doktor, tıp öğrencisi, sağlık memuru, eczacı olan gerillalar varsa, bunlar, arkadaşlarına sunulmak üzere ilk yardım hakkında küçük bir el kitabı kaleme alabilirler.

Tüm Halk Savaşları deneyimi tanıtlamıştır ki, kır gerillası ortaya çıkartılıp halk ordusu ve kurtarılmış bölge yaratılmadıkça, düşman, her zaman bize ağır darbeler indirebilir.

HALKIN DESTEĞİ

Şehir gerillası, desteğini elde etme amacıyla, eylemini her zaman halkın çıkarları doğrultusunda sürdürecektir. Diktanın her yolsuzluğunun görüldüğü yerde, şehir gerillası buna karşı savaş-

tığını göstermelidir. Hükümetin en büyük gereksinimlerinden birisi de, çok yüksek vergi toplayabilmektir. Bu durumda, gerilla, hemen diktanın maliye sistemine saldırarak, devrimci şiddetin tüm ağırlığı ile işleyişini baltalayacaktır. Yüksek fiyat artışlarının sorumluları olan rejimin kuruluşlarına ve yetkililerine, Brezilyalı ve yabancı zengin tüccarlara, büyük mülk sahiplerine, hayat pahalılığı düşük ücretler ve fahiş kiralalar sayesinde astronomik kârlar elde eden herkese saldırılmalıdır.

Gerillanın halkın yararına işe karışmada gösterdiği inatçılık, halkın desteğini elde etmenin en iyi biçimidir. Vatandaşların oldukça büyük bir bölümü eylemi ciddiye aldığı andan itibaren zafer garantilenmiştir. Dikta, baskıyı artırmaktan başka bir şey yapamayacaktır. Bu da, vatandaşların hayatını daha da dayanılmaz hale sokacaktır. Bozulan fokolar, gorillerin ısrarlı baskıları, tutuklanan suçsuzlar, kapatılan haberleşme yolları... Dikta terörü tahtına kurulacak, siyasi caniler çoğalacaktır. Bunun sonucu, kitlesel siyasi baskı olacaktır. Halk, zorlukları yenmek için, muhaliflerin fiziki tasfiyesinden başka yolu olmayan dikta ile işbirliğine girmeyi reddedecektir. Ülkenin siyasi düzeyi yerini askeri bir düzene bırakacaktır ve “goriller, halkın cezasını çektiği tüm şiddetin, hataların ve eziyetlerin tek sorumlusu olacaklardır. Devrimci savaşın gelişimiyle ortaya çıkan sonucun farkına vardıklarında, goriller çok geç kalmış olacak; uçuruma yuvarlanmaktan kurtulamayacaklardır. Egemen sınıfların soyundan gelme uyutucular, sağ oportünistler, pasifistler; kitleleri yanıltmak ve devrimin patlamasını geciktirmek üzere gorilleri demokrasiyi tekrar kur-

maları, meclisi yeniden toplamaları v.b. için ikna-ya çalışacaklardır. Bundan böyle halkın gözünde seçimler soytarılıktan başka birşey olmayacaktır. Politikleşmiş silahlı eylemler, işte bu soytarılığa karşı halkın desteğini elde etmenin en iyi biçimi olacaktır. Ve işte bu soytarılığa karşı şehir gerillası şiddet saldırısını iki katına çıkararak, savaşımalıdır. Bu şekilde hareket edilerek kongrenin tekrar açılması, diktanın ağzına layık kukla partilerin, icazetli muhalefetin yeniden örgütlenmesi engellenecektir.

İşte böylelikle gerillalar kitlelerin desteğini kazanacaklar, diktayı devirecekler ve Kuzey Amerikan egemenliğini sarsacaklardır. Şehirlerde başkaldırının başladığı andan itibaren, hazırlığı şehir savaşına bağlı olan kır gerillasının harekete geçmesine çalışılacaktır.

ŞEHİR GERİLLASI: GERİLLA YETİŞTİRME OKULU

Devrim; insan, silah ve parayı gerektiren toplumsal bir olaydır. Bu dayanaklar ülkede mevcuttur. Ele geçirmek için kadrolara sahip olmak yeterlidir. Bu kadrolar kendilerine düşen belli başlı iki devrimci niteliği edinmelidirler:

- Kuvvetli bir politik bilinç,
- İyi bir teknik hazırlık.

Bunlar, diktaya ve Birleşik Devletler'e düşman olanların büyük kesiminden sağlanılabilir. Aşağı yukarı hergün, şehir gerillasına katılmaya gönüllü olanlar çıkmaktadır. Bu olgu da, kaç devrimci imha edilirse edilsin, diğerlerinin küllerinden bir yenisinin doğduğunu gösterir. Şehir gerillası düzeyinde olduğu kadar, kır gerillası düze-

yinde en iyi eğitilmiş, tecrübeli kişiler, devrimci savaşın omurgasını ve yakın bir gelecekteki ulusal kurtuluş ordusunun temelini oluştururlar. Ağır bir siyasal mekanizması, bürokratları, oportünistleri, lafazanları ve tasdikçi beyleri olmayan bu ana çekirdek, devrimci eylemlere katılmada tereddüt etmez. O çelik disiplin, uzun süreli taktik ve stratejik bir görüş ve Brezilya gerçeğinin somut koşullarına uygulanan marksist teori, leninizm ve Castro-Guevarizm ile silahlanmış.

Bu örgütten, devrimin zaferinden sonra, yeni Brezilya toplumunu kurma görevini yüklenerek, siyasi-askeri bilinç bütünlüğüne sahip erkek ve kadınlar çıkacaktır. Bu erkek ve kadınlar, işçilerin, öğrencilerin, aydınların, devrimci din adamlarının, iş bulma gereksinmesiyle şehirlere akan ve siyasi bilince sahip kılındıktan sonra köylüleri silahlandırmak üzere tekrar köylere dönecek olan köylülerin arasına katılacaklardır. Ve ancak şehir gerillasından bu çeşit silahlı grupların nüvesi oluşacaktır.

İşçiler, şehirlerin sanayi kesimini çok iyi tanırırlar. Şehir gerillası için işçiler en mükemmel militanlardır. Silah yaparak, sabotajlar hazırlayarak, dinamit sağlayarak, elde silah eylemlere bizzat katılarak grevler, boykotlar, gösteriler düzenleyerek şehir gerillasında yer alırlar.

Topraktan gelen köylüler zekidirler ve ezilenler kitlesiyle şaşırtıcı bir biçimde ilişkiye geçebilirler. Kırıldaki savaş için gerekli destek noktalarını düzenler, sığınakları, silah ve cephaneyi sağlarlar, baklagiller başta olmak üzere yiyecek ihtiyatlarını ayırır, gerillaları besleyecek hayvan sürülerini yetiştirir, yol gösterici bulur ve haber alma servislerini örgütlerler.

Kesin kararlı öğrenciler, pasifist ve oportünist tabuları yerle bir eder, kısa zamanda siyasal, teknik ve askeri bir bütünlüğe sahip olurlar. İleride uğraşacakları büyük bir iş olmadığı için, okudukları okullardan bir kez atıldıklarında kendilerini baştan sona devrime adayabilirler.

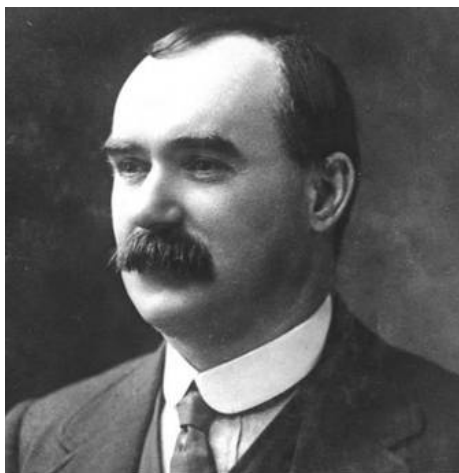
Aydınlar; keyfiliğe, toplumsal adaletsizliğe ve diktanın insanlık dışılığına karşı savaşta temel bir rol oynarlar. Büyük bir etkinlik ve haberleşme olanağına sahip olduklarından, devrimci alevi yaşatırlar. Aydın ve sanatçıların şehir gerillasına katılmaları Brezilya devriminin en önemli kazançlarından biridir.

Çeşitli mezhepteki din idamlarının davaya bağlanması, halk ile ve özellikle ülkenin işçi, köylü ve kadınları ile ilişkiye geçme konusunda önemlidir. Şehir gerillasına girmiş hemşehrilerimizden bazıları, özellikle banka ve kışlalara ve de hapishanelere yapılan hücumlar süresince müthiş bir savaşçılık ve dayanıklılık örneği verdiler.

Şehir gerillası, mükemmel bir gerilla yetiştirme okuludur. Şoför, haberci, suikastçı, soruşturmacı, propagandist veya sabotajcı olsun, kadın veya erkek olsun, gerillalar aynı tehlikelere karşı beraber savaşır, beraber acı çekerler ve göğüs gererler.

Haziran, 1969
CARLOS MARİGHELLA

JAMES CONNOLLY

BÖLÜM III

SOKAK SAVAŞI

Bu yazı, İrlandalı Marksist James Connolly'nin Worker's Republic (İşçi Cumhuriyeti) adlı gazetede, 1915 Mayıs-Haziran aylarında yayınladığı bir dizi makaleden biridir. 1830-1905 yılları arasında görülen şehir ayaklanmalarını inceleyen bu makalelerde; Rusya deneyinin, "en ileri silahlarla ve bilgiyle donanmış bile olsa meslekten bir askerin, iş şehir savaşına dökülünce, bilinçli ve kararlı sivil devrimciler karşısında adamakıllı bocaladığı" gerçeğini ortaya çıkardığını öne sürmektedir. Connolly, yazılarının başındaki önsözde, bunların "üyelerimizi, başarmak için el ele verdikleri işte aydınlatıp eğiteceğini" umduğunu ve "kendisine verilecek her görevi başarmaya hazır bir Vatandaş Ordusunu en mükemmel hale getirmek amacıyla okunmasını; bunu yapmak isteyenler için bir değer ifade etmesi gerektiğini" belirtmektedir.

Bu görev, 1916 yılının Bahar Yortusu Ayaklanmasında yerine getirilecektir.

ASKERİ ANLAMDA SOKAK NEDİR?

Sokak, şehirde bulunan bir geçittir. Geçit, birliklerin cephe daraltarak geçmek zorunda olduğu, dolayısıyla düşman için iyi bir hedef teşkil eden dar boğazlara verilen addır. Özellikle iki yakası düşman tarafından tutulmuşsa, geçitte askerlerin manevra yapması son derece zordur.

Bir dağ geçidinin iki yakası yamaçlarla sınırlıdır. Bir köprü de, iki yakası ırmakla sınırlanmış bir geçittir. Sokak ise, iki yakası evlerle çevrili bir geçittir.

Bir dağ geçidini güven içinde aşmak için herşeyden önce iki yakanın yancı birlikler tarafından tutulması gerekir. Bir köprüyü geçerken de, ırmağın alt ve üst yakaları tüfek ya da makineli tüfekle kontrol edilmeli, böylece geçiş güven altına alınmalıdır. İyi barikatlanmış bir sokağı ele geçirmek ve iki yanındaki evlerde üslenmiş kuvvetleri yakalamak için ise evlere girmek ve göğüs göğüse, yumruk yumruğa savaşı göze almak zorunluluğu vardır. Barikatı top ateşinden zarar görmeyecek bir yere kurulmuş olan sokağa karşı cephe saldırısına girilemez. Yeter ki, barikat top ateşinden korunabilecek bir uzaklıkta olsun. Topçu bataryasını barikatın bir iki yüz metre yakınına kurmak, iyi eğitim görmemiş birliklerin bile tüfeklerle bu bataryayı zararsız hale getirmelerine yol açacaktır.

Moskova devrimi sırasında, başkaldıranların elinde seksen yerine sekiz yüz tüfek bulunsaydı, topçuları yerle bir etmeleri iştenden bile olmayacaktı.

Haziran 1848 Paris ayaklanmasında, kasa ve köylerin nasıl ele geçirilmesi gerektiğini görüyoruz. Sokakların kilit noktalarına barikatlar kuruluyor. Anayollara değil, bunları denetleyebilen sokaklara kurulmaları gerekli. Evlere girilerek sokaklar boyunca evlerde geçitler, yani hem yan hem de ön duvarlarda delikler açılıyor. Pencere, kum torbaları, taş ve toprak dolu kutular, tuğla, dolap ve içine akla ne gelirse doldurulmuş diğer ev eşyası ile kapatılıyor.

İşte böylece kurulmuş savunma mevzileri ardından, isyancılar, askeri birlikler üstüne ateş yağdırmışlardır. Bunun için de duvarlarda bu amaçla açılmış deliklerden yararlanmışlardır.

Napolyon'a karşı savaşan müttefiklerin Paris'e saldırısında da, bu şekilde savunulan bir köy, İngiltere'nin Prusyalı müttefiklerinin bir çok hücumunu püskürtebilmişti. Prusyalıların imdadına İngilizler yetişince, bunlar da cephe taarruzunu göze alamadılar ve önce baştaki bir eve girmek, sonra da birer birer evlere sızmak suretiyle köyün bir kısmını ele geçirdiler. Böylece bütün çarpışma evlerde cereyan etti, tüfek çok küçük bir rol oynadı. Sokağın sadece bir yakası İngilizlerin eline geçti. Ateşkes ilan edildiği zaman köyün yarısı İngilizlerde, yarısı Fransızlardaydı.

Ateşkesin arkasından barış geldi. Barış antlaşması imzalandığında köyün tek sokağının iki yakası hala düşman kuvvetlerinin elindeydi.

Bir şehir, kasaba, köy binasının savunulması da aynı kurallar içinde yürütülmelidir. Bütün dayanakları yenilmiş bile olsa, ele geçirilmemiş bir bina her zaman için bir tehlike yatağıdır. Çevresindeki barikatlar tahrip edilmiş bile olsa, hiçbir birlik, binayı düşman elinde bırakıp geri çekilme yolunu tutamaz. Çünkü geri çekildikleri takdirde, ilerde buradan açılacak ateş altında kalmaları tehlikesi ortaya çıkacaktır. Böylece, geride ele geçirilmemiş bir düşman kuvvetini barındıran bir binanın bulunuşu, felaketin ta kendisidir. Demek oluyor ki, sağlam bir binayı bir kale haline getirerek, kasabanın ya da köyün savunmasını bu çekirdekten yürütmeğe kalkmak, ister düzenli ordu ister başkaldıranlar için olsun,

savunma gücü hazırlıklarının başlıca amacı olarak ele alınacak bir tedbirdir.

1870 Fransa-Prusya Savaşında, Geissberg şatosu ya da kalesi, 4 Ağustos'taki Fransız cephesi için işte böyle bir durum arz ediyordu. Burası Fransızların elindeydi. Almanlar düşmanın bütün destekleme birliklerini sürüp şatonun dış avlularına kadar girmişler, fakat sonradan, pencerelerden ve duvar deliklerinden açılan yaylım ateşle geriye püskürtülmüşlerdi. Binanın sekiz yüz metre kadar yakınına dört topçu bataryası yerleştiren Almanlar duvarları şiddetli bir ateşle dövmüşlerdi. Ardı arkası kesilmeden bataryanın biri bırakıyor, öteki alıyordu. Bu bina ele geçirilinceye kadar tüm Alman ordusunun ileri hareketi durmuştu. Sadece iki yüz kişinin savunduğu bu şatoyu ele geçirmek için Almanlar, yirmi üç subay ve üç yüz yirmi dokuz erini kaybettiler.

Aynı savaşta, Bazeilles köyü de, iyi savunulmuş evlere dayanan bir savunma gücünün benzer örneğini verdi. Almanlar, Fransızları saf dışı ederek bir çatışmaya meydan vermeden köye girmişlerdi. Fakat köyün bir başından öteki başına geçebilmeleri için, bütün birliklerin tam yedi saat savaşmaları gerekti.

Geçitleri ve vadileri yüzünden, dağlık bir ülkede girişilecek askeri eylemler her zaman güçlük arzetmektedir. Şehir de, sokakların ve dar yolların yarattığı büyük bir geçitler ve vadiler labirentinden başka bir şey değildir. Düzgün birliklerin dağlarda karşılaştığı her güçlük şehirde yüz misli artmaktadır. Düzensiz bir kuvvet ya da bir çete için dağlarda üstesinden gelinemeyecek kadar büyük güçlükler olmasına karşılık, sokaklarda, halkın sevgisi sayesinde

işler tıkr tıkr yürümektedir.

İncelediğimiz örnekten çıkartılması gereken genel kural, Vatandaş Ordusu gibi bir halk kuvveti için, katılacağı bir halk savaşında savunmanın son derece önemli olduğudur. Bir yerin pasif savunması sadece değersiz bir eylem olarak kalmaz. Buna karşılık aktif savunma düşmanın oradaki üstünlüğünü, hatta varlığını tehdit eder. Komutanın dehası, böyle bir savunma için uygun yeri bulabilmekte, adamlarının hüneri, bu yeri hazırlayıp sağlam bir kale haline getirmekte ve cesaret, bu yeri savunabilmektedir. İşte bu deha, hüner ve cesaretin birleşmesinden, askeri başarının çiçekleri fişkıracaktır.

Vatandaş Ordusu ve İrlandalı Gönüllüler, bu niteliklerini deneylerle ispatlamak isteyen herkese kapılarını açmış olan kuruluşlardır.

JAMES CONNOLLY
Revolutin Warfare, (Broşür), New
Book Publication, Dublin ve Belfast
1966, s 32-34.

GABY WEBER

BÖLÜM IV

GERİLLA BİLANÇO ÇIKARIYOR!
DİE GUERİLLA ZİEHT BİLANZ,
(Focus Verlag, Giessen 1989)

GİRİŞ

Altmışlı yılların sonu ile yetmişli yılların başında Latin Amerika, özellikle Cono Sur*'da yer alan Arjantin, Şili, Uruguay ve Bolivya, büyük toplumsal dönüşümlerin yaşandığı bir kıta izlenimi veriyordu. Küba ve Cezayir devrimlerinin etkisiyle, bu kıtada, sansasyonel eylemleriyle dünya çapında manşetlere geçen ve halk içerisinde büyük sempatiye sahip olan gerilla örgütleri kurulmuştu.

1972 Kasım'ında Şilili MIR'in ("Devrimci Sol Hareket") daveti üzerine Arjantinli PRT ("Devrimci İşçiler Partisi") ve Uruguaylı MLN Tupamaro ("Ulusal Kurtuluş Hareketi") politbürolarının üç üyesi Santiago'ya gelmişlerdi. Ziyaretin sebebi, MIR Genel Sekreteri Miquel Enriquez'in açış konuşmasından anlaşıldığı gibi, Cono Sur'daki silahlı mücadelenin enternasyonalleştirilmesi idi. Tartışma tutanakları çeşitli yerlere ulaştırıldı ve dördüncü bir gerilla grubu, Bolivyalı "Ulusal Kurtuluş Ordusu" (ELN) da bu tartışmalara katıldı. 1973 Eylül'ünde Şili'deki darbeden sonra ilişkiler güçleşti, ancak buna rağmen bir ortak kadro okulu ve dergi ortaya çıktı. Yılın sonunda haftalık görüşmeler kararlaştırıldı ve 1974 yılının başında resmi olarak "Devrimci Koordinasyon Cuntası"nın (JCR) doğumu ilan edildi.

***Cono Sur:**Güney Amerika'nın güneyi; güney konisi.

Ancak bu, silahlı mücadelede nitel bir sıçrama olarak planlanmasına rağmen başlangıç aşamasını geçemedi. Çünkü bu arada sadece Şili (Eylül 1973), Bolivya (Ağustos 1971) ve Uruguay'da (Haziran 1973) askerler başarılı darbeler yapmakla kalmamış; 1976 Mart'ında generallerin darbe yapacağı Arjantin'de de, daha önceki yıllarda ölüm mangaları rejim karşıtlarına karşı planlı saldırılar düzenlemişlerdi.

Baskı her ülkede bir başka yüze sahipti: Bolivya'da yüzlerce insanın ölümüyle sonuçlanan askerlerin kırsal kesimlerde gerçekleştirdiği katliamlar olmuştu; ELN gerillalarının aldığı cezalar ise kısmen daha azdı. Şili'de darbeden sonra binlerce insan vuruldu, Arjantin'de tüm bir kuşak yok edildi; orada askerler insan hakları örgütlerinin tahminlerine göre 30.000 civarında insanı "kayıplara" karıştırdılar. Uruguay'da ise ne kırsal kesimde katliamlar, ne toplu bir şekilde kurşuna dizmeler, ne de kitlesel bir şekilde kaybetmeler yaşandı; burada Tupamarolar uzun cezalara çarptırıldılar ve bilimsel metodlarla oluşturulan "beyin yıkaması"na tabi tutuldular.

Baskının bu dört ülkede gösterdiği değişik görünümüne rağmen ortak bir yanı da vardı: İşkence aracılığıyla politik-askeri örgütlere (ki bu gerillanın kendisi tarafından açıklanan karakteriydi) öyle sert darbeler vuruldu ki, bu çok kısa bir sürede hem askeri hem de politik açıdan yok oluş anlamına gelmişti.

Baskı, gerillalarla yetinmiyordu. Bir kez çığırından çıkınca her renkten politikacıya, sendikacıya ve tüm ilerici örgütlere karşı pervasızca geliştiriliyordu. Buna paralel olarak liberal ekonomik sistemler kurdular. Bunlar liberal diye

adlandırılıyor, çünkü burada devletin tüm müdahalesi ortadan kaldırılıyor ve sadece kuvvetlinin kanunu geçerli hale geliyor.

Cono Sur'da yetmişli yıllar, inanılmaz bir uyanış hevesi tarafından belirlenirken; daha sonraki yıllar, sadece kısmen ilerici olan kımıldanmaları bile yok eden askerlere aitti. Seksenli yılların başından itibaren Cono Sur'un hemen hemen tüm ülkeleri, her ne kadar askerler güçlü pozisyonlarını korusalar da, başka deyimle tüfekleri hemen yanı başında olsa da demokratikleştirildi.

Bugün yarı kıta bir başka tablo sunuyor: Altmışlı ve yetmişli yılların uyanış hevesi artık gerilerde kalmış, halklar yıkımla karşı karşıya ve diktatörlükler sadece örgütleri değil başka şeyleri de yok etmiş benziyor! Kafalarda da iktidar kurmuşa benziyorlar! Tüm hatalara rağmen toplumsal değişimin motoru ve ifadesi olan eskinin gerillası -geri kalan sol gibi- bir çıkmaza girmiş görünüyor! Latin Amerika'nın yoksullaştırılması şaşılacak bir tempoda ilerlerken, toplumsal şartları değiştirmeye aday güçler yerlerinde sayıyor gibiler! Buna karşılık sağ ve aşırı sağ güçler ise seçimleri manipülasyona ihtiyaç duymadan kazanabiliyorlar.

Alınan yenilgi, hareketlerin hiçbirisi tarafından sistematik olarak değerlendirilmedi. Stratejik ve ideolojik derin bir incelemeye ihtiyaç duyuyor, ancak buna kimse cesaret edemiyor gibi! Kendi tarihlerinin ve hatalarının analizi yapılmayınca sadece yanlışlar tekrarlanmıyor, aynı zamanda daha ağır yanlışlara düşülüyor.

Toplumun azımsanamayacak bir bölümü önceleri gerillaya sempati ve ümit beslerken,

bugün yapılan benzer bir deneme eskinin sempatisini nefrete ve hor bakmaya dönüştürüyor. (abç) - Tablada kışlasının 1989 Ocak ayında eski ERP üyeleri tarafından işgal edilmesi olayında bu böyle oldu; gerillalar terörist ve canavar oldu. Önceleri egemenler için politik sorun olan bir şey, böylece adi vaka düzeyine indirgenebildi.

Bu kitap, ortaya atılan sorulara cevap ve analizler sunmayacak.

Bu kitap, bir tartışma süreci için sadece materyal sunmayı hedefliyor. Gerilla örgütlerinin tarihini ise, zaten yazamaz.

Açıklayıcı ve uzun önsöz, sadece global bağlamı kaba hatlarıyla çizmeye ve daha iyi anlayabilmek için kimi arka plan bilgilerini vermeye hizmet ediyor. Konuşmaların hedefi, geçmiş tecrübenin bir bilançosunu çıkarmak, yenilginin sebeplerini araştırmak ve değişen dünya durumu ışığında gelecek için perspektifler ve dünün tasarılarının bugünkü geçerliliği üzerine konuşmak.

Şu ana kadar gerilla örgütlerinin hiçbirisi kapsamlı bir özeleştiri sunmadı. Gerçi MLN şu anda kendi tarihini yazmakla meşgul, ancak 1985 yılında legal koşullarda yaptıkları kongrede verdikleri özeleştiri sözü havada kaldı. Resmi bir anlatımın eksikliği yüzünden ister istemez hareketlerin eski önderlerinin kişisel düşünceleri sorulacak.

Burada yayınlanan röportajlar kendi özel görüşlerimi içeriyor, yani bir örgütün görüşünü içermiyor.

Röportaj için; 1974 yılında "Devrimci Koordinasyon Cuntası"nı kuran dört ülkenin hareketlerinden beşer kişi seçildi. Bunlar, o örgütlerin

önderleri ve orta düzeyli insanlardı. Karşı tarafa geçenlerin ya da işkencede çözülenlerin anlamlarına, (bugün politik olarak ciddiye alınmayacak kişilerle röportajlar gibi), gerek duyulmadı.

Tabii ki sadece eski "Devrimci Koordinasyon Cuntası"nı (JCR) kuran dört ülkeye bakmak ve Peru'yu -daha da önemlisi- Brezilya'yı ele almamak bir sorun. Son 35 yıldır kamuoyu tarafından az tanınan birçok gerilla kurma girişiminin olduğu Paraguay da var tabii. Komünist partilerinin ve örneğin Şili'deki Frente Patriótico Manuel Rodriquez gibi hareketlerin gelişimi -ve krizi- de konu açısından büyük önem taşıyor. Sadece FPMR'nin 1983'den sonra bağımsız politik-askeri bir örgütlenme olmayıp KP'nin silahlı kolu olarak ortaya çıkmış olması gerçeği yanında, özellikle yerel nedenler de deneyimin kısıtlanmasını etkiledi.

Sorun, röportajlar sırasında herhangi bir müzakere yapmak değil, soruların yöneltildiği kişilerin kendi kelimeleriyle kendi düşüncelerini ve sorularını özgürce dile getirmeleriydi. Bundan dolayı -tamamen gazeteciliğe aykırı bir şekilde- daha çok asgariye indirgenmiş kısa ve öz sorular var. Röportaj biçimi korundu, çünkü önemli olan analiz değil, dünün gerillalarının, pozisyonlarını açıklamasıydı. Bir gazetecinin bir eylemi ya da düşünce tarzını "yanılgı" diye değerlendirmesinin politik anlamı, buna bir gerillanın 15 yıl sonra "yanılgı" etiketini yapıştırmasından farklıdır.

Soruların yöneltildiği kişilerin hemen hemen yarısı, hukuksal ya da güvenlik sebeplerinden dolayı gizli kalmayı tercih etti. Bu durumda soru yöneltilen kişilere sadece bir ön isim verildi.

* * *

Devrim ve sosyalizm; bu, Latin Amerika'da altmışlı yıllara kadar komünist partilerinin felç edici aşamalar düşüncesi anlamına geliyordu. KP'ler bu tarihe kadar, üretici güçlerin gelişimini ilerletmek için solun feodal ve yarı-feodal ege-menlik ilişkilerine sahip olan Güney Amerika ülkelerinde önce burjuvazinin demokratik kesimiyle ittifak yapması gerektiğinden hareket etmişlerdi. Kapitalizm ve işçi sınıfı geliştikten sonra, sosyalist devrimin gerçekleştirilebileceği söyleniyordu. Aşamalar şeması, devrimcilerin bu süre içerisindeki görevinin, güç toplayabilmek ve örgütü inşaa edebilmek için parlamentarizmi ve legaliteyi korumaktan ibaret olduğunu söylüyordu. Ocak 1959'da silahlı kişilerden oluşan bir grup, Küba'nın Sierra Maestra'sından şehirlere indiğinde ve diyalektiğin ve tarihsel materyalizmin bütün KP'ler açısından kutsal yasalarını çiğniyor gibi göründüklerinde, ideolojik çevre böyleydi: Aşamalar teorisine müsamaha göstermeksizin devrimi yaptılar. Kimi kararlıların silahlı mücadelesinin emperyalizm yanlısı rejimleri yıkmamanın etkili bir yolu ve sosyalizm için bir şart olduğunu tüm dünyaya böylece kanıtladılar. "Anti-emperyalist ve sosyalist devrimi yapmak zorundayız" diye açıklıyordu Fidel Castro 1961 Aralık ayında ve devam ediyordu: "Bir devrimden daha önemli bir şey yoktur, insanlığın büyük diyalektik gerçeği budur: Emperyalizme karşı sadece sosyalizm durmaktadır." Kübalılar, özellikle Ernesto "Che" Guevara, yerli burjuvazilerin demokratik karakterli olduğu yolundaki KP teorisine karşı çıkıyordu: "Milli burjuvaziler" diyordu Che, Mayıs 1967'de yazdığı efsanevi "Üç Kıtaya

Mektup"da, "emperyalizme karşı kendilerine ait bir tasarı sunma yeteneğini kaybetmişlerdir; bir zamanlar böyle bir şeye sahip olmuş olsalar bile..." Burjuvazinin sözde ilerici kesimleriyle bir ittifak yerine, "yeni insan" kapitalist yabancılaşmanın kötülüklerini ortadan kaldırmalıydı; üretimin artırılması için ekonomik teşvikleri ve sosyalist devletin kârlılığını kesin olarak reddeden Che, "yeni insanın" yaratılmasının devrimin son hedefi olduğunu söylüyordu.

Küba ve de Cezayir devriminin ikinci bir kıtasal etkisi daha vardı: Silahlı mücadele, sosyalizmi kurmak için iktidarı ele geçirmenin vazgeçilmez bir şartı olmuştu. Egemen sınıfın askeri aygıtının parçalanması, proletaryanın zaferi için önkoşuldu. Balta değmemiş ormanlarda ve dağlarda emin bir geri çekilme alanına sahip olan ve buralardan silahla politika yapacak gerilla, başarı sözü veren bir metoda benziyordu. "Gerilla halkın savaşı öncüsüdür" ve "Focus, devrimin objektif şartlarının yaratılmasına katkıda bulunabilir", diye yazıyordu Che Guevara ve uyararak ekliyordu: "Bu, halkın desteği olmaksızın kaçınılmaz bir kargaşanın başlangıcıdır."

Che için "Focus'un", yani gerilla çekirdeğinin devrimin taşıyıcısı olduğu ifadesi gerçeklerden çok, Fransız teorisyeni Régis Debray'ın yorumuna dayanmaktadır.

Küba Devrimi Latin Amerika solcularının beyinlerini ve kalplerini fethetmişti. Giderek daha fazla insan KP'lerin aşamalar teorisinden uzaklaşıyor ve altmışlı yılların sonundan itibaren silahlı mücadeleye yaklaşıyordu: Uruguay'da MLN-Tupamarolar ve Arjantin'de PRT ün kazandı Bolivya'da Che Guevara, Peredo kardeşlerle

ELN'yi kurdu, Brezilya'da Carlos Marighella ve yüzbaşı Carlos Lamarca silahlı örgütler yarattılar ve Şili'de MIR oluştu. Kırlarda kısmen küçümse-nemeyecek üslere sahip olmalarına rağmen, faaliyetlerinin ağırlık noktasını şehirler ve buralarda da özellikle öğrenciler ve yoksul mahalleler oluşturunuyordu.

Sadece Bolivya'da ELN, baştan itibaren dağları tercih etti.

Latin Amerika'da politik-askeri örgütlerin oluşumu ABD emperyalizminin değişen stratejisine karşı bir cevaptı da. Washington'daki Büyük Birader'in politikası geçen yüzyılın ortasından beri -ilk ABD müdahalesi, 1853'de "Amerikan yaşamının ve Amerikan çıkarlarının korunması için" Nikaragua'ya karşı yapılmıştı- ABD ordularının orada "Pax Americana"yı yeniden kurmak üzere arka bahçeye yaptıkları müdahalelerden oluşuyordu. 26. ABD Başkanı Theodore Roosevelt'in 20. yüzyılın başında müdahale politikasını ifade ettiği gibi "big stick" -kalın sopa- doktrini hâkimdi: Daha sonra Washington'a, stars and strips (ABD bayrağı) ile eş anlamlı olan batı medeniyetinin korunmasında dünya jandarması rolü düştü. "Big Stick" politikası, 1961 Nisan'ında CIA tarafından finanse edilen ve yönlendirilen mülteci Kübalılar, Küba'nın Domuzlar Koyu'na çıkartma yaptıklarında ve orada sefil bir şekilde kaybettiklerinde, çoktan son bulmuştu.

Her ne kadar "arka bahçede" hâkimiyet kurmaya yönelik ABD doktrinlerinin geçerlilik -bıçakla keser gibi ayrılamazsa da -1965'de Dominik Cumhuriyeti'ne yapılan ABD müdahalesi ve Kuzey Amerikalı deniz kuvvetlerinin 1983'de Grenada'ya yaptığı çıkartma daha sonra geçerli-

lik kazanan askeri teorilerin değil daha çok "big stick"ın yürürlükte olduğunu gösteriyor- Domuzlar Koyu eyleminin başarısızlığa uğraması imparatorluğun yeni stratejisinin başlangıcını oluşturuyor.

1961 Ocak ayında henüz yeni seçilen ABD Başkanı John F. Kennedy ilk konuşmasında, Güney'deki "zavallı yeğenlerle" yeni bir ilişkinin kurulacağını ve İlerleme İçin İttifak"ı müjdeliyordu. Sorun, sonunda "sefaletin zincirlerini parçalamaktır" deniliyordu. Kendisinin yeni "İlerleme İçin İttifak"ı (Alianza Para El Progreso) ABD'li güvenlik politikacılarının, devrimci akımların bir bütün olarak sadece dünya komünizmi tarafından yönlendirilmediği, tersine, köklerinin ülkelerindeki sosyal adaletsizliklere dayandığı şeklindeki düşüncelerinden hareket ediyordu.

Sol düşünceleri henüz başlangıçta boğabilmek için artık baskı, sosyal reformlarla birleştirilecekti.

Washington artık gelecekte şimdiye kadar olduğu gibi sadece diktatörlükleri değil, demokrasileri de destekleyecek; Güney Amerika'da ekonomik büyümeyi sağlayabilmek için uzun vadeli krediler hazır tutulacak, fiyatlar istikrara kavuşturulacak, bir toprak reformu uygulanacak ve gecekonduları ortadan kaldırmak için konut yapımı desteklenecekti.

Halk eğitim programları cehaleti, kırdaki kurulacak sağlık merkezleri çocuk ölümünü kökünden kazıyacaktı!

Bunlar sadece güzel laflar olarak kalmadı, bunları çeşitli uygulamalar da izledi. Aniden teknik yardım programları ve üniversiteler için burslar sunulmaya başlanmıştı. Kennedy'nin üç yıllık

başkanlık döneminde Latin Amerika'ya son 16 yıldan üç misli daha fazla para akmıştı.

Ağustos 1961'de -Kennedy'nin göreve başlamasından sadece sekiz ay sonra -Uruguay'ın kibar sahil şehri Punta del Este'de, Kennedy'nin "Bu devrim aracılığıyla yakın geleceğimizi şekillendirmek için buluşuyoruz" parolasıyla açtığı, Latin Amerikan Devletleri Konferansı yapıldı. Kıta'nın 20 ülkesi tarafından imzalanan Punta del Este Sözleşmesi öyle ilericiydi ki, Küba'nın temsilcisi Che Guevara dahi buna karşı çıkamamış, sadece çekimser kalmıştı. O sırada basında çıkan haberlerde şöyle deniyordu: Amerika'da şimdi iki devrimci hükümet vardır: Küba ve Washington. "Büyük birader'in" kaba kavgacı müdahale politikasının artık köhneleştiği ve komünizme karşı mücadelede sadece askeri olmayan ince baskı metotlarının gerekli hale geldiği bu sırada görmezlikten geliniyordu. "İlerleme İçin İttifak" Programlarıyla yoksulların en yoksullarına, bunları sistem değiştiricilerinin kollarına itmemek için, biraz yardım edilecek "yukarıdan devrimle" "aşağıdan devrimin" önüne set çekilecekti.

Birleşik Devletler, Punta del Este'de, bu "devrimin" gerçekleşmesi için o ana kadar yaptıkları ekonomik yardımların dört mislini kullanıma sunacaklarına dair garanti verdiler. On yılda "ilerleme-planı" için toplam 80 milyar dolar harcanacaktı.

Önceleri sözü verilen yardımlar gerçekten Kuzey'den Güney'e doğru akmaya başladı, bu ABD medyalarının yaydığı gibi komşu sevgisinden yapılmıyordu; tabii ki, ABD bu süre içerisinde Latin Amerika'daki ekonomik ve politik nüfuzu-

nu oldukça geliştirip yaydı ve 60'lı yıllarda İkinci Dünya Savaşı'nın etkilerinden giderek kurtulan ve Güney yarımküresine doğru uzanmaya başlayan Avrupalı sanayi devletlerini hissedilir bir şekilde geri püskürttü.

"İttifakın" ilk yılı iyi geçti, gelişme programları için Latin Amerika ülkeleri 8 milyar dolar sağladılar, ABD bir milyar ve uluslararası örgütler de bir milyar verdi. Özellikle Şili'de "İlerleme İçin İttifak" felsefesi yankı buldu. Santiago ve orada oturan Latin Amerika Ekonomik Komisyonu CEPAL, Güney Amerika ülkelerinin sözcüsü haline geldi; "Desarrollismo" (Gelişmecilik) üçüncü dünyanın kalkınma teorisi ortaya çıktı. Gerçi Kennedy'nin ve "İlerleme İttifakı"nın bolca sunduğu nimetler -ilan edildiği gibi- en yoksullara değil orta tabakaya ve orta tabaka işletmelerine akıyordu. Ama küçümsenemeyecek bir iç pazar ve yeni bir ulusal öz bilinç de oluşmuştu.

Ancak 1963 Kasım'ında Kennedy'nin öldürülmesiyle ittifak da öldü. Altyapı'nın geliştirilmesi için para yardımı yerine, Washington, Güneye giderek daha az para gönderiyordu ve şirin slogan "İlerleme İttifakı" altında Latin Amerika'ya ulaşanın ise bir zamanların gelişme fikriyle artık çok fazla alâkası yoktu: Ticari krediler verildi, Barış Gücü finanse edildi ve kendi tarım ekonomilerinin üretim fazlası, gıda maddeleri hediye olarak Güney'e aktarıldı. Vietnam Savaşı muazzam miktarda paraya mal olmaya başlamıştı ve ittifakın "sosyal rüyaları" için geriye bir şey kalmamıştı. Kaldı ki, Latin Amerika'da komünizm tehlikesi şimdilik atlatılmışa benziyordu ve ikinci bir Fidel Castro tehlikesi yoktu.

* * *

Değişen dünya durumu, altmışlı yılların ortalarından sonra yeni bir doktrini gerekli kılıyordu: Brezilya'da popülist bir hükümet iktidara gelmişti ve Başbakan Joao Goulart bayrağına bir toprak reformunu ve çokuluslu firmaların kâr transferinin sınırlandırılmasını yazmıştı. Gerçi Goulart'la devrimci bir hükümet değil ama ABD çıkarlarıyla çelişkide olan milliyetçi bir hükümet iktidara gelmişti. Brezilya gibi dev bir ülkede "İlerleme İçin İttifak" türü birkaç reformcukla bir şey yapmak mümkün değildi. 1 Nisan 1964'de ABD tarafından yönlendirilen bir darbe ile Goulart hükümeti devrildi ve böylece Latin Amerika için yeni bir sayfa açıldı: Askeri diktatörlükler sayfası.

Brezilya'daki darbe ile Washington'da yeni bir doktrin doğdu: Ulusal Güvenlik Doktrini.

Ulusal Güvenlik Doktrini, uluslararası komünizmin amacına ulaşmak için toplumu içten çökertmeyi amaçladığını savunuyordu. Bu iç düşmana karşı tüm metotlarla, yasaların dışında da, mücadele edilmesi gerekiyordu. Bilimsel yöntemlerle işkence, silahlı kuvvetlerin yüksek kumandasına bağlı paramiliter çeteler ve rejim karşıtlarının öldürülmesi Ulusal Güvenlik Doktrini'nin ayrılmaz parçalarıdır. Devlet sınırları artık geçerli değildir; geçerli olan ideolojik sınırlardır, geçerli olan dünya komünizminin ve onun emrindeki iç düşmanın geri püskürtülmesinden ibaret olan Batı'nın ortaklığıdır. Askerler, çıkarlarının savunulmasında kendi devlet sınırlarının dışında da Ulusal Güvenlik Doktrini'ne göre harekete geçebilirler, tüm devletlerin silahlı kuvvetleri ortak çalışabilir ve baskıyı koordine edebilir-

ler. ABD askeri akademilerinde yüksek dereceden askerler baskı tekniklerinin tümüyle tanışık hale getirileceklerdir. Ulusal Güvenlik Doktrini uyarınca silahlı kuvvetlere sadece baskıya indirgenemeyecek yeni bir sosyal rol verilmektedir. Askeri diktatörlükleri kurmakla devletin tüm fonksiyonlarını üstlenmekte, devlet işletmelerinin (kötü) idarecileri, (kötü) diplomatları ve (kötü) plancıları olmaktadırlar

Ulusal Güvenlik Doktrini daha sonra ek bir unsurla genişletildi: Ayaklanmaya Karşı Mücadele / "Counter-insurgency".

Bu, altmışlı yıllarda gerilla hareketlerinin ortaya çıkışına bir yanıtı ve gerilla hareketleri de Ulusal Güvenlik Doktrini'ne bir cevaptı.

Counter-insurgency, ağırlığı, gizli servislerin geliştirilip güçlendirilmesine, baskı metotlarının incelenmesine ve basın faaliyetine verdi.

İnsanların kafasını fethetmek gerekiyordu.

ABD dostu medyalara milyonlar akıtıldı, sağ gazeteciler finanse edildi ve uluslararası basın kuruluşları, insan ve basın özgürlüğünün ABD yorumuyla donatılıp yetiştirildi. "İlerleme İttifakı"nın eski fikri toprak reformu da yeniden mezardan çıkarıldı ve örneğin Guatemala ve El Salvador'da -sınırlı bir şekilde- uygulandı.

Ayaklanmaya karşı önlem alıcı mücadelelerin anlamı; balığın, yani gerillanın hareket ettiği suyu zehirlemektir. Ulusal Güvenlik Doktrini ve Ayaklanmaya Karşı Mücadele Konsepti en belirgin şekilde Uruguay'da ürün verdi. Washington altmışlı yılların sonunda buraya yerli polisi, Brezilya'nın işkence odalarındaki son buluşlarıyla tanıştırmak üzere kalkınma danışmanı kılıfı altında

işkence uzmanı Daniel Mitrione'yi göndermişti. Görevi Tupamaro'lara karşı mücadeleleydi.

Ulusal Güvenlik Doktrini silahlı örgütlere karşı mücadelede etkili bir araç olarak belirmişti. Bütün ülkelerde gerilla aygıtları parçalandı, bu örgütlerin birçoğu iki aparata karşı mücadeleyi, gerillanın orduya ve polise karşı mücadelesini benimsemişlerdi ve tabii ki bu mücadelede kaybettiler.

Gerilla düşman karşısında sadece lojistik açıdan güçsüz değildir. "Subversion"a (yıkıcılık) karşı mücadelede silahlı kuvvetler, kurtuluş, özgürlük ve adalet için mücadele edenlerin hiçbir zaman kullanamayacağı bir silahı kullanmaktadırlar: İşkence ve ölüm mangaları. Ulusal Güvenlik Doktrini'nin merkezi unsurları olan bu iki araç, siyasi-askeri örgütlenmelere ölüm darbesini vurmaktadır. Ek olarak röportajlara katılanların ileriki sayfalarda anlatacakları bir dizi taktik, teorik ve ideolojik hata da sayılmalıdır.

Gerillanın dağıtılmasından sonra askerler ilerici olan her şeye karşı, solun geleneksel partilerine, sendikalarına ve hatta farklı düşünen herkese karşı cephe aldılar. Söz konusu olan sadece gerilla ve halk hareketleri tarafından tehdit edilen burjuva düzeninin yeniden kurulması değil, yeni bir toplum modeliydi. Bunu yerleştirebilmek için generaller iktidarı almak zorundaydılar. O sıralarda sadece Kolombiya ve Venezüella'da kısmen demokratik hükümetler iktidarlarını koruyabiliyorlardı. Askerler, ilerleme ittifakının romantik rüyalarına son veren yeni liberal ekonomik sistemler yerleştirdiler. Böylece güçler dengesi, artık sözde de olsa sosyal reformları talep etme ihtiyacında olmayan imparatorluk

lehine değişmişti. Artık sorun gecekonduların ve cahilliğin yok edilmesi değildi; gündemde engelsiz serbest piyasa ekonomisi ve Latin Amerika pazarlarının endüstri uluslarına açılması vardı. Emperyalizm ve ona bağlı askeri egemenler Latin Amerika'da kayıplara önem vermeyen, örneğin milli burjuvazilerin çıkarlarını gözetmeyen bir politika izlediler. Düşük gümrük vergileri bir taraftan, tüm sübvansiyonların silinmesi diğer taraftan, artık rekabet yeteneği olmayan yerli işadamlarını kısıkaca aldılar. Sanayi üretimi müt-hiş bir şekilde geriledi.

Diktatörlüklerin dönemi "tatlı para" zamanıydı, kredi alıcılarının aradığı ve diktatörlerde bulunduğu Petro-dolar'lar vardı. Egemenliklerinin sonunda geriye milyarlarca borç ve böylece imparatorluk açısından Latin Amerika devletlerini sömürgeci bağımlılık ilişkisine hapsetmek için yeni bir mekanizma da bırakıyorlardı.

Yetmişli yıllarda İmparatorluk Güney'deki "zavallı yeğenler" karşısında zafere ulaşmıştı.

Sol, ya fizik olarak yok edilmişti ya da cezaevindeydi. Devletin terörizmi ise toplumu etkili bir biçimde korkuya ve dehşete düşürmüştü. Sosyal adalete olan özlemlerinin sert bir şekilde cezalandırılacağı ve ütopyalara bağlanmamanın daha sağlıklı olduğu pratikte gösterilmişti.

-Askeri zordan sonra ekonomik zor geldi. İnsanlar alım güçlerinde büyük bir düşüşü kabullenmeye zorlandılar, orta tabaka yoksulluğa itildi. Yine insanlar iyi bir geleceğe ilişkin rüya kurmak yerine günlük yaşamlarını sürdürebilmek için çalışmaya zorlandılar. Artık devrimin değil, ücretlerin ödeneceği günün özlemini çekmeliydiler. Parola şuydu: Becerebilen kendisini kur-

tarsın!

1979'da aniden alarm sistemi çaldığında imparatorluk açısından Güney Amerika'da durum denetim altındaymış gibi görünüyordu: Nikaragua'da Sandinistler iktidarı almıştı. Böylece Washington'da, uzun süreli diktatörlüklerin bütün halkı kendilerine karşı birleştirdiği ve diktatöre karşı nefretin bir devrimci duruma dönüşebileceğine dair tehlikenin bilincine varıldı. Yeni bir konsepte ihtiyaç vardı.

* * *

Yeni plan üzerine uzun zaman çalışılmıştı. ancak resmi olarak "Project Democracy" (Demokrasi Projesi), ilk defa 1983'de ABD Dışişleri Bakanı George Schultz ve ABD Enformasyon Bakanlığı USIA'nın direktörü Charles Wick tarafından kamuoyuna tanıtıldı. Bununla, böyle deniliyordu, "demokrasinin altyapısı" demokratik çabaların dünya çapında desteklenmesi yoluyla ilerletilecekti.

Daha 1983'de Reagan yönetimi toplam 20 milyon doları -ABD kongresinin haberi olmadan- benzer bir hedef için harcamıştı: Dış İlişkiler Bakanlığı, USIA ve "Uluslararası Kalkınma Dairesi" (AID) tarafından vakfedilen paralar, hedeflenen şeye iyi bir şekilde ışık tutuyor:

-Sosyalist Entemasyonel'in uluslararası toplantılarına ABD "sosyal demokratlarının" katılımını sağlamak için aşırı sağ "National Strategy Information Center"e (Ulusal Strateji Enformasyon Merkezini, eski CIA direktörü Casey kurmuştu) 50.000 dolar sağlandı. "Sosyal demokratlar" arasında emekli Amiral Elmo Zumwalt (Nixon döneminde ortak Genel Kurmaylığın üyesi) ve

aşırı sağcı yazar Midge Decter (önceleri CIA tarafından finanse ediliyordu) vardı.

- "Serbest piyasacılığı araştırma ve serbest piyasacılık üzerine aydınlatma merkezi" için 60.000 dolar.

- Latin Amerika diktatörlerinin basın sözcülerinin ABD'ye ziyaretlerini finanse etmek üzere İşadamları Derneği "Mid-America Commitee"ye (Orta Amerika Komitesi) 162.000 dolar.

- Ernest Lefever'in "Etik ve Kamusal Politika Merkezi" için 200.000 dolar. (Lefever Reagan tarafından Dışişleri Bakanlığı'nın insan hakları bürosuna, Sovyetler Birliği'ndeki barış gruplarını pohpohlamak için atanmış, ancak başarısız kalmıştı.)

"Projekt Democracy" için 1984 yılında daha düşük bir miktar olan 65 milyon dolar ayrılması planlanmıştı, bu para ile öncelikle partiler, enstitüler, üniversiteler, sendikalar ve gazeteler finanse edilecek, ama ABD sendikası AFL-CIO'nun uluslararası programları, yani yurtdışında demokratik, daha doğrusu anti-komünist sendikalar Enteramerikan Basın Birliği de desteklenecekti. Tüzüğü yabancı hükümetlerin parasal desteğini yasaklayan kuruluşlara üçüncü örgütler aracılığı ile "kara para aklanarak" iletilecekti. Tabii ki CIA da eksik olmayacaktı. Dışilişkiler Bakanlığı tarafından CIA'nın katılımı kesinlikle reddedilmişse de, sol eğilimli Amerikan dergisi "Counterspy"ın yazdığı gibi, Charles Wick bir senato komisyonu önünde gizli servisin planlamaya karıştığını kabul etmiştir. State Department'ın 3 Ağustos 1982 tarihli açıklamasından anlaşıldığı gibi, CIA öncelikle "kapalı eylemlerden" sorumluydu.

"Project Democracy" için şu miktarlar öngörülüyordu:

- "Geri kalmış ülkelerdeki ordu önderlerinin demokratik prensipleri ve demokratik hareket tarzlarını öğrenmeleri için 1,5 milyon dolar.

- ABD vatandaşları ile yabancılar arasında "olumlu bağlar" kuracak olan ve "ortak değerlerin savunusuna dayanan" "Transoceanic Leadership Project" için 1,5 milyon dolar.

- "Latin Amerikalı öğrencilere önderlik eğitimi" için 500.000 dolar.

- Demokrasi ile serbest piyasa ekonomisi arasında varsayılan ilişkilerin propagandasını yapacak "Serbest Girişimcilik Merkezi'nin" kurulması için 1 milyon dolar.

- "Mülteciler için bir çekim merkezi olacak" yeni bir "Sovyetler Birliği'ni Araştırma Merkezi" için 500.000 dolar.

- ABD-State Department'ı, dünya çapında birçok ülkede "marksist-diyalektik düşünceleri içeren kitapların kolayca ve çoğu kez ucuza bulunabilmesine karşılık, demokratik bakış açılarını içeren kitapların eksikliğinden" hareket ettiğinden "dünya çapında kitap yayınlama projesi" için 4,455 milyon dolar.

- "Honduras, Guatemala ve El Salvador'da kırsal bölgelerde yaşayanlar için yerel gazetelerin kurulmasını da" içeren "Orta Amerika Medya Programı" için bir milyon dolar. "Bu gazeteler başka alanların yanı sıra şu alanlarda da bilgiler sunmalı: Aile sağlığı, tarım üretimi yöntemleri ve demokrasiyi desteklemenin yarar ve kazançları".

"Project Democracy"e ideolojik alanda eşlik edecek müzik için sunulan paralar askeri harcamalarla kıyaslandığında oldukça az olmasına

rağmen, bu paralar, askeri diktatörlüklerin ABD dostu demokrasilere dönüştürülmesinde azımsanamayacak bir rol oynamışlardır. Askeri rejimleri izleyen yeni sivil hükümetler, uluslararası finans-kapitalin dikte ettiği şartları itirazsız kabul etmek zorundaydılar. Sosyal ve endüstriyel gelişme gibi kendi ülkelerini ilgilendiren saçmalıklar için yer yoktu. Siviller hükümete gelirken, askerler iktidarda kalmışlardı. Diktatörlüklerin baskıcı yasaları hemen hemen tamamen devralındı ve insan hakları ihlalleri için af yasaları çıkarıldı.

İmparatorluk, bir diktatörlüğün "kontrol altındaki bir demokrasiye" dönüştürülmesini en mükemmel şekilde Uruguay'da başardı.

Burada küçük bir makyaj hatası -1980'de kaybedilen referandum- sayılmazsa, Arjantin'de kaybedilen Malvinler Savaşı sonrasında askerlerle partiler arasında gündeme gelen çelişkiler olmaksızın, parlamenter demokrasiye düzenli bir geçiş sağlandı.

* * *

Yetmişli yıllar nasıl Latin Amerika'da askeri diktatörlüklere ait olmuşlarsa, seksenli yıllar da "kontrol altındaki demokrasilerin" belirleyici olduğu yıllardı: 1982'den sonra Bolivya'da, 1983'de Arjantin'de, 1985'de Uruguay'da, Paraguay'da bile Alman kökenli diktatör Stroessner'in 34 yıllık iktidarından sonra Mayıs 1989'da gerçi "demokrasi" değil ama en azından demokrasiye "geçiş" sözü veren bir hükümet kuruldu. Ve Şili'de Aralık 1989'da seçimler gündemde. Kıtada, imparatorluk açısından yeni araçları gerektiren yeni bir dönem başlamıştı.

Ulusal Güvenlik Doktrini ve ayaklanmaya

karşı mücadele metodu gerçi naftalinlenip bir köşeye konulmadı, ama bunlara yeni bir varyant eklenerek genişletildi: Düşük Şiddette Çarpışmalar Doktrini. Bu doktrin, asıl savaşın, gelecekte klasik Doğu-Batı Şemasını izleyip Avrupa'da olmayacağı, Üçüncü Dünya'da olacağından hareket eden düşüncelere dayanıyordu.

Ayaklanmaya karşı mücadelede ABD uzmanı Albay Waghelstein, El Salvador'daki ABD askeri uzmanlarını yönetmiş, hemen sonra ise ABD ordusunun özel görev birlikleri için kurulan savaş akademisinde sorumluluk üstlenmişti. Kendisi Düşük Şiddette Çarpışmalar'ın unsurlarını şöyle tanımlıyordu:

- “1. Zorun sınırlı kullanılması,
2. Bir toplumu belli bir davranışa zorlayabilme ya da kontrol edebilme yeteneği,
3. Barışın korunması için operasyonlar, terörist eylemler ve kurtarma eylemleri düzenleme yeteneği.”

Yeni doktrin, ordular arasındaki düzenli silahlı çatışmaları değil, toplumsal altyapıda topyekün bir savaşı hedefliyor. Düşman (karşıt) olarak sadece gerillanın sınırlı aparatları değil, toplumun tamamı ya da en azından önemli bir bölümü, örneğin Bolivya'daki yüzbinlerce koka çiftçileri tanımlanmaktadır. Düşük Şiddette Çarpışmalar doktrini Albay Waghelstein'in tanımına göre iki genel kategoriye ayrılan durumlar da kullanılabilir:

“1. Ordularımızın Grenada operasyonunda gerçekleştirildiği tarzda, zorun lokal kullanımı

Ya da,

2. Bir müttefikimizin destek talebinde bulunması halinde veya bize yakın olan silahlı is-

yancılara yardım amacıyla... Birinci durum El Salvador'da, ikincisi ise Nikaragua'da gündeme gelebilir.”

Toplumsal çatışmaların çözümü baştan itibaren dıştalanmakta, sadece zararı sınırlamakla ilgilenilmektedir: "Hedef askeri fetih değil, sosyal kontroldür" diye açıklıyordu US Army War College'den William Olson. Düşük Şiddette Çarpışmalar doktrini ışığında Washington Latin Amerika'ya giderek daha doğrudan müdahale etmek istemektedir. Bunun için halk çeşitli vesilelerle ABD ordularının varlığına alıştırılmalıdır: Ekvador'da 6000 ABD yedek askeri asfalt döşemişlerdi; Bolivya'da uyuşturucuya karşı mücadele bahanesiyle havaalanları ve kırsallar yapmışlardı; Peru'da ABD Konsolosluğu Personeli kokain mafyasına karşı helikopter ve diğer askeri araçlarla donatılmıştı; Paraguay'ın Chaco bölgesinde hızlı müdahale birlikleri (çevik kuvvetler) için uygun bir havaalanı bulunmakta ve Şili'de Atacama çölünde Cruise Missiles roketleri denmektedir. (Pinochet hükümeti yorulmadan bunun yalan olduğunu sürekli açıklasa da.) Arjantin Genel Kurmayı ile birlikte ABD ordusu ortak bir manevra düzenliyor. Basına göre Arjantin silahlı kuvvetlerinin bir kriz bölgesine hızlı aktarımı denenmiş. Burada varsayılan kriz bölgesi Pinochet'nin devrilmesinden sonra gündeme gelebilecek olan politik çatışmalara sahne olacak komşu ülke Şili'ydi, böylesi bir durumda Arjantin Pentagon'un yönlendiriciliği altında Şili'yi kontrol altına alacaktı. Yani ABD açısından "düşük şiddette" bir çatışma ama, Şili açısından oldukça yüksek şiddette...

"Düşük Şiddette Çarpışmaların" hedefi,

diğer süper gücün geri püskürtülmesinden çok, kendi ekonomik çıkarlarının kabul ettirilmesine yöneliktir. "Latin Amerika'da insanları, stratejik yeraltı kaynaklarını, toprakları denetlemek zorundayız" deniliyor Beyaz Saray'ın 19 Mart 1983 tarihli gizli bir memorandumunda ve şöyle devam ediliyor: "Merkezi unsuru bir Enteramerikan Sürekli Barış Gücü'nün (PPF) kurulması olacak yeni bir programa ihtiyacımız var. PPF, komünizme ve uluslararası terörizme karşı mücadele edebilmek için kullandığımız ABD önlemlerinin uyumlu bir parçasıdır".

ABD, "Barış Gücü" konusunda Amerikan Ülkeleri Örgütü içerisinde gündeme gelmişti. Ancak Amerikan Ülkeler Örgütü'nün hiçbir üyesi bu doğrultuda kendisini kullanırmak istemeyince, ABD çabalarını ikili görüşmelere kaydırıldı. İmparatorluk Cono Sur'da Antarktis bölgesinin kaderi ile de yakından ilgileniyordu. Washington bütün araçlarla, Brezilya'nın dilekçesi üzerine karara bağlanan ve Güney Atlantik'de atom silahlarından arındırılmış bir bölge oluşturulmasını öngören 4111 numaralı Birleşmiş Milletler kararının gerçekleştirilmesini engellemek istiyordu. Bu karar aleyhindeki tek oy, askeri üsleri Güney Yarım Küresi'ni çoktandır denetleyen ABD'den gelmişti: Burada sadece Diago Garcia, Ascencion ve Paskalya adalarındaki askeri üsler bulunmuyordu. Havai de Güney Kutbu'nun abluka altına alınmasına katkıda bulunuyordu. Ve İngilizler de kısıkanç bir şekilde Malvinler'den Güney Kutbu'nu gözlüyorlardı.

Güney Kutbu ile ilgili anlaşma 1991'de bitiyor. Ve orada sadece sömürölmek üzere bekleyen uranyum ve petrol gibi stratejik yeraltı

kaynakları bulunmuyor. Güney Kutbu'nda aynı zamanda tüm dünyanın gelecek yiyecek mahzenleri bulunuyor. Güney Kutbu yedi santimetre uzunluğunda kabuklular cinsinden bir hayvan olan ve birçok vitamin ve proteine sahip olan Krill'in vatanıdır. Daha bugünden Sovyetler Birliği ve Japonya tarafından avlanmaktadır, ancak şimdilik küçük çapta. Krill Antarktis'in "protein bombası" olabilir.

Ama başka bombalar da gündem dahilindedir. Güney kutbuna halkın direnişiyle karşılaşmadan kıtalararası roketler yerleştirilebilir. Ve daha hemen yakınında bulunan suların derinliğinde, sanayii ülkelerinin çöplerinin depolanıp depolanamayacağıyla ilgili düşünceler geliştirilmektedir.

İmparatorluğun Bolivya'da da savunmak zorunda olduğu birçok çıkarı vardır. Che Guevara'yı da daha önce Latin Amerika'nın yüreğine götüren Bolivya'nın stratejik konumu, yeraltı kaynakları, kalay, bakır, gümüş, altın, volfram, petrol ve uranyum burada anılmalıdır. Altiplano'da Uyuni tuz çölünde sonsuz lityum yatakları bulunmaktadır. Dünyanın en hafif metalinin, öncelikle uzay yolculuğunda büyük bir geleceği olduğu söylenmektedir. Mart 1986'da ABD senatosu, Bolivya'ya söz verilen ekonomik ve askeri yardımın bir bölümünü, La Paz'ın koka'ya karşı tüm teminatların aksine halâ hoşgörülü davrandığı gerekçesiyle dondurdu. Hemen peşinden Bolivya parlamentosu uyuşturucuya karşı mücadelede destek olmaları için ABD birliklerini ülkeye çağırmakta gecikmedi. O günden bu yana ABD ordusu Bolivya'ya evine yerleşir gibi yerleşti.

Bugün, yeni bir on yılın, doksanlı yılların hemen başında, Güney Amerika halkları tamamen değişik dünya şartları ile karşı karşıyalar. İmparatorluğun stratejisini etkileyen, kurtuluş ve insanın insanı sömürmesine son verme savaşı açısından yeni bir çerçeve çizen şartlar. Dünya, askeri cephelerin yeniden çizildiği, yeni teknolojilerin üretimde yeni bir devrimin habercisi olduğu, yeni ekonomik imparatorlukların doğduğu ve eskilerinin öldüğü ve dünya çapında ideolojik değişmelerin gündemde olduğu yeni bir noktada bulunmaktadır.

Güney Amerika'da yeni durumun sonuçları açısından henüz bir açıklık yok. Bilgiler oldukça az akıyor ve henüz yaşanan yenilgiden kurtulunmuş değil. Kıta açısından 2000 yılına ilişkin perspektif karanlık; zengin ve yoksul ülkeler arasındaki uçurum daha da büyüyecek. Kıta bugün on yıl öncesine nazaran daha da yoksul: "Yaşam düzeyi, gelirler ve yatırımlar sözkonusu olunca seksenli yılların Latin Amerika açısından kaybedilen bir on yıl olduğunu söylemek şart" diyerek bilanço çıkartıyor eski Uruguay Dışişleri Bakanı ve şimdiki Enteramerikan Kalkınma Bankası Şefi Engrique Iglesias ve devam ediyor: "Latin Amerika'lı orta tabaka bugün 1975'deki gelir düzeyinin aynısına sahiptir." Gayri safi hasıla, yükselen nüfus oranı göz önüne alındığında, hatta eksiye doğru bir büyüme gösteriyor. Sadece sanayi değil, tarımsal üretim de gerilemiş durumda. Dış borçlar 410 milyar dolar ve gayri safi hasılanın %45'ini tutuyor. 1982 ile 1987 yılları arasında borç asılları ve faizi için 190 milyar dolar ödenmiş bulunuyor. Enflasyon 1988 yılında orta-

lama % 470 oranında seyrediyordu. Yatırımlar gayri safi hasılanın % 24'ünden (1980) % 14'e (1987) düşmüş bulunuyor. Bir zamanların güçlü orta tabakası şimdi varolma mücadelesi veriyor.

2000 yılında Latin Amerika'da 550 milyon insan yaşayacak. Gittikçe daha fazla çocuk protein eksikliğinden dolayı zekâsal açıdan geri kalacak ve salt ayakta kalmak ya da bu yaşamı biraz çekilir hale getirmek için uyuşturucu uğruna günlük savaş, bütün günlerini belirleyecek. Giderrek daha fazla insan dilencilik yapmak, kendini satmak, karın doyurmak için ticaret yapmak, ayakkabı boyacılığı ile yaşamını kazanmak ve gazeteler altında geceyi geçirmek zorunda kalacaktır. "Aşırı yoksulların" (sosyologların tanımı bu) sayısı 160 milyondan, 2000 yılında 180 milyona yükselecek.

* * *

Askerlerin mirası -milyarlık borçlanma-, ne kısa ne de uzun vadede çözülecek gibi değil: Sadece faizlerin değil, aslının da geri ödenmesi zorunlu. Fidel Castro birkaç yıl önce dış borçların "ödenebilir ve alınabilir olmadığını" söylediği zaman yanıliyordu. Dış borçlar ödeniyor ve toplanıyor, çünkü uluslararası güçler dengesi kesin bir şekilde imparatorluk lehine değişti. Kim ödeyemediği ya da ödemek istemediği için ödemeleri reddederse, onun için kredi musluğu kapatılıyor ya da yurtdışındaki varlık ve paralarına el konuluyor -New-York'taki Citybank ödenmemiş bir krediyi geri alabilmek için 1989 Mayısının ortasında Ekvador Merkez Bankası'nın hesabına el koyduğunda, bu böyle olmuştu-. Dünya pazarından dışlanma tehdidi bir moratoryumla her türlü

flörtü daha baştan boğuyor. Alternatif ve çıkış imkânları şimdilik bulunmuyor. Eğer sanayi devletleri ile değilse, kiminle ticaret yapılacak? Zaten az dövizleri bulunan sosyalist ülkeler bütün güçleriyle dünya pazarına katılmaya çalışıyorlar ve Kuzey-Güney ticareti geçen on yılların tüm iyiniyet gösterilerine rağmen çok minik adımlarla ilerliyor. Alfonsin, Sarney ve Sanguinetti'nin hızla uygulamak istedikleri Latin Amerika'da "bölgelleştirme" (ticaretin bölgelleştirilmesi) girişimi de şu ana kadar sonuçsuz kaldı. Bölgelleştirme ile uzun vadede Avrupa örneğinde olduğu gibi bir ortak pazarın kurulması ve kısa vadede en azından Latin Amerika ülkeleri arasındaki mal değiş-tokuşunu canlandırma ve teknolojik alanda ortak faaliyet anlaşması hedefleniyordu Böyle bir proje, yeni bir özgüven ve bilinci getirir ve sadece kendisini dünya ekonomisinin mihranı olarak gören endüstri devletlerini tehdit ederdi.

Borç ve faiz yükümlülüğü dışında bir yol yok. Faiz ödemeleri için ayrılan para devlet bütçesinden çıkıyor, askeri diktatörlükleri geride bırakan ve ekonomik çöküntü ile karşı karşıya bulunan ülkeler için gerekli olan bir Marshall-Planı için para yok. İmparatorluk sadece faizlerin ödenmesini organize etmekle yetinmiyor, aslında geri ödenmesini istiyor ve şu parolaya göre hareket ediyor: Debt equity swap -ya da dış borçların kapitalleştirilmesi. Dış borç senetleri mali itibara göre uluslararası düzeyde ilk değerlerinin çok altında piyasaya sürülmektedir. Uruguay'ın borç senetleri halen % 70 değerinde iken, Bolivya'nınkileri nominal değerinin % 5'inden almak mümkün. Bu dış borç senetleri borçlu ülkenin

Merkez Bankası'na iletilmekte ve Merkez Bankası bunları değerinin % 100'ünden ulusal para ile satın almak zorunda kalmaktadır. Bu para ile ülkede ucuz alışveriş yapılabilir. Yeraltı kaynakları, ormanlar, özelleştirilmiş endüstri kuruluşları ve hizmet sektöründe faaliyet gösteren kurumlar satın alınabilir.

Son yıllarda yeni bir ekonomik imparatorluk yükseldi: Pasifik havzası ve onun başında Japonya. Bu imparatorluk, dışlarını hemen geleneksel ticaret ortaklarının yanı başından Latin Amerika'ya uzattı. Ellili ve altmışlı yıllarda Üçüncü Dünya'da öncelikle ABD şirketleri yatırım yapmışken, şimdi inisiyatifi kaybettiler. Yüksek askeri harcamalar ve negatif bir ticaret bilançosu yüksek bir dış borçlanmaya yol açtı ve iç borçlanma, özellikle tarım sektöründe, şu ana kadar görülmemiş boyutlara ulaştı.

Buna karşılık Japonya dünyanın en yüksek ticaret gelirlerine sahip, en büyük sermaye ihracatçısı ve ABD'nin en önemli alacaklısı. 1988'de Tokyo, ticaret gelirleriyle Üçüncü Dünya'ya yardım edeceğini ve kalkınma yardımı olarak 30 milyar dolar hazır tutacağını bildirdi. Bu 30 milyarın aslan payı yüksek kalkınma oranlarına sahip Asya ülkelerinden oluşan Pasifik havzasına akacaktır. Latin Amerika'da Panama, buraya yapılan Japon yatırımlarının yarısını, özellikle gemicilik ve bankacılık sektörleri için alıyor. Tokyo, ABD çıkarlarının aksine Noriega ile anlaşmıştı.

Panama'nın yanı sıra son iki yıldır bir başka Latin Amerika ülkesi de stratejik önem taşıyor: Şili. Debt equity swap yöntemiyle Japon şirketleri Andlar devletinde birçok şeyi satın aldı-

lar. Yatırım yapmaksızın satın alıyorlar. Yeni sanayi kuruluşları oluşturmuyor, tersine doğa kaynaklarını sömürüyor ya da özelleştirilmiş hizmet sektörü firmalarını devralıyorlar. Japonlar istisna değil. Üçüncü Dünya'da artık pek yatırım yapılmıyor, artık sadece spekülasyon yapılıyor ya da hammaddeler sömürülüyor. Azgelişmiş ülkelerin kendilerini giderek daha fazla açmalarına ve potansiyel yatırımcılar için giderek daha uygun şartlar yaratmış olmalarına rağmen, doğrudan yatırımlar son on yılda oldukça gerilemiştir; Latin Amerika'da bu gerileme oranı her yıl % 8,5'dir, deniliyor BM-Latin Amerika Ekonomik Komisyonu CEPAL'in bir istatistiğinde.

Azgelişmiş ülkelerin sunduğu rekabet avantajı -ucuz işgücü- mikroelektronik çağında artık belirleyici olmuyor. Altmışlı yıllarda Üçüncü Dünya ülkelerinde yatırım yapma kararı için ucuz işgücüne sahip olmaları faktörü tayin edici oluyorken, artık bilgisayar yönlendiriciliğinde üretim metotları devreye sokulduktan sonra endüstri devletlerinde de ücret giderleri düştü. Ve eskiden bir yatırım için arka planda yatırım yapılan ülkenin pazarını fethetme düşüncesi gizliyen, şimdi artık dış borçların geri alınması çağında geriye sömürülebilecek giderek daha az bir alım gücü kalıyor, çünkü orta tabakaya ekonomik saldırıyla birlikte Latin Amerika ülkelerinin iç pazarları da daralıp küçülüyor.

Endüstri devletleri paralarını giderek daha fazla bir oranda, diğer endüstri devletlerine ve Güney Kore, Tayvan gibi Asya'da kalkınmada belli bir mesafe katetmiş ülkelere yatırıyorlar. 20 yıl önce ABD'ye tüm yatırımların sadece % 10'u akarken, bugün bu oran % 50'ye yükselmiştir.

Dolar ucuzlamıştı ve sadece sermaye yatırımı yoluyla ABD pazarına köprü atabilmek mümkündü, çünkü bu pazar kendisini sürekli bir himayecilikle korumuştur. Avrupalı yatırımcılar, Üçüncü Dünya'ya ilgilerini kaybetmiş gibiler, 1992'de Avrupa'da gümrükler kalkıyor ve ortak pazar yeni pozisyonların fethedileceği komşu ülkelere sermaye akımını güçlendiriyor. AT'nin dışında gözler, doğuya kayıyor, Varşova Paketi devletlerinin pazarlarına...

İmparatorluk lehine değişen güçler dengesi Üçüncü Dünya için ticaret hadlerini (terms of trade) kötüleştirdi, bu şu demektir: Endüstri devletlerinden ithal ettikleri her şey giderek daha da pahalıya mal olurken, ham-madde fiyatları da giderek düşmektedir. ABD, Japonya ve AT, bir taraftan ve aynı zamanda serbest piyasa ekonomisi ve liberalizmin yüksek şarkısını akortlarken, diğer taraftan kendi üreticilerini sert bir himayecilikle azgelişmiş ülkelerin ürünlerine karşı korumaktadırlar. Tarım ürünlerine sübvansiyon politikalarıyla, Güney yarımküresi ülkelerinin geleneksel pazarlarını fethettiler. örneğin Avrupa kökenli sığır eti, rekabet ettiği Uruguay'lı sığır etinin Arap ülkelerindeki alıcılarını kapıncaya kadar sübvansiyona tabi tutuldu. Hammadde ihracatçısı olarak Üçüncü Dünya'nın geleneksel işlevi, sadece himayecilik ve sübvansiyon politikalarından dolayı tehlikede değil. Mikroelektronik alandaki devrimden sonra Biyo-Teknikte beklenen devrim uluslararası iş bölümünü yeniden tanımlayabilir.

Gen-teknoloji herhangi bir organizmanın irsi istidat materyalinin bir dilimini izole etmeyi ve bir başka organizmanın irsi istidatına aktar-

mayı olanaklı kılan bir yöntemdir. Endüstri devletlerindeki Gen-Araştırması, doğada şu ana kadar bulunmayan, az gelişmiş ülkelerin tarımsal üretimini gereksiz hale getirebilecek ve Üçüncü Dünya'daki insanları çıplak bir geçim için üretim düzeyine indirgeme tehlikesini barındıran yeni bitkilerin geliştirilmesi için çalışmaktadır.

Araştırmacı içgüdüünün sınırı yoktur. Çünkü emperyalist tekellerin gözlerini kamaştırılmaktadır. Kaliforniya'da tütün bitkilerine ateş böceklerinin genleri verildi. Şimdi sigara ateşsiz de yanıyor. Yulaf fazla suya ihtiyaç duymasın diye, kendisine Kanada'da bir fare geni şırınga edildi. Başka yerlerde domuzlara bizim insancıl büyüme hormonlarımız verildi ki, daha yağlı olsunlar. Bitkiler daha fazla soğuğa dayanabilsin diye doğadan gelen eski, soğuğu besleyen bakterileri yeni, soğuğu engelleyen ve laboratuardan gelen bakterilerle değiştirmeye yönelik meyve bitkilerinde denemeler sürüyor. Bunun için yağmur yağmama iznine sahip oluyor. Birçok araştırmacı, kültür bitkilerini zararlı zehirlere karşı dayanıklı hale getirmek için çalışıyor. Sadece ekin yaşasın diye, ekinin dışında büyüyen her şeyi yok etmek üzere bu Herbisidler özellikle Üçüncü Dünya'da monokültürlerde daha acımasızca kullanılabilirler. Her zehire bir bitki planlanıyor. Kısa süre önce kimya tekelleri CIBA-GEIGY ve SANDOZ, kendi firmaları tarafından üretilen bir bitki yok etme ilacı olan ve kansere yol açtığı iddia edilen Atrazin'e karşı dayanıklı, genteknik metoduyla manüpile edilen bitkileri denediler. Bu Herbisid sadece yabancı otları değil, yetişen her şeyi öldürüyor. Sadece mısırın buna karşı doğal bir koruması var, ama

mısırla değiş-tokuş halinde ekilen soyanın böyle bir koruması yok. Şimdi de CIBA-GEIGY, Atrazin'e dayanıklı soya bitkisini gen laboratuvarında yetiştirdi.

Düşük kalite gibi rekabet gücünü düşüren özellikler, biyoteknik aracılığıyla ortadan kaldırılabiliyor. Münih'teki Gen Merkezi'nde araştırmacılar yabancı domuzların genlerini evcil domuzlara aktararak hayvanların daha dayanıklı ve etlerinin daha lezzetli olması için çaba sarfediyorlar. Eğer tropik bitkilerin sıcağı ve neme olan aşkları yok edilebilirse, evet bu becerilirse, yakında Avrupa'da palmye ağaçlarının geniş bahçelerinden geçilmez. Böylelikle endüstri devletlerinin Üçüncü Dünya ülkelerinden tarım ürünleri ithalatına duydukları ihtiyaç oldukça düşer. -Gelsin İsveç'ten Ananas, İrlanda'dan muzlar!

Yüksek derecede verimli genlerin yerleştirilmesiyle şu ana kadar elde edilen hasılat birkaç kez katlanabilir. Unilever firması hurma yağı hasılatının 12 kez artırılmasını hedefliyor. Üretimin yükseltilmesi doğrultusunda ilk adım olarak hurmaların döl merkezlerine fideler "gizleniyor."

Sadece tarım ekonomisi değil, hayvancılık da dünya pazarında ancak biyoteknik kullanımı sonucu kazançlı ve rekabet edebilir hale geliyor. Buna suni dölleme gibi yeniden üretim teknolojileri, embriyon transferi, buzda muhafaza tüp döllemesi (in vitro), cinsiyetin önceden belirlenmesi, tek yumurtalı klonların yetiştirilmesi ve birçok metodu da eklemek gerekir. Geleneksel hayvancılık ve çiftçilik artık geçmişe karışacaktır, gıda maddeleri üretiminde artık sadece dünya çapında high-tech firmaları yaşama şansına sahiptir. Teknolojik rekabet mücadelesine daya-

namayanlara -orta derecede kooperatifler ve Üçüncü Dünya'da aile işletmeleri- geriye sadece yaşayabilmek için üretim yapmak kalmaktadır. Endüstri ülkelerinin hayvancılıkta genteknik metotlarını kullanmalarının daha bugünden ön şartları hazırdır, çünkü suni dölleme zaten yıllardır yapılagelen bir işlemdir ve embriyon transferi de artık kendisini kanıtlamıştır. Sütana hayvanların taşınması için hazırlanmış dondurulmuş inek embriyonları, daha şimdiden uluslararası düzeyde yüksek fiyatlara satılmaktadır.

Sözkonusu olan; çok paradır, üretimin yükseltilmesidir, gıda maddelerinin çoğaltılmasıdır, zararlı unsurlara karşı dirençlilik kazanılmasıdır, aşırı toprak ve hava şartlarıdır ve nitrojenin artık eskisi gibi topraktan değil havadan kullanılmasıdır.

Yoksul ve zenginler, Kuzey ve Güney arasındaki uçurum daha da büyümektedir. Uluslararası gen rekabetinde söz sahibi olabilmek için sadece çokuluslu tekeller gerekli araştırma masraflarını karşılayabilir ve hükümetlerinden sübvansiyon alabilirler.

UNESCO'ya göre, tüm dünyada bilim ve teknoloji için yapılan harcamalarda geri bıraktırlmış ülkelerin ödediği bölüm % 3'dür. ABD'de biyoteknik dalında 23.000, Sovyetler Birliği'nde 12.000 ve Japonya'da 8.000 uzman varken, geri kalan tüm Asya'da sadece 3.400, Latin Amerika'da 1.900 ve Afrika'da 400 uzman bulunmaktadır. Genetik başlangıç materyali, sadece seçilmiş bir çevrenin girebildiği, gen bankaları diye adlandırılan yerlerde depolanmaktadır. Hatta ABD bu arada Arnavutluk, Nikaragua, Libya ve Sovyetlere karşı ambargo koyduğunu açıklamış-

tır ki, böylece bu ülkelere çekirdek plazmasının satımı yasaktır. Daha bugünden tohumluk tahıl pazarı çok az sayıda tekelin elinde toplanmaktadır. Berlin "Genetik Bilgi Servisi"nin bir istatistiğine göre "Shell" 70 adet tohumluk tahıl firmasına, "Volvo" 47, "Pioneer Hybrid" 39, "Sandoz" 36 vs. Tahıl firmasına sahiptir. Birleşmiş Milletler tarafından Norveç Başbakanı Gro Harlem Brundtland başkanlığında oluşturulan "World Commission on Environment and Development" (Çevre ve Kalkınma Dünya Komisyonu), düşük araştırma kapasitelerinin bir sonucu olarak az gelişmiş ülkeler tarımının, tamamen özel yabancı gen bankaları ve tohum tahıl firmalarına bağımlı hale geleceğinden çekiniyor. "En iyi" tohumluk tahılın ve gerekli çok albüminli yiyeceğin fiyatlarındaki yükselmeler, tarım ekonomisinin ithal giderlerinin bugünkü % 15'den % 40'a çıkmasına yol açabilir.

* * *

Sözde de olsa, açmazdan çıkışı kimse önermiyor, sefaleti bertaraf etmeye yönelik yeni teorik ve ideolojik tasarılar görünmüyor. Latin Amerika'nın ulusal burjuvazileri de derin bir meşruiyet krizi yaşıyorlar. Halklarına geri kalmışlığın aşılmasının sözünü verdikleri "İlerleme İçin Birlik" dönemleri çoktan geçti. "Kalkınmaktan" artık kimse bahsetmiyor, eller boş olunca, iyimser gelecek tablolarını kimse öne sürmüyor. Bir ideolojik boşluk var. Dünyanın diğer parçalarında denenen imparatorluğun savaş çılgınlığını "demokrasi" ve "insan hakları", yaşamla doldurmakta Latin Amerika'nın egemen sınıfının ekonomik açıdan da pek fazla çıkarı yok. Yıllarca insan haklarını ayaklar altında ezen askerlere çıkarları-

nı kabul ettirebilmek ve koruyabilmek için ihtiyaçları var ve üretici güçlerin gelişmesi için gerekli burjuva özgürlüklerden feragat edebilirler. Bu ülkelerde, demokrasi kendilerine 25 yıl önce ne kadar fazla yaramışsa bugün de o kadar yaradığı bağımlı bir kapitalizm ya da bir oligarşi hakim.

"Yeni Latin Amerika sağ" diye pazarlanan şey, eski üçte iki toplum tasarısını yeniden cıalamaktan başka bir şey yapmıyor. Buna göre toplumun üçte biri belli bir düzeyde (bazıları çok parlak) yaşarken, geri kalan üçte ikisi yoksulluk ya da "aşırı yoksulluk" içinde yaşamaya mahkum. Kimin hangi üçte bire ait olacağı, kimin ünlü tabak yıkayıcısından bankacıya doğru sosyal yükselişe geçeceği, bu tasarıya göre politik şartlara değil kişisel çabalara bağlıdır. Geçerli olan devletin eğitim programları ve durumu kötü olan ailelerin çocukları için burs değil, desteklerdir. Okullar -Bolivya ve Şili'de şimdiden uygulanmaya konulan tasarılar göre- artık devlete değil, il ve ilçelere bağlı olacaklar. İl ve ilçeler yoksulsa kötü öğretim malzemesi ve öğretmenler için düşük ücretler olacak. Eğitim bir sınıfın ayrıcalığına dönüşmekte; kim zenginse, o, uluslararası düzeye uygun ve açların çocuklarının dayanılmaz varlığını çekmeden ideolojik olarak yetiştirilebilecekleri okullarda konumlarına göre eğitime tabi tutulabilecek.

Geçmişte popüler talepleri bayraklarına yazan ve kısmen de gerçekleştiren geleneksel halk partileri miti tamamen dağılmıştır. Artık bunların hareket alanları yok. Örnekler:

Köylü ve maden işçileri ile ittifak içerisinde "Devrimci Milliyetçi Hareket" (MNR), Boliv-

ya'da 1952 toplumsal devriminin taşıyıcısıydı. Kallay baronlarının iktidarına son verilmiş, madenler ulusallaştırılmış ve geniş çaplı bir toprak reformu uygulanmıştı. Zamanın devrim önderi MNR politikacısı Victor Paz Estenssoro, 1985'de yeniden başbakanlığa seçildi ve IMF tarafından dayatılan bir neo-liberal tasarruf programı uygulayarak, 25.000 maden işçisini işten çıkardı ve madenleri yeniden yarı yarıya özelleştirdi.

Uruguaylı Colorado politikacısı Jose Battle y Ordonez bu yüzyılın başında, anti-klerikal, aydın ve neredeyse sosyal demokrat politikası aracılığıyla ünlü bir önder oldu. Bugün Colorado partisi halen kendisinin izinde olduğunu iddia ediyor, ama artık yoksulların durumunu göz önünde tutan onun düşüncelerini duymak istemiyor. Bugün hükümette olan Coloradolar dış borçlarını dini bir inaçla ödüyorlar ve yoksullar kendilerini nasıl kurtaracaklarını kendileri düşünsünler.

Şilili hristiyan demokratlar, altmışlı yılların başına kadar "kapitalizm aşılmalı" sloganlarıyla hareket etmişlerdi. Atria bugün eski hristiyan halk partisi, İmparatorluğa, çıkarlarını askerlerden daha iyi koruyabileceğini söyleyerek yaranmaya çabılıyor. "Sosyal adalet" ve "reformlar" gibi kelimeleri kelime hazinesinden çoktan kovdu ve hatta diktatörlüğün ekonomik modelini oldukça beğendiğini açıklıyor. Allende yönetiminde, onların da oylarıyla, bakır ulusallaştırılmışken, artık kamulaştırmalardan hiç söz etmiyor. İlerleme İçin Birlik'in en parlak savunucularından Başkan Frei'in "kitlelerin yararına olacak yapısal reformlar" sözlerine, bugün artık kendi hristiyan demokrat parti arkadaşları gülüyor. İm-

paratorluk onu bugün olsa "düşman" kategorisine sokardı.

Juan Domingo Peron yönetimi altında Arjantin, geniş bir orta tabaka ve büyük bir iç pazar ile çiçek açan bir ülkeydi. Örnek alınacak bir sosyal kanun çıkarmış, çalışma süresini kısıtlamış ve zorunlu okul yıllarını uzatmıştı. Peron mitinden hemen hemen hiçbir şey kalmadı. 1983 seçimlerinde radikal Raul Alfonsin büyük bir çoğunlukla kazanmıştı. Radikallerin popüler olmayan ekonomi politikalarını -dolar kurlarının serbest bırakılması, ki bu açlık isyanlarına yol açmıştı- Peronistler, doğru bulduklarını açıkladılar ve ordunun yağmacılara karşı hareketini selamladılar. Mayıs 1989'daki başkanlık seçimlerinden sonra Peronist yeni ekonomi bakanı olarak, Bunge ve Born çokuluslu tekelinin eski genel direktörü ve büyük sermayenin adamı Miguel Roig'i ve Dışişleri bakanlığına da askeri diktatörlük sırasında Merkez Bankası'nın şefi olan Domingo Cavallo'yu atadı.

Sadece seçim sonuçlarına bakmak yanlış bir intiba uyandırıyor. Eskinin halk partileri milyonlarca sempatizanlarını kaybettiler. Yapılan istatistiklere göre Arjantin seçimlerinden birkaç hafta önce soru yöneltilenlerin % 45'i oylarını kim verecekleri konusunda kararsızlardı, Bolivya'da da sonuçlar benzerdi. Parlamenter çoğunlukları artık, bir zamanların oldukça politikleşmiş halklarının siyasi tutkuları değil, oy verme zorunluluğu ve ehvenişer mantığı yaratıyor. Kitleleri apolitikleştirmek ve dayanışma duygusundan yoksun bırakmak imparatorluğun oldukça başarı vadeden yeni bir stratejisi; bu, uzun vadeli düşünüldüğü için, bir sağa kayıştan daha

tehlikeli.

Avrupa sağı ideolojik zayıflığını, siyasi karıştırdan ödünç aldıklarıyla kapatıyor. Sol köşeden birçok eleştirmen sisteme entegre ediliyor, hem de sadece ağızlarını kapamalarını sağlamak için değil. Yeni unsurlar ve çelişkili düşünceler dinamik kazandırıyor ve devrevi krizlerine rağmen oldukça dayanıklı ve sağlam olduğunu kanıtlayan ve 68 hareketinin söylediğinin aksine, dünya çapında çökmeyen kapitalist toplum düzenini "gençleştiriyor."

Sağ, kendi karıştırlarının ne düşündüğünü bilmek istiyor; kendini eleştirenleri, erken uyarı sistemi olarak kendine bağıyor. Sol entelektüeller, öğretim ve araştırma ya da medyalarda çalışmak üzere kazançlı sözleşmelerle avlanıyor. Eduardo Galeano Alman olsaydı, kendisini basın tekellerinin çekici tekliflerinden kurtarmazdı ve "Latin Amerika'nın Kesik Damarlarını" Volkswagen fonunun parasal yardımı ile yazabilirdi. Ancak Galeano Uruguaylı ve kapitalizm Üçüncü Dünya'da kendisini gençleşme kürüne tabi tutmuyor. Geleneksel partilerin, yurtdışından maddi yardımlarla parti ve devlet aygıtları için kadro yetiştirme çabaları daha çok yarı gönüllü. Politikacıların ve seçkinlerin umumi efkarda görünüşlerini artırmak için ABD seçim kampanyaları stilindeki ve mal reklamına benzeyen kampanyalar yürüten **public-relation** enstitüleri daha fazla gelecek vaad ediyor.

* * *

Latin Amerika'nın burjuva sağının bir tek güçlü yanı var: Derin bir siyasal ve ideolojik kriz içerisinde olan solun zayıflığı. Askeri diktatörlük-

lerden sonra demobilizasyon gelmişti ve kanlı iktidarın uzun yıllarından sonra insanlar artık zorla ilgili, "devrimci zorla" da ilgili bir şey duymak istemiyorlar. Demokrasi içinde iyi bir yaşama olan ümitleri kısa sürede boşluğa düşmesine rağmen, memnuniyetsizlikleri henüz isyana dönüşmüyor, daha çok azim kırıklığına, yılgınlığa ve dört duvar arasına çekilmeye dönüşüyor. Bir devrimin olabilirliğine artık kimse inanmıyor gibi.

Askerlerin terörü insanların beyinlerinde derin izler bıraktı. İşkence sadece bilgi almaya hizmet etmemişti ki, sorgulamadan da işkence yapılmıştı ya da saçma sorular sorulmuştu. Hedef tutukluyu kırmak, aşağılamak, onu insanlığından yoksun bırakmak, kimliğini yok etmektir. O, bir sayı olmuştu; yerde yatan ve gereksinimlerini denetimsiz yapan, kokan, sakallı ve vahşi bir canavar. İşkencenin kurbanı sadece tutuklu değildi, böylece tüm ailesi ve sosyal çevresi de cezalandırılıyordu. Sürekli işkence görme tehditi, toplum tarafından içselleştirildi ve bir öz savunma olarak uyumlu bir sosyal davranışa yol açtı. "Bütün halk felce uğruyor" deniliyor insan hakları örgütü SERPAJ'ın bir analizinde ve devam ediyor: "Bu, protestonun taşıdığı riziko, toplumsal hareketlenmenin taşıdığı rizikonun bilinmesi sonucu ortaya çıkan korkunç bir öğrenme sürecinin sonucudur".

Bugün sol kelime hazinesinden "sosyalizm" ve "devrim" gibi kelimeler kaybolmuş vaziyette, herkes "barıştan", "demokrasiden" ve "çoğulculuktan" bahsediyor. Örneğin Uruguay KP'si "proletarya diktatörlüğü" üzerine hiçbir şey duymak istemiyor, çünkü -uzun yıllar bizzat tutuklu kalmış olan genel sekreter Jaime Perez'in deyi-

miyle- "ben bu kadar yıllık diktatörlükten sonra diktatörlükler üzerine hiçbir şey bilmek istemiyorum".

Marks'ın devrimin öznesi olarak belirlediği işçi sınıfının halen toplumsal değişimin taşıyıcısı olup olmadığı, değişen toplumsal yapı ışığında yeniden analiz edilmiyor. Endüstri devletlerinde, klasik marksist anlamdaki işçilerin sayısı, mikroelektronik kullanımı sonucu, son yıllarda oldukça gerilerken; Güney Amerika'da da, bilgisayar yönlendiriciliğindeki üretim yöntemleri sadece istisnai ülkelerde -örneğin Brezilya- uygulanmaya başlanmış olmasına rağmen, sanayi işçilerinin sayısı hemen hemen yarı yarıya düştü. Milton Friedmanvari monetarist ekonomi politikası, ülkeleri "sanayisizleştirdi"; sanayi üretimi ve bununla birlikte çalışanların sayısı düştü. Sözleşmeli işçilerin, küçük işverenlerin ve kendi hesabına çalışanların sayısı ise yükseldi. Buna dolandırıcı, sokak satıcısı, ayakkabı boyacısı, uyuşturucu satıcısı ve hayat kadınlarından oluşan yeni ordu da eklenmeli. Bu gelişmeler karşısında sol, halen büyük ölçüde geçmiş yüzyıla ait işçi tanımına sarılıyor ve devrimci öznenin bugün kim olduğu sorusunu yeni baştan tartışmıyor.

* * *

Ne sol ne de ulusal burjuvaziler, bugün ideolojik inisiyatifi ellerinde bulundurmuyorlar; akordu imparatorluk belirliyor. 1980 yılında "İnteramerikan Güvenlik Konseyi" için hazırlanan ve ABD dış politikasının seksenli yıllar için prensiplerinin tanımlandığı ünlü "Santa Fe Komitesi'nin gizli belgesinde" şöyle deniyordu: Birleşik

Devletler ideolojik alanda inisiyatifi ele almalıdır. Savaş, insan doğasına aittir, politik-ideolojik unsur ön planda olmalıdır. Radyo, televizyon, kitap, yazı ve broşür, fon, burs ve ödül aracılığıyla Latin Amerika aydınlarını kazanmak için bir kampanya örgütlenmelidir." Gizli doküman şu öneriyle bitiyor: "Dış politikanın araçlarına arkadan destek verebilmek için insanların beyni kazanılmak zorundadır. Çünkü politikanın arka desteği olarak inanç, zafer için tayin edicidir."

Santa Fe dokümanında açıklandığı gibi, aydınları fethetmeyi hedefleyen savaş baltası raftan indirildi. Olta yemi, sadece "takdir görme ve değer kazanma" değildi; ekonomik teşviklerden de oluşuyordu. Diktatörlükler sırasında üniversiteler açlığa terk edilmişti. Budama, önceleri kıtanın gözde fakülteleri sayılan tüm fakülteleri etkilemişti. Montevideo Tıp Fakültesi dünya çapında prestije sahipti ve üniversite kliniği göstermeye değerdi, burada araştırma yapılıyor, ama komşu ülkelerden hastalar da tedavi ediliyordu. Bugün "Hospital de Clinicas'da" araştırma için, ameliyat malzemeleri ve çarşafklar için para bulunamıyor. Manevi ilimler fakültelerinin durumu daha da kötü, çünkü bunların "ürünleri" hemen hemen kullanılmıyor. Arjantin'de bir felsefe profesörü ancak dolmuş parasını ödeyecek kadar ücret alıyor.

Fakültelerin açlığa terk edilmesiyle birlikte aydınlar doğal işyerlerini kaybettiler. Aynı zamanda işsiz kalan sosyal bilimcilere yeni çalışma sahaları teklif edildi: "Santa Fe dokümanında" önceden belirlendiği gibi, yabancı fonlar tarafından finanse edilen "araştırma enstitüleri" topraktan mantar patlar gibi çıktılar.

“Project Democracy” de, “temiz” vakıflara oynamıştı. ABD Enformasyon Dairesi, “project democracy” bütçesini Senato'nun dışişleri komisyonuna sunduğunda, Demokratik Parti'nin bazı üyeleri tarafından hükümetle olan sıkı bağı yüzünden eleştirilmişti. Senatör Paul Tsongas için çözüm, her büyük partinin asıl olarak vergi gelirlerinden finanse edilen bir vakfa sahip olduğu Batı Alman modelindeydi. Vakıf paralarını alanlar, böylece, hükümet parası olmayan “temiz” para aldıklarını iddia edebilirlerdi. Örneğin Alman Friedrich-Ebert Vakfı, yetmişli yıllarda, komünistlerin iktidara gelmesini önlemek için Portekizli sosyal demokratlara mali yönden büyük destekler vermişti. Bu, ABD Kongresi'ndeki demokratlar böyle söylüyordu, State Department için çok zor olurdu. Senatör Edward Kennedy'nin bir çalışma arkadaşı, bir gazete ile röportajında, Tsongas'ın önerisine heyecanlı bir şekilde katılmıştı: “Bu iyi düşünceyi destekliyoruz.”

“Otuzlu yıllarda, Latin Amerika'da, yabancı vakıflardan mali destek almayı kabul eden bir solcu aydını bulabilmek pratik olarak mümkün değildi. Bugün enstitüsü bir Avrupa ya da Kuzey Amerika vakfı tarafından finanse edilmeyen bir sosyal bilimciyi bulmak çok zor.” Bunu ABD sosyoloğu James Petras, Uruguaylı haftalık dergi “Brecha” da “Latin Amerika solunun başkalaşması” başlıklı bir makalesinde yazıyordu. Sona eren seksenli yıllar yeni bir aydın tipi doğurdu, Gramsci'nin “organik aydınını” değil, imparatorluk tarafından finanse edilen ve ülkesinin toplumsal mücadeleleriyle bağı olmayan “kurumsallaşmış aydını.”

Yabancı finans kaynakları, vakıflar ve aydınlar arasında olan ilişki çok yönlü ve ince bir ilişkidir; ne doğrudan müdahale ne de kaba sansür uygulaması vardır. Ekonomik bağımlılığı gizlemek için, aydına geniş bir hareket özgürlüğü tanınır. "Bu yeni araştırmacılar sınıfının önceki "organik aydınlar" kuşağına kıyasla daha yeni bir yaşam ve çalışma stili vardır" diye yazıyor Petras ve bir anısını anlatıyor: Santiago Araştırma Enstitüsü'nün direktörü, taşradan gelmekte olan annesini karşılıyor. Yeni Peugeot'su ile annesini havaalanından alınca, annesi soruyor: "Bu güzel arabayı nereden aldın?" "Enstitü ödedi, diktatörlüğü yıkmak için arabaya ihtiyacım var." Villalarla dolu bir bölgedeki oğlunun evine yaklaşıncı anne soruyor: "Bu güzel evi nereden aldın?" Oğlu cevap veriyor: "Enstitü ödedi, diktatörlüğü yıkmak için yaptığım araştırmamda bu eve ihtiyacım var." Yemek odasına giriyorlar ve anne deniz ürünleri, tavuk, salatalar ve iyi bir kadeh şarapla donatılmış sofrayı görünce şaşırıyor: "Pekâlâ bu yemeğe nasıl ulaştın?" Cevap: "Enstitü ödedi, diktatörlüğü yıkmak için bu yemeğe ihtiyacım var." Bunun üzerine anne kafasını kaşıyor ve şu nasihati veriyor: "Dikkat et ki, kimse diktatörlüğü yıkmaz, yoksa sen bütün bunları kaybedersin!"

Bu şaka değil, gerçek: Referandum'dan hemen önce, rejim yanlısı günlük gazete "Mercurio" birkaç sayfa üzerinden, sayı ve isim içeren detaylı bir istatistiği şu başlıkla yayınladı: "Muhalefet yurtdışından nasıl finanse ediliyor." İki küçük yanlıştan dışında, verilen bilgiler gerçeklere uyuyordu.

Altmışlı yılların sonuna doğru, hemen hemen hepsi solcu olan aydınlara karşı genel

saldırı, gazetelerin kapatılmasıyla başladı, sol gazeteciler işlerini kaybettiler, yükseköğretim üyeleri üniversitelerden kovuldular. Çoğu cezaevlerine atıldı ya da öldürüldü. Diktatörlük sırasında "enstitüler", bir teorik boşlukta baş gösterdiler, vakıflar, desteği hak etmenin şartlarını geniş tutular. Entelektüellere belli bir hareket serbestisi tanıyorlardı, parola şuydu: Kafayı kuma gömmeli, dikkat çekmemeli, ayakta kalarak yaşamalı. Bir kez vakıfların çanağına bağlanınca, generaler elveda deyip demokrasiler başlayınca da ayrıldılar. Bunlar için çalışma piyasası değişmedi, çünkü siviller de üniversitelere para yatırmıyordu. Kim sürgünden geliyorsa, o genellikle yabancı finansman kaynakları ile birlikte "projesini" de beraberinde getiriyor.

Bu "projelerin" ilk dalgası, temasal olarak öncelikle insan haklarına ve yeni ekonomik modelin araştırılmasına yönelikti; ikinci dalga yeni toplumsal hareketleri araştırdı ve üçüncüsü de demokratikleşme süreci ve dış borçlar problemi üzerine yoğunlaştı. Bütün araştırmalar, sosyolog Petras'a göre, ortak bir şemaya dayanıyor: "Diktatörlük üzerine araştırmalar diktatörlüğün baskıcı karakterini anlatıyor, ama onun Batı Avrupa ve ABD'deki seçkinlerle olan ekonomik ve askeri bağlantılarını anlatmıyorlar; devletin zoru, insan hakları ihlalleri ile sınırlandırılıyor ve bir sınıfın egemenliğinin, sınıflar mücadelesinin, bir sınıfın zorunun ifadesi olarak kavranmıyor." "Sosyal hareketlere" ilişkin araştırmalar da aynı şemayı izliyor, bunların bileşimi, sözde "dünün ideolojileri" ile hiç bağlantısı olmayan, toplumun tüm katmanlarını kapsayan "heterojen" olarak anlatılıyor. Demokratikleşme üzerine

yapılan araştırmalar, merkezine "mümkünlüğü ve yapılabilirliğı" koyup geçişi, sivillerle askerler arasında bir transaksiyona indiriyorlar.

* * *

Solun ideolojik krizi dünya çapında bir karakter taşıyor ve Sovyetler Birliğı'ndeki değışikliklerle de bağlantılıdır. Latin Amerika'da perestroika ve glasnost ile sağ politika yapıyor, motif şu: En sonunda en yüksek komutanınız akıllandı ve piyasa ekonomisine alternatif olmadığını kabullendi. Gerici gazeteler büyük manşetlerle ve satır aralarında sevinç duyarak, Moskova'daki ilk; "güzellik yarışmasından", ilk McDonald ve Mister Pizza dükkânlarından, ilk Fransız moda yaratıcılarından ve Alman "Burda" yayınevinin faaliyetlerinden haber veriyorlar.

Latin Amerika Solu'nun Moskova'dan esen yeni rüzgâra yanıtları yok. Atlantik okyanusunun diğeri yakasında neler olduğına ilişkin Komünist Partiler'in dahi pek bilgisi de yok zaten. Bilgi eksik. Geri bıraktırlmış ülkelere ulaşma yolunu bulabilen çok az bilgi de oldukça çelişkili: Herkes SBKP'nin Stalinizm'i yok etmesine ve hedeflenen halkın daha geniş katılımına sevinçle bakıyor. Bir büyük güç silahsızlanmayı ve barışı ciddiye aldığını gösteriyor ve askeri harcamaları tamamen kısacağını açıklıyorsa, buna nasıl karşı çıkılabilir ki? Diğeri taraftan "yeni düşünüş" ve iki bloğun birbirine yaklaşması, Üçüncü Dünya ve ulusal kurtuluş hareketleri açısından düşünölemeyecek ve sadece olumlu olmayan sonuçlara yol açabilir. Açık değıl ama özel konuşmalarda birçok insan kendi kendine, 1917'deki Rus Devrimi'nden sonra dünya tarihini belirleyen çelişkinin -doğı ile batı arasındaki çelişki-

yeni bir çelişkiye dönüşüp dönüşmeyeceğini soruyor: Kuzey ile güney arasındaki çelişkiye. Ve eğer kuzey birleşir ve güneydeki halklara karşı savaşı ortak yürütürse, Güney yarımküresini hangi kader bekliyor?

Sovyetler Birliği şu ana kadar henüz "yeni düşünüşün" Üçüncü Dünya açısından hangi sonuçları yaratacağına ilişkin bir açıklama yapmadı. Yeni parti programlarında az gelişmiş ülkelere çok az yer veriliyor ve buradan hareketle, bu ülkelerin Sovyetler Birliği dış politikası açısından önemlerini giderek yitirecekleri sonucuna ulaşılabilir.

Sovyetler Birliği Bilimler Akademisi'nin dünya ekonomisi ve uluslararası ilişkiler enstitüsünden yüksek dereceden bilim adamları, az gelişmiş ülkelerin rolü ile ilgili bir tartışmada, politikacılardan daha net açıklamalarda bulundular. Bilimler Akademisi, partinin kadro okulu sayılmakta ve dış politikanın gelecekteki ilkelerini de ortak belirlemektedir. "Az gelişmiş ülkelerin ekonomik ve diğer açmazlarının, öncelikle olumsuz dış şartlar, sömürge mirası, yeni-sömürgeci sömürü, çok-uluslu tekellerin müdahalesi vb. gibi prizmalardan kaynaklandığı şeklindeki köklü gelenek bir ideolojik önyargı olarak görülmelidir. Az gelişmiş ülkeler, bozuk bir ekonomi politikasından, daha çok kendileri sorumludur." Bu "kendileri sorumludur" birazcık, ilişkilerin belli bir süredir soğuk olduğu Kübalılara yöneltilen bir iğneydi.

Altmışlı yıllarda izlenen sanayileşme ve ithal ikameci politikanın -"İlerleme İçin Birliğin" temel düşüncesi buydu- az gelişmiş ülkelerde iflas ettiğini söylüyor Sovyet bilim adamları: "Sö-

mürgecilik sonrası dönemde iç pazara yönelik üretim yapan bir sanayinin kurulmasına ağırlık verildi. Bu yüksek himayeci engellerle korundu ve devlet bütçesinden geniş bir şekilde subvansiyonlarla desteklendi; bu ise, ekonominin diğer sektörlerini olumsuz şekilde etkiledi. Bu, öz olarak, iç pazarda tekel konumunu iddia eden sanayi modernizasyonu ve teknolojik yenilenmeyi hedeflemiyor. Başka rekabetin olmadığı yerde, insan kendisini neden mükemmelleştirsin ki?"

Bu argümantasyonla bilim adamları, üçüncü dünyanın rolünü endüstriyel gelişme "saçmalıklarında" değil hammaddelerin ihracata yönelik üretiminde gören imparatorluğun bilim uzmanlarının ruhuyla birleşiyorlar.

Az gelişmiş ülkelerdeki tüm ilerici ve sol güçler, iç pazarı genişletilmesi ve böylelikle kendi ekonomilerinin güçlendirilmesinin propagandasını yapıyorlar. Ancak bunun şu ana kadar başarı göstermediğini söyleyerek Akademi'nin bilim adamları bilanço çıkarıyor ve buradan hareketle şu sonuca varıyorlar: "Sanayi üretiminin genişletilmiş otarşisine ağırlıkla yönelme yoluyla, ne pahasına olursa olsun ve uluslararası teknolojik standartları dikkate almaksızın ekonomik açıdan kendi ayakları üzerinde durma denemeleri, genç ulusal devletlerde beklenen sonuçları hiçbir şekilde vermedi."

Muhtemelen istemeden ve daha çok başka ülkelere bu bilimadamları, Şili'de faşist diktatörlüğün yürürlüğe koyduğu bir ekonomik (sayfa 37) modelin propagandasını yapıyorlar. Örneğin Unidad Popular'ın, ABD bakır firmalarını devletleştirmesi gibi girişimler buna göre, bir ülkenin bağımlılıktan kurtarılması için pek doğru bir yol

gözüküyor: "Üçüncü Dünya'daki her büyük ulusallaştırmayı kutladık: Toplumsallaştırmanın en yüksek biçimi olarak devlet mülkiyeti, en iyi durumda belli bir süre daha tahammül edilecek bir düşman olarak yabancı sermaye, en yüksek ve öncelikli değer olarak ekonomik bağımsızlık. Gerçekte her şey daha karmaşıktı. Biz kendi pratiğimizde de, basitleştiren bu tutumdan giderek uzaklaşıyoruz."

Güçlü bir devlet her şeyin ilacı değilmiş, pazar mekanizmalarına serbest hareket olanağı tanınmalıymış: "Devlet sektörüne bürokratik yönetim metotları çok çabuk sızıyor ve verimlilik unsuru asgariye indirgeniyor. Tekel konumu, devlet şirketlerinin işlemesi ve bunların ürettiği metaların kalitesini fena şekilde etkiliyor. Siyasal olarak etkin tek bir sosyal grubu kendine bağlayabilmek için hükümet, çoğu kez malların ve hizmetlerin fiyatını düşürüyor. Bu sık sık devlet işletmelerinin kazançlı olmayışını, ya da zarara çalışmasını beraberinde getiriyor. Bütçeye ve dolayısıyla Üçüncü Dünya ülkelerinin çoğunun ekonomisine zarar veren bu yüke ek olarak, gereğinden fazla şişirilmiş ve fazla yetkin olmayan ve çoğu kez yolsuzlukların kemirdiği bir devlet aygıtının finanse edilmek zorunda kalınışını da saymak gerekiyor."

Ve az gelişmiş ülkelerdeki sömürünün ve açlığın sorumlusu kimdir sorusuna da Sovyet bilimadamları yeni bir cevap veriyorlar: "Üçüncü Dünya'daki mevcut ekonomik ve toplumsal krizin aşılması büyük ölçüde kendilerine bağlıdır." Krizin aşılması için sunulan önerilerin IMF'nin meşhur "Yapısal uyum programlarından" pek farkı yok. Bunları da şöyle sayıyorlar: "Sanayi yapıla-

rının rasyonalizasyonu, kaynakların tarım ekonomisi ve ihracata yönelik sektör lehine yeniden dağıtımı, devlet bütçesinin iyileştirilmesi." Başarılı bir yapısal uyum politikası için Güney Kore'yi, Tayvan, Hongkong, Singapur ve Brezilya'yı örnek olarak gösteriyorlar. Sovyet dış ticareti de gözlemini bunlara çevirmişti.

Doğu'nun daha sıkı bir şekilde batıya yaklaşması olgusu, 1988 Eylülünde Batı Berlin'de yapılan IMF ve Dünya Bankası'nın yıllık toplantısında daha bir açık hale geldi. Şehrin batı yakasında geniş bir anti-emperyalist ittifak toplantıya karşı protesto gösterileri düzenlediği için (sayfa 38) Amerikan, Japon ve İngiliz bankacıları, gündüzleri batıda tartışmayı ama güvenlik nedeniyle doğuda sosyetik otellerde kalmayı tercih ettiler.

Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin başşehri bankacılara her açıdan rahatlık garantisi vermiş ve sözünü tutmuştu. Şans eseri ki yeni golf sahası daha yeni tamamlanmıştı ve Friedrich Strasse'deki lüks Grand Hotel'i temiz bir atmosfer sunuyordu. Geceleme ücreti 3.600 marktı, tabii ki batı markı olarak. "Finans köpek balıklarının " Doğu Berlin döviz otellerinde geceleme- si, "yarım milyon dolara satın alınmıştır" -kilise çevreleri şapirografi bildirilerinde böyle eleştiriyorlardı. Pankartlarıyla "halkların sefaletinin örgütleyicileri IMF ve Dünya Bankası'na" karşı protesto ediyorlardı. Yürüyüşleri, çeşitli kiliseler arasında yapmak istedikleri "hacı yürüyüşü" ve Doğu Berlin'deki ABD Konsolosluğu önünde gerçekleştirmek istedikleri üç günlük uyarı nöbeti yasaklanmıştı. 50 Doğu Alman vatandaşı, Bergama Müzesi önünde bankacıları ısıkladıkları ve bozuk paralarla taşıladıkları için tutuklanmıştı.

IMF toplantısına karşı eylem haftası içerisinde "adaletli bir dünya ekonomik düzeni" konulu seminerde, kurtuluş hareketlerinin temsilcileri ve Doğu Bloku uzmanları, IMF ve Dünya Bankası'nın demokratikleştirilip demokratikleştirilemeyeceği sorununu tartıştılar. Kurtuluş hareketlerinin temsilcileri bu kurumların yıkılmasını savunurken, Humboldt Üniversitesi'nin bir temsilcisi, tartışmanın "tek yönlülüğünü" eleştirip, kendisinin "makina kırılcılığına" karşı olduğunu söylüyordu. İki kurum da, içinde bulunulan anda aşılamayacak bir dünya ekonomik düzeninin "objektif gereklerini" yerine getiriyormuş. Doğu Alman uzmanlar, az gelişmiş ülkelerin sosyalist yola yönelimlerinin pek fazla şansı olmadığını söylüyorlardı. Bunun yerine **Joint Venture** ve daha sıkı bir ihracat yönelimi öneriliyordu. Sovyetler Birliği'nden bir temsilcinin tebliğine göre, bugün dünyada "karar mekanizmalarının demokratikleştirilmesi" ve "bir dünya parasının" yaratılması gündemdeymiş. Batı Berlin'deki karşı kongrede ise (IMF ve Dünya Bankası'na karşı anti-emperyalist hareketin düzenlediği Russell Mahkemesi benzeri bir kongre- ç.n.) bir Sovyet bilimadamı, SSCB'nin de yakında IMFye gireceğinin haberini veriyordu. Bunun için gerekli dilekçe verilmişti.

Sovyetler Birliği aşırı bir randımanla dünya pazarına girişinin önündeki son engelleri kaldırmakla meşgul. 1989 Nisanında 20 Sovyet tekeli (sayfa 39)ve bakanlığı, beş ABD tekeli ile Moskova'da, 15-20 yıllık bir süre içerisinde 5 ila 10 milyar dolar yatırımı öngören bir anlaşma imzaladılar. Amerikan çok uluslu tekelleri, buna göre, öncelikle gıda maddeleri, kimya ve enerji

sektörlerinde faaliyet göstereceklerdi. Bu anlaşmaya katılan Amerikan firması Chevron ödeme olarak Sovyet petrolü ve gazını da kabul ediyor, daha sonra bunları tabi yurtdışındaki döviz kuruyla satıyor. SSCB Bakanlar Kurulu, bu işlerde Ruble'nin serbest mübadelesini öngören bir izin de çıkardı. Bu ekonomik anlaşmaya paralel bir şekilde SSCB hükümeti, 13 ABD üniversitesi ile öğrenci değiş-tokuşu üzerine de anlaştı.

Sadece ekonomik göstergeler çatışmanın biteceğini göstermiyor: İngiltere'den sonra 1988 Aralık ayında Bonn da, polis işbirliğine yönelik SSCB ile bir anlaşma imzaladı. Sovyet İçişleri Bakanı, Hristiyan demokrat dostunu terörizme ve uyuşturucuya karşı mücadeledeki başarılarından dolayı kutlamıştı. İkisi, Sovyet polislerinin Federal Kriminal Dairesi'nde teknolojinin incelikleri konusunda eğitim görmeleri doğrultusunda anlaşmışlardı. Karşılığında Alman iztakupçileri, SSCB'de uzmanlık bilgileriyle yardımcı olacaktı.

Moskova'nın, kurtuluş hareketlerine karşı tutumu değişti. Ve dünya devrimci solu, emperyalizmden kurtulan bir ülkenin, eskiden Küba'nın aldığı yardımı artık alamayacağını kafasına yazmalıydı. Havana, yirmi yıl boyunca SSCB'nin tüm dış yardımlarının hemen hemen yarısını - toplam sekiz milyar dolar- almıştı. Kredilerden daha önemli bir gerçek ise, Moskova'nın Küba şekerini dünya piyasalarındaki fiyatlardan daha yükseğine almış ve karşılığında Havana'nın satarak sert döviz elde ettiği ucuz petrol vermiş olmasıydı.

Nikaragua özelinde dayanışma başından itibaren sınırlı olmuştu. Ve 1987 Haziran'ında

Sovyet yönetimi, Managua'nın petrol giderlerinin şimdiye kadar olduğu gibi % 100'ünü değil, artık % 40'ını karşılayacağını açıklamıştı. Aynı sırada Contra'ların ana üssü olan Honduras ile bir ticaret antlaşması imzalamıştı. Küba da kemerleri sıkılmak zorunda kalacak. Küba şekeri için yüksek fiyat ödeme uygulaması yakında son bulacak. SSCB, kapitalist kazançlılık kriterleri uygulamak ve dünya piyasasında rekabet etmek istiyorsa, endüstri devletleriyle aynı şartlara sahip olmalıdır, yani kuzey ile güney arasındaki ticaretin adaletsiz yapılarından o da kazanmalıdır. (sayfa 40) Planladığı yapısal değişiklikler para istiyor, diğer sosyalist devletlere verdiği kredileri erteleyemez ya da bunlardan vazgeçemez.

Özellikle Küba, yoldaşlara bayağı borçlu. SSCB dışişleri bakanının açıklaması herhalde onun adresine gitmiş olmalı. Fazla diplomatik incelik göstermeksizin Eduard Şewardnadze 5 Ekim 1987'de Montevideo'da bir ziyaret vesilesiyle şöyle demişti: "Dış borçların faizlerinin ödenmesi bir ulusal onur sorunudur." Tüm muhalefet Şevardnadze'nin istenmeyen nasihatına kızmıştı: "Ulusal onurumuzu biz kendimiz koruruz" diyordu Milli Parti'nin senatörü Julio Pereyra ve KP öyle kastedilmedi diye yatıştırmaya çalışmıştı.

Daha önce alıntı yaptığımız Sovyet Akademisi bilimadamları, dış borçlar sorununu, hammadde fiyatlarının düşüşünü ve sanayi ülkelerinin faiz politikasını görüyorlar. Ama az gelişmiş ülkelerin -özellikle Latin Amerika ve Afrika ülkeleri-, problemi kendilerinin yarattığını ve verilen kredileri boşuna harcadıklarını söylüyorlar. Filipinler'in dışında tüm Asya ülkelerinin "aldıkları

kredileri yatırımlar için kullandıklarını, borçlarını antlaşmalar gereği ödediklerini ve oldukça özgüvenli bir şekilde geliştiklerini" iddia ediyorlar.

Daha yetmişli yılların ortasına kadar SSCB propagandası, emperyalizmi suçluyor ve onu açlık ve azgelişmişlikle eşit görüyordu. Bugün özellikle Pasifik ekonomik alanındaki bazı ülkelerin göstermeye değer bir makro ekonomileri var, ticaret bilançoları pozitif, ihracatları yoğun, denetim altında bir enflasyon ve borçlarını ödüyorlar. Yüksek kalkınma oranlarıyla, sosyalist yönelimli azgelişmiş ülkeleri gerilerinde bırakıyorlar. Şili solu kendi kendisine soruyor: Sovyet yönetimi, Pinochet'in "ekonomik mucize" modelinin, Üçüncü Dünya için örnek olması gerektiğinden mi hareket ediyor? Çünkü gerçekten Andlar devletinin ulusal ekonomisi, Vietnam'ınkinden daha başarılı.

Eskiden SBKP, ulusal kurtuluş hareketlerine büyük bir önem yüklemişti. Ama dünya devrimi giderek daha uzağa kaydı ve ulusal kurtuluş hareketleri "dayanışma" kavramı altında mali, politik ve diplomatik destek talep eden ve uzun vadede de SSCB için hiçbir kazanç getirmeyen bir yük haline geldiler. Sovyet dış politikasının merkezinde bugün barış süreci duruyor ve kazanılmak istenen ortaklar, bağlantısızlar ve Latin Amerika'nın sağ demokrasileri. KP şefleri değil (sayfa 41)

"Barış içinde bir arada yaşamak" kavramı yeniden tanımlandı ve SBKP'nin yeni programında artık "sınıflar mücadelesinin özgül bir biçimi" diye adlandırılmadı. Sınıflar mücadelesi yerine, bugünün sorunu "insanlığın genel global sorunları", "ökolojik ve atom silahları tehlikesi", "çatış-

ma yerine tüm güçlerin işbirliği" deniliyor. Sovyetler Birliği -dış politika açısından ne "kuzu ne de kurt" olan SSCB (Klaus Fritsche'nin bir kitabının başlığı böyle)- kurt olduğunu kabul mü etti, kuzeyin güneye karşı yürüttüğü savaşta safını güçlüler yanında mı belirledi? Ve bir ülke ve bir kurtuluş hareketi, gelecekte ülkelerini emperyalizmden kurtarırlarsa Sovyet çıkarlarına ters mi hareket etmiş olacaklar? Gorbaçov'un "İkinci Rus Devrimi" adlı kitabındaki cümleleri her türlü yorumu izin veriyor: "Birçok vesileyle batı çıkarlarına karşı hedefler izlemediğimizi açıkladım. Ortadoğu, Asya, Latin Amerika, Üçüncü Dünya'nın diğer bölgeleri ve Güney Afrika'nın da Amerikan ve Batı Avrupa ekonomisi için ne kadar önemli olduğunu, özellikle hammadde yönünden, biliyoruz. Bu bağlantıyı yok etmek bizim istediğimiz en son şeydir. Bizim tarihsel olarak şekillenmiş ve karşılıklı ekonomik çıkarları bozmaya niyetimiz yok. Anti-amerikan duyguları kullanmak istemiyoruz, hele körüklemeyi hiç. Biz gerçekçiyiz, deli maceracı değil."

ALBERTO BAYO
Gerillaya 150 Soru

CARLOS MARIGHELLA
Şehir Gerillasının El Kitabı

JAMES CONNOLLY
Sokak Savaşı
Askeri Anlamda Sokak Nedir

GABY WEBER
Gerilla Bilanço Çıkartıyor-Giriş

